

JARS Apskaita – Naudotojo vadovas

Pilna spausdintina dokumentacijos versija

Versija: 2026-06-16 13:51

Turinys

1. Įvadas

- 1.1. Sistemos apžvalga
- 1.2. Sistemos reikalavimai
- 1.3. Architektūra

2. Pradžia

- 2.1. Paskyros sukūrimas
- 2.2. Įmonės sukūrimas
- 2.3. Naudotojai ir rolės

3. Kasos aparato konfigūravimas

- 3.1. Apžvalga
- 3.2. Kasos aparato sukūrimas
- 3.3. Registracija VMI (i.EKA)
- 3.4. Įrenginio susiejimas
- 3.5. Kasininkų PIN kodai
- 3.6. Kvitų spausdintuvas
- 3.7. Pirkėjo ekranas
- 3.8. Pinigų stalčius
- 3.9. USB tvarkyklė Windows aplinkoje (Zadig)

4. Kasininko darbo vieta

- 4.1. Prisijungimas
- 4.2. Pardavimo apiforminimas
- 4.3. Pirkimo grąžinimas
- 4.4. Kvito kopija el. paštu
- 4.5. Z-ataskaita ir pamainos uždarymas
- 4.6. Klaidos ir gedimai

5. Sauga

- 5.1. Grėsmių modelis
- 5.2. Įrenginio žetono modelis
- 5.3. PIN kodų apsauga
- 5.4. Audito žurnalas
- 5.5. VMI duomenų integralumas

6. Apskaita

- 6.1. Sąskaitų planas
- 6.2. Partneriai
- 6.3. Prekės ir paslaugos
- 6.4. PVM kodai
- 6.5. Pirkimo sąskaitos
- 6.6. Pardavimo sąskaitos
- 6.7. Bendrasis žurnalas
- 6.8. Bankas
- 6.9. Kasos orderiai
- 6.10. Ilgalaikis turtas
- 6.11. Darbo užmokestis
- 6.12. Ataskaitos

7. Integracijos

- 7.1. JARS tapatybės tiekėjas
- 7.2. VMI i.EKA
- 7.3. Sodros EDAS
- 7.4. JARS API

[VADAS

Įvadas

Šis skyrius supažindina su JARS Apskaita sistema, jos paskirtimi, naudotojų ratu ir techniniais reikalavimais. Jis taip pat skirtas naudotojui susipažinti su bendrąja sistemos architektūra prieš pereinant prie konkrečių modulių.

[VADAS

Sistemos apžvalga

Kas yra JARS Apskaita

JARS Apskaita — debesijos buhalterinės apskaitos sistema, skirta Lietuvos smulkioms ir vidutinėms įmonėms. Sistema apima visą įmonės apskaitos ciklą: nuo pirminių dokumentų iki finansinių ataskaitų.

Kam skirta sistema

- Įmonėms, kurios šiuo metu naudoja kitas vietines apskaitos programas (Stekas, Centas, Finvalda) ir nori pereiti prie debesijos sprendimo.
- Buhalterinės apskaitos paslaugų teikėjams, aptarnaujantiems kelias įmones.
- Įmonėms, naudojančioms kasos aparatus ir norinčioms integruoti pardavimą su buhalterija.

Pagrindinės savybės

- Klaviatūra valdoma sąsaja — pagrindiniai veiksmai (naujas dokumentas, išsaugojimas, patvirtinimas, paieška) pasiekiami sparčiais klavišais.
- Kelių įmonių palaikymas vienoje paskyroje.
- Integracijos su bankais (ISO 20022, CSV) ir VMI (i.EKA).
- Kasos modulis su POS terminalu ir fiskaliniais kvitais.
- Realio laiku atnaujinami duomenys keliems naudotojams dirbant kartu.

Naudotojo dokumentacijos sandara

- **Pradžia** — kaip pradėti dirbti su sistema.
- **Kasos aparato konfigūravimas** — administratoriaus vadovas kasos aparato registravimui ir kasininkų valdymui.
- **Kasininko darbo vieta** — kasininko vadovas POS terminalui.
- **Sauga** — sistemos saugumo modelis ir duomenų apsaugos priemonės.
- **Apskaita** — bendrieji apskaitos moduliai (sąskaitos, partneriai, ataskaitos ir kt.).
- **Integracijos** — išorinių sistemų jungtys.

[VADAS

Sistemos reikalavimai

Naršyklės

JARS Apskaita veikia kaip žiniatinklio programa šiose naršyklėse:

- Google Chrome 120 ar naujesnė.
- Mozilla Firefox 115 ESR ar naujesnė.
- Microsoft Edge 120 ar naujesnė.
- Safari 17 ar naujesnė (macOS 13+, iOS 17+).

Stalinė programa (kasoms)

Kasininko darbo vietai naudojama atskira stalinė programa:

- Operacinė sistema: Windows 10/11 arba macOS 12+.
- USB jungtis kvitų spausdintuvui ir pirkėjo ekranui.

Tinklas

- Stabilus interneto ryšys (rekomenduojama nuo 5 Mbps).
- Kasos modulis priklauso nuo nuolatinio ryšio su serveriu — be interneto naujų kvitų apiforminti negalima, nes fiskalizacija (i.EKA) reikalauja sinchroninio užklauso į VMI. Atsistačius ryšiui darbas tęsiamas įprastai (žr. *Kasininko darbo vieta* → *Klaidos ir gedimai*).

Periferiniai įrenginiai (POS)

- Terminalinis kvitų spausdintuvas — žr. *Kvitų spausdintuvas*.

- Pirkėjo ekranas (neprivalomas) — žr. *Pirkėjo ekranas*.
- Pinigų stalčius (neprivalomas) — žr. *Pinigų stalčius*.

[VADAS

Architektūra

Daugiakliento debesijos sistema

JARS Apskaita yra debesijos sistema, kurioje kiekviena įmonė turi atskirą duomenų bazę. Naudotojas gali priklausyti kelioms įmonėms ir tarp jų perjunginėti.

Pagrindiniai komponentai

- **Žiniatinklio sąsaja** (`app.jars.lt`) — naršyklėje pasiekiamą programą, kurioje atliekami visi apskaitos veiksmai.
- **API paslauga** (`api.jars.lt`) — verslo logikos serveris.
- **Stalinė programa** — kasininko darbo vietai skirta darbalaukio programa.
- **Duomenų bazė** — MongoDB Atlas debesijos sandėlis su atskira duomenų baze kiekvienai įmonei.
- **Tapatybės tarnyba** (`jars.lt`) — OAuth tapatybės tiekėjas.

Duomenų izoliacija

Kiekvienos įmonės duomenys saugomi atskiroje duomenų bazėje (`buh_<companyId>`). Tai užtikrina griežtą duomenų atskyrimą — vienos įmonės duomenys nepasiekiami iš kitos įmonės konteksto, net jei tas pats naudotojas yra prisijungęs prie abiejų.

Saugaus ryšio modelis

- Visas ryšys vyksta per HTTPS (TLS 1.2+).
- Naudotojo seansas saugomas šifruotuose slapukuose.
- Stalinės programos kasininko prieiga grindžiama atskiru įrenginio žetonu (žr. *Sauga* → *Įrenginio žetono modelis*).

Atsarginės kopijos ir testinumas

- MongoDB Atlas automatiškai daro atsargines kopijas.
- Visi įrašai replikuojami tarp kelių Atlas mazgų, todėl vieno serverio gedimas neturi įtakos veikimui.
- Audito žurnalai saugomi kiekvienos įmonės duomenų bazėje neribotą laiką.

PRADŽIA

Pradžia

Šiame skyriuje aprašyti veiksmai, kuriuos reikia atlikti pirmą kartą pradedant naudotis JARS Apskaita: paskyros sukūrimas, įmonės užregistravimas sistemoje ir prieigos suteikimas darbuotojams.

PRADŽIA

Paskyros sukūrimas

Prisijungimo modelis

JARS Apskaita naudoja **bendrąją JARS tapatybės tarnybą** (`jars.lt`) — tą pačią, kurią naudoja kitos JARS šeimos paslaugos. Tai reiškia:

- Jei jau turite JARS paskyrą — galite iškart prisijungti.
- Jei dar neturite — paskyra sukuriama pirmojo prisijungimo metu (OAuth registracija).

Atskirai užsiregistruoti į JARS Apskaita iki prisijungimo **nereikia** — sistema viską sukuria automatiškai.

Pirmas prisijungimas

1. Atidarykite `https://app.jars.lt` — sistema iškart nukreipia į JARS tapatybės puslapį (`jars.lt/lt/login`).
2. Įveskite **el. paštą** ir **slaptažodį**. Jei paskyros dar neturite — paspauskite „**Registruotis**“ šalia formos pavadinimo ir užpildykite registracijos duomenis.
3. Naujoms paskyroms patvirtinkite el. paštą per gautą laišką (vienkartinė nuoroda).
4. Po prisijungimo automatiškai grįžtate į `app.jars.lt` .

Po prisijungimo — pirmas žingsnis

Pirmą kartą prisijungus, kadangi naudotojas dar nesusijęs su jokia įmone, sistema atidaro puslapį „**Pasirinkite įmonę**“ su dviem galimybėmis:

- „**Sukurti naują įmonę**“ — registruoti savo įmonę (žr. *Įmonės sukūrimas*).
- „**Turiu kvietimo kodą**“ — prisijungti prie esamos įmonės pagal gautą kvietimą (žr. *Naudotojai ir rolės*).

Pasirinkite įmonę

Su kuria įmone dirbsite?

Sistemium UAB
303048373 Savininkas

UAB Švelnūs Sprendimai
303048373 Savininkas

Sukurti naują įmonę

Turiu kvietimo kodą

Atsijungti

Antras ir vėlesni prisijungimai

Vėliau prisijungiant:

- Jei priklausote vienai įmonei — iškart atveriamas jos pagrindinis puslapis (Pradžia).
- Jei priklausote kelioms įmonėms — atveriamas įmonės pasirinkimo skiltis.
- Aktyvi įmonė saugoma slapuke; pakeisti įmonę galima per sąsajos apačios kairę — „Pakeisti įmonę“.

Saugumas

- Prisijungimas vyksta tik per JARS OAuth. JARS Apskaita pati saugo tik šifruotą sesijos žetoną (cookie). Pats slaptažodis nepasiekiamas iš JARS Apskaita pusės.
- Sesija pasibaigia po nustatyto neaktyvumo laiko (numatytasis: 30 dienų).
- Atsijungti galima per sąsajos apačios kairę — „Atsijungti“.

Slaptažodžio atstatymas

Jei pamiršote slaptažodį — atstatomas per JARS tapatybės tarnybą (jars.lt → Pamiršau slaptažodį). JARS Apskaita slaptažodžio nesaugo, todėl atstatymas vyksta išorinėje paslaugoje.

Įmonės sukūrimas

Sukūrimo procesas

Po pirmojo prisijungimo paspauskite „**Sukurti naują įmonę**“ puslapyje „Pasirinkite įmonę“.

Atveriamą įmonės sukūrimo formą. Sukūrimui užtenka kelių laukų:

Laukas	Privalomas	Paskirtis
Subjekto tipas	Taip	Juridinis asmuo (UAB, AB, MB ir kt.) arba Individuali veikla (fizinis asmuo) . Lemia, kuriame VMI registre įmonė ieškoma ir kaip ji identifikuojama registruojant kasos aparatą.
Įmonės pavadinimas	Taip	Oficialus pavadinimas. Bus atspausdintas ant kvitų ir sąskaitų faktūrų. Individualiai veiklai — vardas ir pavardė formatu „ Vardenis Pavardenis “ (pirmas tarpas atskiria vardą nuo pavardės — reikalinga i.EKA registracijai).
Įmonės kodas / Asmens kodas	Taip	Juridiniam asmeniui — Lietuvos juridinio asmens kodas (8 ar 9 skaitmenys). Individualiai veiklai — asmens kodas (11 skaitmenų). VMI individualios veiklos vykdytoją identifikuoja būtent pagal jį, ne pagal individualios veiklos vykdymo pažymos numerį.
PVM mokėtojo kodas	Ne	Jei subjektas yra PVM mokėtojas — pvz., LT123456789 . Jei ne — palikite tuščią.

Kiti duomenys (adresas, banko sąskaita, kontaktai, numatytosios apskaitos sąskaitos ir pan.) pildomi vėliau per *Nustatymai* → *Įmonės nustatymai*. Ten pat galima keisti ir subjekto tipą.

[← Grįžti į įmonių sąrašą](#) LT RU EN

Sukurti įmonę

Pradėkite nuo naujos įmonės kūrimo

Subjekto tipas

Juridinis asmuo Individuali veikla (fizinis asmuo)

Įmonės pavadinimas

Įmonės kodas

PVM mokėtojo kodas

Sutinku su [paslaugų teikimo sąlygomis](#)

_____ arba _____

_____ arba _____

Kas vyksta po sukūrimo

Paspaudus „**Sukurti ir pradėti**“, sistema atlieka:

1. **Sukuria atskirą duomenų bazę** įmonės duomenims (`buh_<companyId>` MongoDB). Tai užtikrina, kad jūsų duomenys laikomi izoliuoti nuo kitų įmonių.
2. **Įkelia standartinį Lietuvos sąskaitų planą** (klasės 1-6, 8 ir 9 pagal VAS).
3. **Sukuria 8 standartinius PVM kodus** — PVM21, PVM12, PVM5, PVM0, PVM0EX (eksportas), PVMRC21 / PVMRC12 (ES atvirkštinis apmokestinimas), PVMNONE (ne PVM objektas).
4. **Sukuria 20 operacijų šablonų** — pirkimo / pardavimo / banko / kasos atvejams.
5. **Sukuria standartinius matavimo vienetus** (vnt., kg, val., ir kt.).
6. Jūs tampate įmonės **savininku** (`OWNER` rolė).
7. Atveriamas įmonės pagrindinis puslapis (Pradžia).

JARS Apskaita

- Pradžia
- Žurnalas
- Sąskaitos faktūros
- Bankas
- Kasa
- Kontrahentai
- Prekės ir paslaugos
- Ilgalaikis turtas
- Darbo užmokestis
- Sąskaitų planas
- Ataskaitos
- Nustatymai

UAB Švelnūs Sprendimai
LT RU EN

Pradžia

Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Bankas	Juodraščiai
7 866,50	2 644,50	3	2

Vėluojančios sąskaitos

SF-2026-00002	Kauno Technika U...	106d. vėluoja	2 904,00
SF-2026-00005	MB Žalioji Erdvė	66d. vėluoja	1 331,00
SF-2026-00007	Vilniaus Logistika U...	17d. vėluoja	2 482,00
SF-2026-00008	Kauno Technika UAB	16d. vėluoja	1 149,50

Mėnesio apžvalga

Šis mėnuo		
Pajamos	Išlaidos	
0,00	0,00	
Praėjęs mėnuo		
Pajamos	Išlaidos	
6 231,50	0,00	

Paskutiniai įrašai

05-19	Pardavimas per kasą	67,50
05-19	Kuro kompensacija	32,00
05-19	Skola už paslaugą	150,00
05-19	Pardavimas per kasą	85,00
05-19	Pardavimas per kasą	120,00

Paskutiniai veiksmai

- 05-18 Jonas Jonaitis ištrynė Sąskaita faktūra
- 05-18 Ona Onaitytė atnaujino Kvietimas
- 05-18 Jonas Jonaitis sukūrė Kvietimas

Kelių įmonių valdymas

Vienoje JARS paskyroje galite turėti **neribotą skaičių įmonių**. Kiekvienos jų duomenys saugomi atskirai. Tai naudinga:

- Buhalterinės apskaitos paslaugų teikėjams (vienas buhalteris aptarnauja kelias įmones).
- Verslo grupėms (skirtingos juridinės įmonės vienoje sistemoje).
- Bandymams (galite sukurti „demo“ įmonę be poveikio realioms).

Sukurti antrą įmonę — apačios kairėje paspauskite **„Pakeisti įmonę“** ir įmonių pasirinkimo puslapyje — **„Sukurti naują įmonę“**.

Įmonės nustatymai

Visus pradžios duomenis galima koreguoti vėliau per **Nustatymai → Įmonės nustatymai**. Puslapis suskirstytas į šešis tabus.

Pagrindiniai

Įmonės identifikacija ir kontaktiniai duomenys:

- **Subjekto tipas** (Juridinis asmuo / Individuali veikla), pavadinimas, įmonės/asmens kodas, PVM kodas.
- **Adresas, telefonas, el. paštas** — naudojami spausdinant sąskaitas faktūras ir kasos kvitus.

- **Pagrindinė kalba** (lt / en / ru) — numatytoji kalba naujiems partneriams ir atspausdinamiems dokumentams, kai partnerio korespondencijos kalba nenurodyta.

JARS Apskaita

- Pradžia
- Žurnalas
- Sąskaitos faktūros
- Bankas
- Kasa
- Kontrahentai
- Prekės ir paslaugos
- Ilgalaikis turtas
- Darbo užmokestis
- Sąskaitų planas
- Ataskaitos
- Nustatymai
 - Jmonės nustatymai**
 - Kasos aparatai
 - PVM kodai
 - Matavimo vienetai
 - Projektai
 - Profesijos
 - Kainoraščiai
 - Operacijų šablonai

UAB Švelnūs Sprendimai

LT RU EN

Jmonės nustatymai

Pagrindiniai
Banko sąskaitos
Apskaita
Sodra
Numeracija
Pavojinga zona

Jmonės pavadinimas

Subjekto tipas

Juridinis asmuo
 Individuali veikla (fizinis asmuo)

Jmonės kodas **PVM kodas**

Adresas

Telefonas **El. paštas**

Pagrindinė kalba

LT — Lithuanian

Išsaugoti

Banko sąskaitos

Jmonės banko sąskaitų sąrašas. Kiekvienai eilutei: **IBAN** (be tarpų), **banko pavadinimas**, **valiuta** ir **apskaitos sąskaita** (paprastai 2710 „Sąskaitos bankuose“). IBAN naudojamas dera su importuojamų banko išrašų eilutėmis — todėl įrašykite čia sąskaitas, į kurias pervedami klientų mokėjimai ir iš kurių mokama tiekėjams.

JARS Apskaita

- Pradžia
- Žurnalas
- Sąskaitos faktūros
- Bankas
- Kasa
- Kontrahentai
- Prekės ir paslaugos
- Ilgalaikis turtas
- Darbo užmokestis
- Sąskaitų planas
- Ataskaitos
- Nustatymai
 - Jmonės nustatymai**
 - Kasos aparatai
 - PVM kodai
 - Matavimo vienetai
 - Projektai
 - Profesijos
 - Kainoraščiai
 - Operacijų šablonai

UAB Švelnūs Sprendimai

LT RU EN

Jmonės nustatymai

Pagrindiniai
Banko sąskaitos
Apskaita
Sodra
Numeracija
Pavojinga zona

Banko sąskaitos

Pridėkite visas jmonės banko sąskaitas išrašų importui

+ Pridėti banko sąskaitą

IBAN	Banko pavadinimas	Valiuta	Apskaitos sąskaita
<input type="text" value="LT357300010023456789"/>	<input type="text" value="Swedbank, AB"/>	<input type="text" value="EUR"/>	<input type="text" value="2710"/>

Numatytoji banko sąskaita sąskaitoms faktūroms

LT357300010023456789

Naudojama kuriant naujas pardavimo sąskaitas faktūras

Išsaugoti

Apskaita

Numatytosios apskaitos parinktys, taikomos visai įmonei:

- **Numatytasis PVM tarifas** — pritaikomas naujoms prekėms / paslaugoms (jei nenurodytas individualiai).
- **Numatytosios mokėtinės / gautinos sąskaitos** — pritaikomos naujiems partneriams.
- **Apskaitos uždarymo data** (Uždara iki) — drebia bet kokias bandymą įrašyti ar pakeisti dokumentus su data iki šios. Naudojama kasmetinei apskaitai užverti po deklaracijų pateikimo.

JARS Apskaita

Pradžia
Žurnalas
Sąskaitos faktūros
Bankas
Kasa
Kontrahtantai
Prekės ir paslaugos
Ilgalaikis turtas
Darbo užmokestis
Sąskaitų planas
Ataskaitos
Nustatymai

Įmonės nustatymai

Pagrindiniai Banko sąskaitos **Apskaita** Sodra Numeracija Pavojiinga zona

Numatytasis PVM kodas
PVM21 (21%)
Naudojamas kaip numatytasis kuriant naujus produktus ir sąskaitos eilutes

Numatytoji sąnaudų sąskaita
6690 Kitos sąnaudos
Naudojama pirkimo sąskaitoms, kai produkto ar partnerio numatytoji sąskaita nenurodyta

Numatytoji pajamų sąskaita
5001 Paslaugų pardavimo pajamos
Naudojama pardavimo sąskaitoms, kai produkto ar partnerio numatytoji sąskaita nenurodyta

Numatytoji mokėtinų sumų sąskaita
4430 Skolos tiekėjams
Naudojama patvirtinant, kai kontrahtentui nenurodyta mokėtinų sumų sąskaita

Numatytoji gautinų sumų sąskaita
2410 Pirkėjų skolos
Naudojama patvirtinant, kai kontrahtentui nenurodyta gautinų sumų sąskaita

Numatytoji savikainos sąskaita
— Nėra —
Parduotų prekių savikainos sąskaita, naudojama pardavimo šablonuose su savikaina

Numatytoji atsargų sąskaita

Sodra

Visi Sodros srities nustatymai vienoje vietoje:

- **Sodros draudėjo kodas** — 7 skaitmenų kodas, Sodros priskiriamas darbdaviui. Reikalingas SAM ir kitoms Sodros deklaracijoms (žr. *Apskaita* → *Darbo užmokestis* → *Sodros deklaracijos*).
- **Sodra EDAS integracija** — naudotojo vardas ir slaptažodis, sugeneruojami EDAS portale (*Mano duomenys* → *Nustatymai* → „Pateikti pasirašymui per tinklinę sąsają paslaugą“). Leidžia tiesiogiai įkelti deklaracijas kaip ruošinius į jūsų EDAS paskyrą — be JARS vis tiek galite eksportuoti XML rankiniu būdu, bet tai patogesnis kelias.
- **Numatytieji deklaracijų laukai** — „Vadovo / įgalioto asmens vardas, pavardė“ ir „Pranešimą užpildžiusio asmens duomenys“. Automatiškai įrašomi į kiekvieną generuojamą deklaraciją; galima keisti konkrečiai deklaracijai.

JARS Apskaita

- Pradžia
- Žurnalas
- Sąskaitos faktūros
- Bankas
- Kasa
- Partneriai
- Prekės ir paslaugos
- Ilgalaikis turtas
- Darbo užmokestis
- Sąskaitų planas
- Ataskaitos
- Nustatymai
- Įmonės nustatymai**
- Kasos aparatai
- PVM kodai
- Matavimo vienetai
- Projektai
- Profesijos
- Kainoraščiai
- Operacijų šablonai

UAB Švelnūs Sprendimai

LT RU EN

Įmonės nustatymai

Pagrindiniai Banko sąskaitos Apskaita **Sodra** Numeracija Pavojinga zona

Sodros draudėjo kodas

2213158

7 skaitmenų kodas, kurį Sodra priskiria darbdaviui. Reikalingas SAM ir kitoms Sodros deklaracijoms.

Sodra EDAS integracija

EDAS portale: Mano duomenys → Nustatymai → "Pateikti pasirašymui per tinklinę sąsają paslauga" — sugeneruokite slaptažodį (10–14 simbolių, be simbolio &) ir įveskite jį čia. Šie duomenys leis tiesiogiai įkelti SAM kaip ruošinį į jūsų EDAS paskyrą.

EDAS naudotojo vardas: svelnus.demo

EDAS slaptažodis: (nustatytas — paliekant tuščią, nekeičiama)

Numatytieji deklaracijų laukai

Šios reikšmės bus automatiškai įrašytos generuojant SAM ir kitas Sodros deklaracijas. Galima keisti kiekvienam pranešimui atskirai.

Vadovo / įgalioto asmens vardas, pavardė (numatytasis): Jonas Petraitis

Pranešimą užpildžiusio asmens duomenys (numatytasis): Ana Anaitė, +37060123456, buhalterija@svelnus.lt

Išsaugoti

Numeracija

Dokumentų numeracijos serijų sąrašas (pvz., SF pardavimo sąskaitoms faktūroms, PF pirkimo, KPO kasos pajamų orderiams, KIO kasos išlaidų). Kiekvienai serijai: **prefiksas**, **pavadinimas** ir **skaitmenų skaičius** (paprastai 5). Apačioje galima nurodyti **numatytąją seriją** kiekvienam dokumentų tipui — ji bus pasiūloma pildant naują dokumentą.

JARS Apskaita

- Pradžia
- Žurnalas
- Sąskaitos faktūros
- Bankas
- Kasa
- Kontrahentai
- Prekės ir paslaugos
- Ilgalaikis turtas
- Darbo užmokestis
- Sąskaitų planas
- Ataskaitos
- Nustatymai
- Įmonės nustatymai**
- Kasos aparatai
- PVM kodai
- Matavimo vienetai
- Projektai
- Profesijos
- Kainoraščiai
- Operacijų šablonai

UAB Švelnūs Sprendimai

LT RU EN

Įmonės nustatymai

Pagrindiniai Banko sąskaitos Apskaita Sodra **Numeracija** Pavojinga zona

Numeracijos serijos

Dokumentų numeracija pagal serijas — numeris priskiriamas automatiškai registruojant + Pridėti seriją

Kodas	Pavadinimas	Skaitmenys	Skaitliukas		
SF	Pardavimo sąskaitos faktūros	5	0	SF-00001	×
PF	Pirkimo sąskaitos faktūros	5	0	PF-00001	×
KPO	Kasos pajamų orderis	5	5	KPO-00006	×
KIO	Kasos išlaidų orderis	5	3	KIO-00004	×
Č	POS kvitas	5	1	Č-00002	×

Numatytoji serija pardavimo SF

SF — Pardavimo sąskaitos faktūros

Naudojama kuriant naują pardavimo sąskaitą faktūrą

Numatyta KPO serija **Numatyta KIO serija** **Numatyta čekių serija**

KPO — Kasos pajamų orderis × KIO — Kasos išlaidų orderis × Č — POS kvitas ×

Automatinių kodų prefiksai

Prefiksas automatiškai generuojamiems kodams, kai kodas neįvestas (pvz. K-00001, P-00001)

Partneriai **Prekės**

K P

Pavojinga zona

Įmonės ištrynimo veiksmas. Trinama įmonės bazė, visi įrašai dingsta negrįžtamai. Reikalauja įvesti įmonės pavadinimą patvirtinimui. Naudokite tik testinėms ar nereikalingoms įmonėms.

PRADŽIA

Naudotojai ir rolės

Rolių sistema

Kiekvienai įmonei naudotojas turi vieną iš trijų rolių:

Rolė	Teisės
OWNER (savininkas)	Visiškos teisės: gali atlikti visus apskaitos veiksmus, valdyti naudotojus, koreguoti įmonės nustatymus, pašalinti įmonę.
ACCOUNTANT (buhalteris)	Visi apskaitos veiksmai. Negali kviešti naudotojų, šalinti įmonės ir keisti narių rolių.
VIEWER (stebėtojas)	Tik peržiūra — gali matyti ataskaitas, dokumentus, bet negali kurti, redaguoti ar šalinti įrašų.

Įmonės kūrėjas automatiškai gauna **OWNER** rolę. Kiti naudotojai pridedami per kvietimus.

Naudotojo pakvietimas

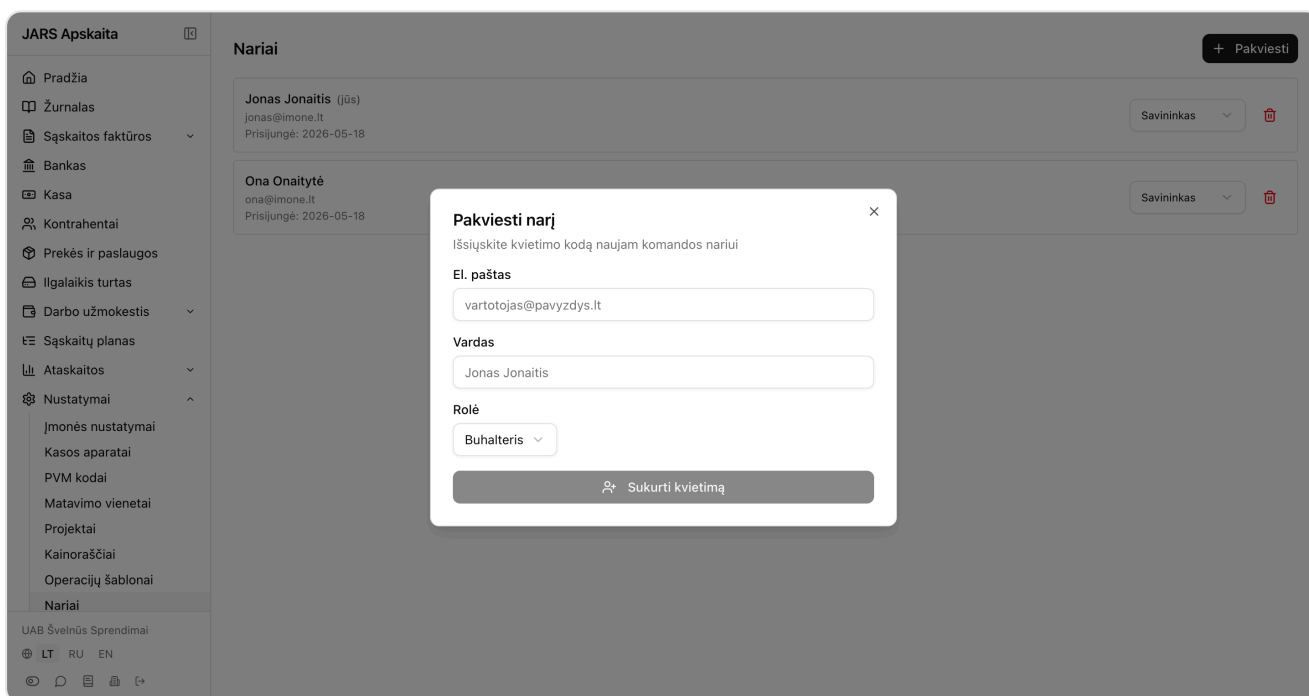
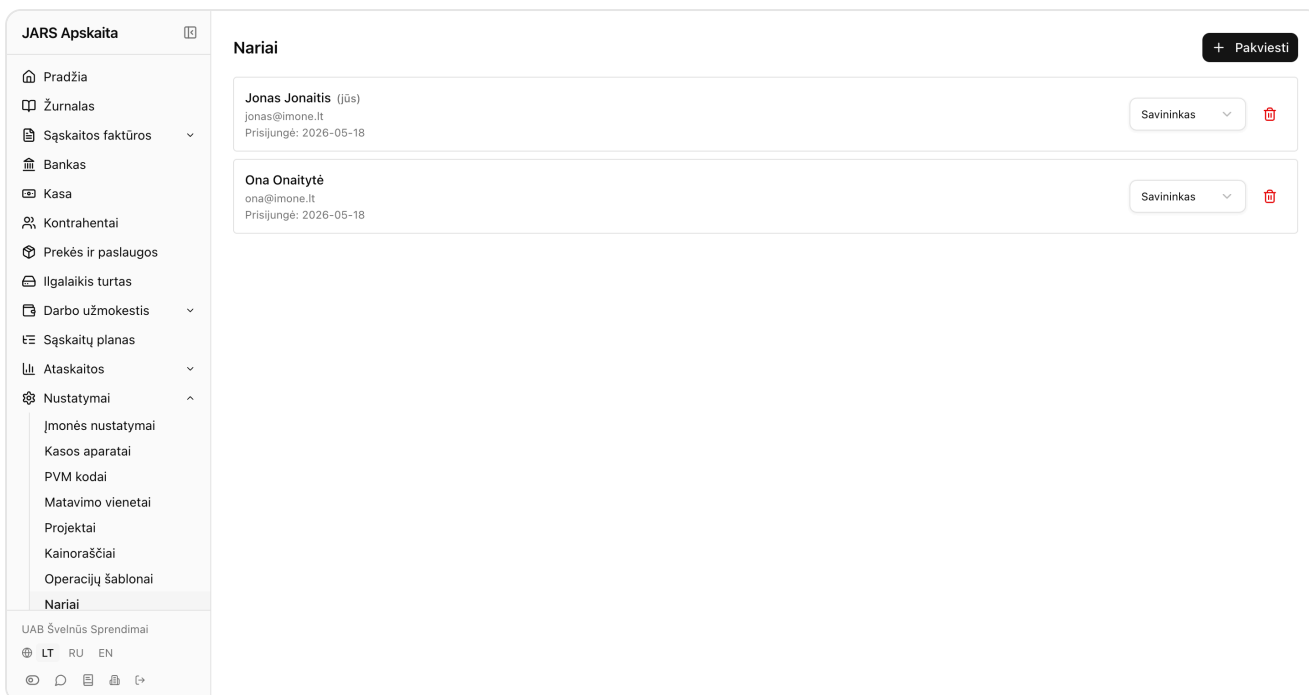
Atidarykite **Nustatymai** → **Nariai** ir paspauskite „**Pakviesti**“.

Įveskite:

- **El. pašta** — informacinis laukas, įrašomas į audito žurnalą; kvietimo nuoroda veikia bet kuriam JARS naudotojui, kuris pirmas ja pasinaudoja.
- **Vardą** (neprivaloma).
- **Role** — Savininkas (**OWNER**), Buhalteris (**ACCOUNTANT**) arba Stebėtojas (**VIEWER**).

Paspaudus „**Sukurti kvietimą**“ sistema sugeneruoja kvietimo kodą ir nuorodą — abu galima nukopijuoti tame pačiame dialoge ir nusiųsti gavėjui per pasirinktą kanalą (el. pašta, Slack ir kt.). Paspaudęs nuorodą, gavėjas:

1. Jei jis dar neturi JARS paskyros — atveriamas registracijos forma. Po patvirtinimo automatiškai prijungiamas prie įmonės su nurodyta role.
2. Jei jau turi paskyrą — tik patvirtina kvietimą.

Kvietimo galiojimas

- Kvietimo nuoroda galioja **7 dienas** nuo sukūrimo.
- Po šio laiko nuoroda nustoja veikti, ir reikalinga pakartoti kvietimą.
- Kol naudotojas nepriėmė kvietimo, jis matomas „**Laukiantys kvietimai**“ sąrašė. Galima atšaukti kvietimą iki priimimo.

Rolės keitimas

Egzistuojančio nario rolę galima keisti tiesiogiai narių sąrašė (lauko **Rolė** pasirinkimas eilutėje). Apribojimai:

- Savininkų skaičius — neribotas, bet bent vienas savininkas privalo likti.
- Tik savininkai gali keisti narių roles.
- Savo paties rolės keisti negalima — ją gali pakeisti tik kitas savininkas.

Nario pašalinimas

Narių sąrašė eilutėje paspauskite **raudoną šiukšlinės piktogramą** ir patvirtinkite dialoge:

- Naudotojas praranda prieigą prie šios įmonės.
- Jo JARS paskyra išlieka — jis vis dar gali prisijungti prie kitų savo įmonių (jei tokios yra).
- Visi įrašai, kuriuos jis sukūrė, lieka įmonėje su istoriniu vartotojo ID (audito žurnale).

Buhalterio scenarijus

Tipinis scenarijus, kai buhalterinės apskaitos paslaugų teikėjas aptarnauja kliento įmonę:

1. Klientas sukuria įmonę JARS Apskaita (yra `OWNER`).
2. Klientas kviečia buhalterį su `ACCOUNTANT` role.
3. Buhalteris atlieka kasdienes apskaitos veiksmus, klientas turi prieigą stebėti ataskaitas.
4. Kai bendradarbiavimas baigiasi — klientas pašalina buhalterį iš įmonės; jokia istorinė informacija nedingsta.

API raktai

Be naudotojų, sistema palaiko **API raktus** — programinę prieigą prie įmonės duomenų be JARS tapatybės. Naudojami integracijoms (pvz., išorinis web-shop'as siunčia sąskaitos duomenis į JARS Apskaita).

Sukuriami per *Nustatymai* → *API raktai*. Kiekvienas raktas:

- Turi pavadinimą (vidiniam vartojimui).
- Generuojamas vieną kartą — raktas rodomas tik kuriant; vėliau saugomas hash'as.
- Galima ištrinti bet kuriuo metu.

JARS Apskaita 🔍

- Pradžia
- Žurnalas
- Sąskaitos faktūros ▼
- Bankas
- Kasa
- Kontrahentai
- Prekės ir paslaugos
- Ilgalaikis turtas
- Darbo užmokestis ▼
- Sąskaitų planas
- Ataskaitos ▼
- Nustatymai ▲
 - Įmonės nustatymai
 - Kasos aparatai
 - PVM kodai
 - Matavimo vienetai
 - Projektai
 - Kainoraščiai
 - Operacijų šablonai
 - Nariai

UAB Švelnūs Sprendimai
🇺🇦 LT RU EN

🏠 📄 🗑️ 🔄

API raktai

[+ Generuoti raktą](#)

- Web-shop integracija**
jars_sk_9F1a52b7 ...
Sukurtas: 2026-05-19 09:51 🗑️
- Buhalterijos automatas**
jars_sk_9ea60ad9 ...
Sukurtas: 2026-05-19 09:51 🗑️

Kasos aparato konfigūravimas

Šis skyrius skirtas įmonės administratoriui ar buhalteriiui, atsakingam už kasos aparato įrengimą. Jame aprašyta:

1. Kaip sukurti kasos aparato įrašą JARS Apskaita sistemoje.
2. Kaip užregistruoti kasos aparatą VMI per i.EKA paslaugą.
3. Kaip susieti fizinį POS terminalą su sukurtu kasos aparatu.
4. Kaip valdyti kasininkų PIN kodus ir prieigos teises.
5. Kaip prijungti ir konfigūruoti periferinius įrenginius (spausdintuvą, pirkėjo ekraną, pinigų stalčių).

Pereiti prie kasininko kasdieninio darbo aprašymo galima skyriuje *Kasininko darbo vieta*.

Apžvalga

Komponentai

JARS Apskaita kasos modulį sudaro:

- **Kasos aparatas** (`CashRegister`) — loginis subjektas duomenų bazėje, kuriam priskirta apskaitos sąskaita, numeracijos serija ir VMI registracijos informacija.
- **POS terminalas** — fizinis įrenginys (kompiuteris su stalinine programa), naudojamas kasininko darbui. Vienas kasos aparatas gali turėti tik vieną aktyvų prie jo prijungtą terminalą; autorizavus naują terminalą, ankstesnis automatiškai atjungiamas.
- **Kasininkai** — naudotojai su PIN kodais, galintys prisijungti prie bet kurio įmonės terminalo.
- **Periferiniai įrenginiai** — kvitų spausdintuvas, pirkėjo ekranas, pinigų stalčius.

Konfigūravimo eiga

Tipinė kasos aparato įrengimo seka:

1. Sukurti kasos aparato įrašą sistemoje (žr. *Kasos aparato sukūrimas*).
2. Užregistruoti aparatą VMI per i.EKA paslaugą (žr. *Registracija VMI*).
3. Įdiegti stalinę programą fiziniame įrenginyje ir jį susieti (žr. *Įrenginio susiejimas*).

4. Sukurti kasininkų paskyras ir jiems priskirti PIN kodus (žr. *Kasininkų PIN kodai*).
5. Prijungti ir patikrinti periferinius įrenginius.
6. Atlikti bandomąjį pardavimą.

Po šių žingsnių kasininkas gali pradėti dirbti — žr. *Kasininko darbo vieta*.

KASOS APARATO KONFIGŪRAVIMAS

Kasos aparato sukūrimas

Pirmas žingsnis prieš pradėdant naudoti POS terminalą — sukurti kasos aparato įrašą įmonės nustatymuose. Šis įrašas yra **loginis** kasos aparato atvaizdas duomenų bazėje; jis nepriklauso nuo konkretaus fizinio terminalo, bet vienu metu jį gali aptarnauti tik **vienas** autorizuotas POS terminalas. Autorizavus naują terminalą tam pačiam kasos aparatui, anksčiau išduotas įrenginio žetonas automatiškai atšaukiamas, o senas terminalas iškrenta į re-autorizacijos ekraną.

Kur sukurti

Žiniatinklio sąsajoje atidarykite **Nustatymai** → **Kasos aparatai** ir paspauskite „**Pridėti kasą**“ (arba `Ctrl+N`).

Kodas	Pavadinimas	S/N	Kasos sąskaita	I.EKA	KPO serija
K-01	Pagrindinė kasa		2720		-

Privalomi laukai

Laukas	Paskirtis
Kodas	Trumpas unikalus identifikatorius (pvz., K1 , POS-VILNIUS). Naudojamas dokumentų numeracijoje ir audito žurnale.
Pavadinimas	Žmogui suprantamas pavadinimas (pvz., „Pagrindinė kasa“, „Sandėlio kasa“).
Kasos sąskaita	Apskaitos sąskaita iš sąskaitų plano (numatytoji — 2720). Šioje sąskaitoje fiksuojami visi kasos likučio pokyčiai.

Pasirenkami laukai

- **Pajamų orderių serija** — kuria numeracija žymimi kasos pajamų orderiai (KPO), pildomi iš kasdienių paminos pardavimų.
- **Išlaidų orderių serija** — kuria numeracija žymimi kasos išlaidų orderiai (KIO), pildomi išmokant grynaisiais.
- **Kvitų serija** — kuria numeracija žymimi fiskalinio kasos aparato kvitai.

Numeracijos serijos sukuriamos atskirai *Nustatymai* → *Įmonės nustatymai* → *Numeracija*. Jei serijos dar nesukurtos, kasos aparatą galima išsaugoti be jų ir priskirti vėliau.

Po išsaugojimo

Kai aparatas išsaugotas, dialoge atsiranda mygtukas „**Registruoti i.EKA**“ — atidaro registracijos vedlį (žr. *Registracija VMI*). Pasiekiamas tik tuo atveju, jei aparatas dar neužregistruotas.

Stalinė programa susiejama atskirai — žr. *Įrenginio susiejimas*.

Aparatą galima trinti tik tuo atveju, jei jam dar nepriskirti jokie dokumentai (kvitai, kasos orderiai). Jei dokumentų jau yra — aparatą galima **deaktyvuoti** (būsena „Neaktyvus“), kad jis nebepriimtų naujų pardavimų.

Aparato būsenos

- **Aktyvus** — galima leisti pardavimus, generuoti ataskaitas.
- **Neaktyvus** — terminale aparatas neprieinamas; naudojama, kai aparatas nebenaudojamas arba prieš išregistruojant iš VMI.

KASOS APARATO KONFIGŪRAVIMAS

Registracija VMI (i.EKA)

Prieš pradėdant priimti pardavimus, kiekvienas kasos aparatas turi būti užregistruotas Valstybinės mokesčių inspekcijos i.EKA sistemoje. JARS Apskaita šį procesą automatizuoja per integruotą **registracijos vedlį**.

Prielaidos

Prieš pradėdant registraciją reikia turėti sukurtą kasos aparato įrašą sistemoje (žr. *Kasos aparato sukūrimas*). Automatiniame kelyje sistema reikalingus techninius sertifikatus sugeneruoja pati; rankinis kelias naudoja iš VMI gautus sertifikatus.

Įmonės kortelėje (*Nustatymai* → *Įmonės nustatymai* → *Pagrindiniai*) taip pat turi būti teisingai nurodyta:

- **Subjekto tipas** — *Juridinis asmuo* arba *Individuali veikla*.
- **Įmonės kodas / Asmens kodas** — juridiniam asmeniui įmonės kodas, individualiai veiklai — **asmens kodas** (11 skaitmenų), ne pažymos numeris.
- **Pavadinimas** — individualiai veiklai būtina formatu „Vardenis Pavardenis“ (sistema dalija pagal pirmą tarpą siunčiant duomenis į VMI).

Jei kuris nors iš šių laukų netinkamas, pirmas vedlio žingsnis (verslo adresų užklausa iš VMI) grąžins klaidą apie trūkstamus duomenis.

Aplinkos: demo vs. production

i.EKA turi dvi atskiras aplinkas:

- **Demo** — bandymams ir mokymams. Sertifikatai nemokami, duomenys nesaugomi realiame VMI registre.
- **Production** — realiems pardavimams. Sertifikatai mokami, registruoti aparatai įtraukiami į VMI registrą.

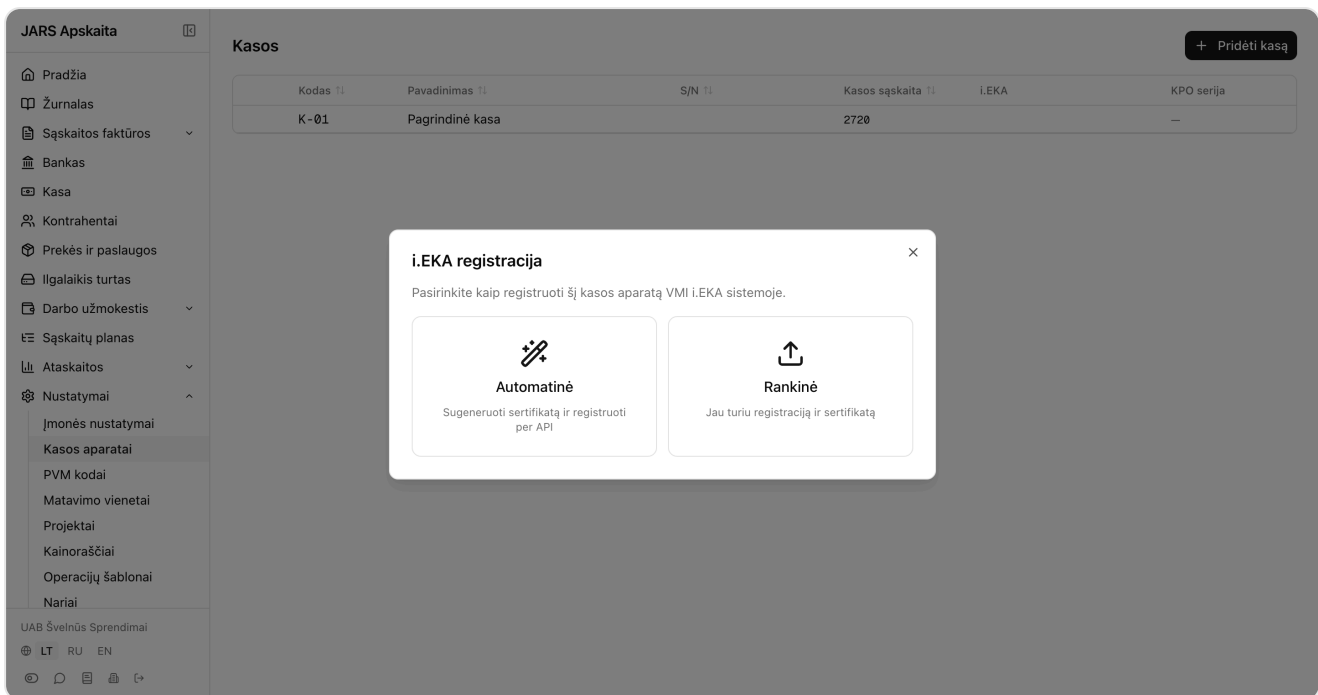
Vedlys leidžia pasirinkti, į kurią aplinką registruosite aparatą. Bandymo metu rekomenduojama pirmiausia pereiti visą procesą demo aplinkoje.

Vedlio paleidimas

Svarbu: Mygtukas „**Registruoti i.EKA**“ matomas tik **JARS stalinėje programoje**. Žiniatinklio versijoje (naršyklėje) jo nebus, nes registracijos metu generuojamas vietinis transporto modulio sertifikatas, kuris turi būti saugomas konkrečiame įrenginyje. Įdiekite stalinę programą (žr. Įrenginio susiejimas) ir registraciją atlikite iš jos.

Atidarę kasos aparato kortelę paspauskite „**Registruoti i.EKA**“. Vedlys siūlo du registracijos kelius:

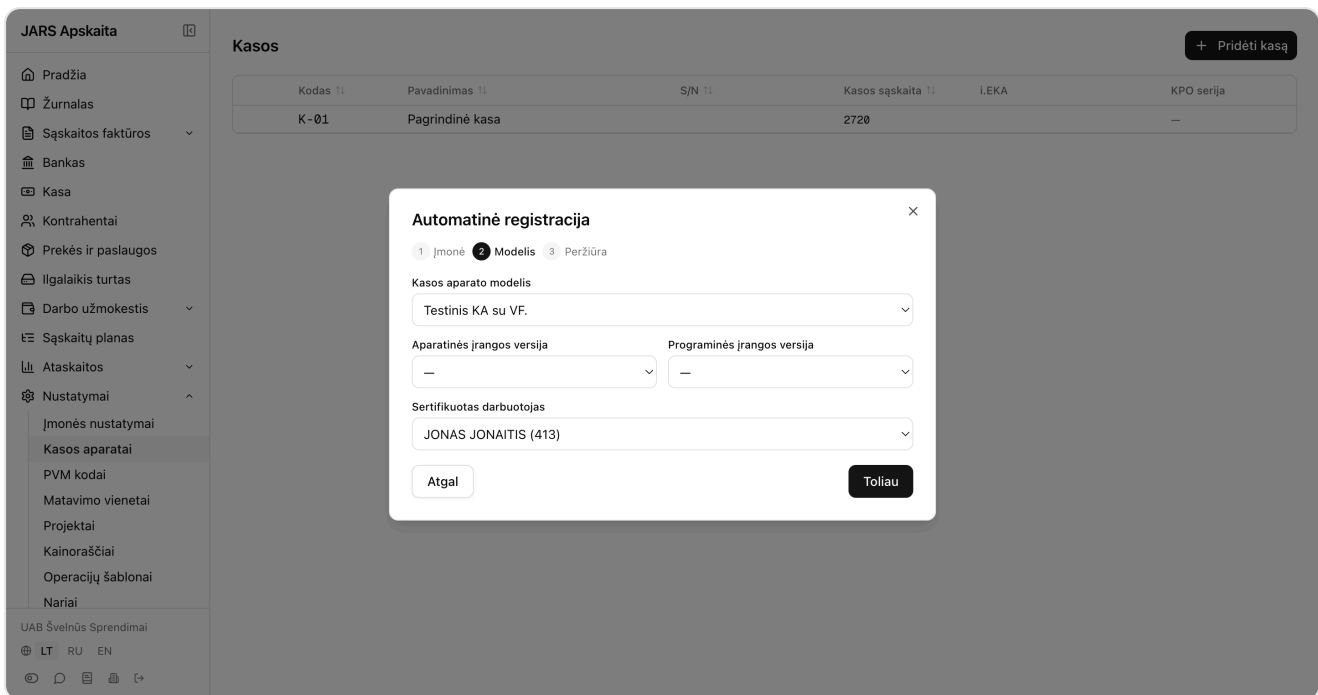
1. **Automatinis** — sistema bendrauja su VMI tiesiogiai per i.EKA SOAP paslaugą; jokios papildomos prieigos iš naudotojo pusės nereikia.
2. **Rankinis** — naudojamas, jei kasos aparatas jau anksčiau buvo registruotas VMI. Jau gauti registracijos duomenys (Nr., ID, lokacijos UID) ir sertifikatas įkeliami į JARS rankiniu būdu.

Automatinis kelias

Vedlys atlieka šiuos žingsnius:

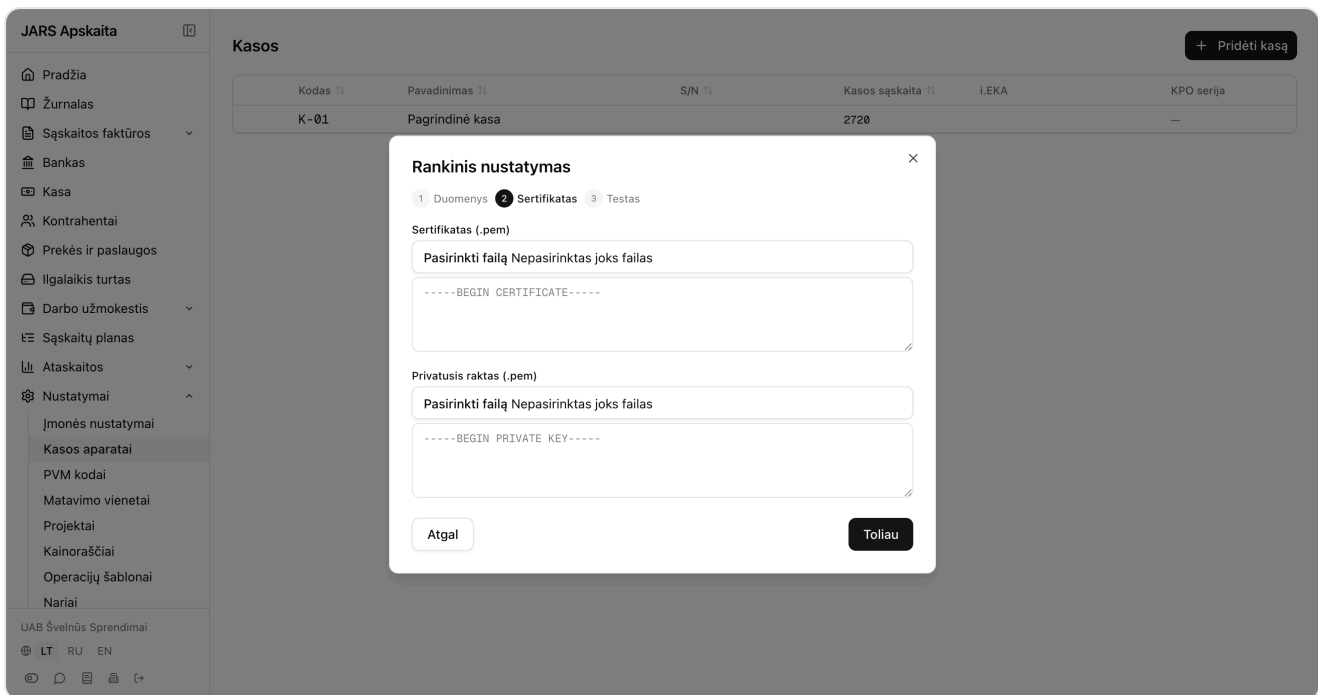
1. **Įmonės duomenys** — pasirenkamas verslo veiklos adresas iš VMI gauto sąrašo (`getBusinessAddresses`).
2. **Modelis ir versija** — pasirenkamas kasos aparato modelis bei aparatūros / programinės įrangos versijos iš VMI gauto sąrašo. Taip pat pasirenkamas sertifikuotas darbuotojas, atliekantis registraciją.
3. **Patikrinimas ir registracija** — duomenys pateikiami VMI, kuri grąžina **registracijos numerį** ir **vidinį registracijos ID** (`registrationID`). Šie duomenys automatiškai išsaugomi kasos aparato kortelėje.

Rankinis kelias

Naudojamas, jei registracija jau atlikta VMI portale arba per TAS:

1. **Detalės** — įvedami iš VMI gauti Registracijos Nr , Registracijos ID ir Lokacijos UID .
2. **Sertifikatas** — įkeliamas iš VMI gautas PEM formato sertifikatas ir privatusis raktas (jį generuoja JARS arba TAS). Failai įkeliami per Įkelti failą ar nukopijuojant turinį į teksto laukus.
3. **Testas** — patikrinama, kad ryšys su VMI iš JARS serverio veikia naudojant įkeltą sertifikatą.

Po sėkmingos registracijos

Kasos aparato kortelėje atsiranda:

- VMI registracijos numeris ir registracijos ID.
- Aktyvi sertifikato galiojimo data.
- Ryšio su VMI statusas (žalia varnelė = paskutinis žinomas patikrinimas pavyko).

Tik po šio žingsnio aparatui galima susieti POS terminalą ir pradėti priimti pardavimus.

Aparato deaktyvavimas

Jei aparatas nebebus naudojamas, kasos aparato kortelėje pakeiskite jo statusą į **Neaktyvus**. Po šio žingsnio aparatas neprieinamas terminale ir nebepriima pardavimų. Galutinis išregistravimas iš VMI registro atliekamas atskirai per VMI portalą.

KASOS APARATO KONFIGŪRAVIMAS

Įrenginio susiejimas

POS terminalas — atskira stalinė programa, veikianti Windows ar macOS. Prie vieno kasos aparato įrašo vienu metu gali būti prijungtas **tik vienas** autorizuotas terminalas — autorizavus naują, ankstesnio terminalo įrenginio žetonas atšaukiamas automatiškai.

Stalinės programos diegimas

JARS stalinė programa platinama dviem formatais:

- **Windows** — `.exe` (NSIS) instaliatorius.
- **macOS** — `.dmg` archyvas su `JARS Apskaita.app`.

Pirmą kartą paleidžiant operacinė sistema gali parodyti įspėjimą dėl nežinomo leidėjo — patvirtinkite vykdymą iš sistemos saugos nustatymų.

Pirmasis paleidimas

Pirmą kartą paleista stalinė programa parodo **įrenginio susiejimo ekraną**:

1. Programa kreipiasi į serverį ir gauna du kodus: vidinį `deviceCode` (laikomas atminty, niekur nematomas) ir trumpą 8 simbolių `userCode` (rodomas ekrane dideliu šriftu).
2. Trumpasis kodas sudarytas iš nedviprasmiškų raidžių ir skaitmenų (be `0`, `0`, `1`, `I`, `L`), kad būtų sunkiau suklysti.
3. Kodas galioja **15 minučių**, po to anuliuojamas.

Patvirtinimas žiniatinklio sąsajoje

Administratorius (`OWNER` arba `ACCOUNTANT` rolė) atlieka:

1. Prisijungia prie žiniatinklio sąsajos.

2. Atidaro `https://app.jars.lt/authorize-device?code=<terminale matomas kodas>` (nuoroda taip pat užkoduota QR kode).
3. Pasirenka **įmonę** ir **kasos aparatą**, kuriam ši stalinė instaliacija bus priskirta.
4. Paspaudžia „**Patvirtinti**“.

Autorizuoti įrenginį LT RU EN

Įrenginys prašo prieigos kaip kasos terminalas

Kodas: 62FG3F8U
Įrenginys: JARS Desktop
Platforma: macos

Įmonė
UAB Švelnūs Sprendimai (303048373)

Kasos aparatas
Pagrindinė kasa (CR-000018630)

Atmesti Patvirtinti

Po patvirtinimo:

- Terminalas, kuris fone periodiškai klausė serverio (`/poll`), gauna atsakymą `AUTHORIZED` ir kartu su juo — ilgalaikį įrenginio žetoną.
- Žetonas saugomas terminale (stalinės programos lokaliajame saugykloje, susietoje su konkrečiu operacinės sistemos vartotojo profiliu).
- Vienkartinis kodas akimirksniu anuliuojamas serveryje.

Po susiejimo

Stalinė programa nukreipia į PIN užrakto ekraną. Toliau veiksmai vykdomi kaip aprašyta *Kasininko darbo vieta → Prisijungimas*.

Susieti įrenginiai matomi žiniatinklio sąsajoje *Nustatymai → Įrenginiai*. Sąrašė rodoma:

- Įrenginio pavadinimas (administratoriaus pavadintas).
- Operacinė sistema (`devicePlatform` : `windows` / `macos` / `linux`).
- Susiejimo data ir kas patvirtino.
- Priskirtas kasos aparatas.

JARS Apskaita

- Pradžia
- Žurnalas
- Sąskaitos faktūros
- Bankas
- Kasa
- Kontrahentai
- Prekės ir paslaugos
- Ilgalaikis turtas
- Darbo užmokestis
- Sąskaitų planas
- Ataskaitos
- Nustatymai
 - Įmonės nustatymai
 - Kasos aparatai
 - PVM kodai
 - Matavimo vienetai
 - Projektai
 - Kainoraščiai
 - Operacijų šablonai
 - Nariai

UAB Švelnūs Sprendimai
LT RU EN

Autorizuoti įrenginiai

Įrenginiai, autorizuoti kaip kasos terminalai

- Pagrindinis terminalas (1 a.)**
Pagrindinė kasa (K-01) - macOS
863a667e
Sukurtas: 2026-05-19 09:59 · Paskutinį kartą naudotas: 2026-05-19 08:30
- Atsarginis terminalas**
Pagrindinė kasa (K-01) - Windows
28addf99
Sukurtas: 2026-05-19 09:59 · Paskutinį kartą naudotas: 2026-05-18 17:45

Įrenginio atjungimas

Per *Nustatymai* → *Įrenginiai* paspauskite „**Atšaukti**“ ties konkrečiu įrenginiu:

- Žetono hash serveryje pažymimas kaip negaliojantis.
- Sekantis terminalo užklauskimas grąžina autorizacijos klaidą.
- Stalinė programa rodo pranešimą, kad ryšys nutrauktas, ir grąžina į susiejimo ekraną.
- Net jei žetonas anksčiau buvo nukopijuotas — kopija taip pat nustoja veikti, nes patikrinimas vyksta serveryje.

Sauga: įrenginio žetono failo turėjimas savaime **nesuteikia jokios prieigos** prie pardavimo ar kitų duomenų — kasininkas vis tiek turi įvesti savo PIN. Daugiau apie šį saugos modelį žr. skyriuje *Sauga* → *Įrenginio žetono modelis*.

KASOS APARATO KONFIGŪRAVIMAS

Kasininkų PIN kodai

Kasininkas — tai darbuotojas

JARS Apskaita kasininkas yra įmonės **darbuotojo** įrašas (žr. *Darbo užmokestis* → *Darbuotojai*) su priskirtu PIN kodu. Tas pats darbuotojo įrašas naudojamas ir atlyginimo apskaitai, ir POS terminale.

Tai reiškia: nereikia atskirai kurti kasininkų — jei darbuotojas jau yra įmonėje, jam tiesiog priskiriamas PIN, ir jis tampa kasininku.

Darbuotojo sukūrimas

Atidarykite **Darbo užmokestis** → **Darbuotojai** ir paspauskite „**Naujas darbuotojas**“.

Pildomi laukai:

- **Kodas** — paliekant tuščią sugeneruojamas automatiškai (pvz., `D-00001`).
- **Vardas** ir **Pavardė** — privalomi.

Papildomi laukai (pildomi pagal poreikį):

- **Asmens kodas, el. paštas, telefonas.**
- **Pareigos** (pvz., „Kasininkė“, „Pamainos vadovė“).
- Darbo sutarties duomenys, atlyginimas — pildomi, jei darbuotojas dalyvauja atlyginimo skaičiavime.

The screenshot shows the 'Redaguoti Tomas Paulauskas' form in the JARS Apskaita software. The form is divided into several sections for data entry:

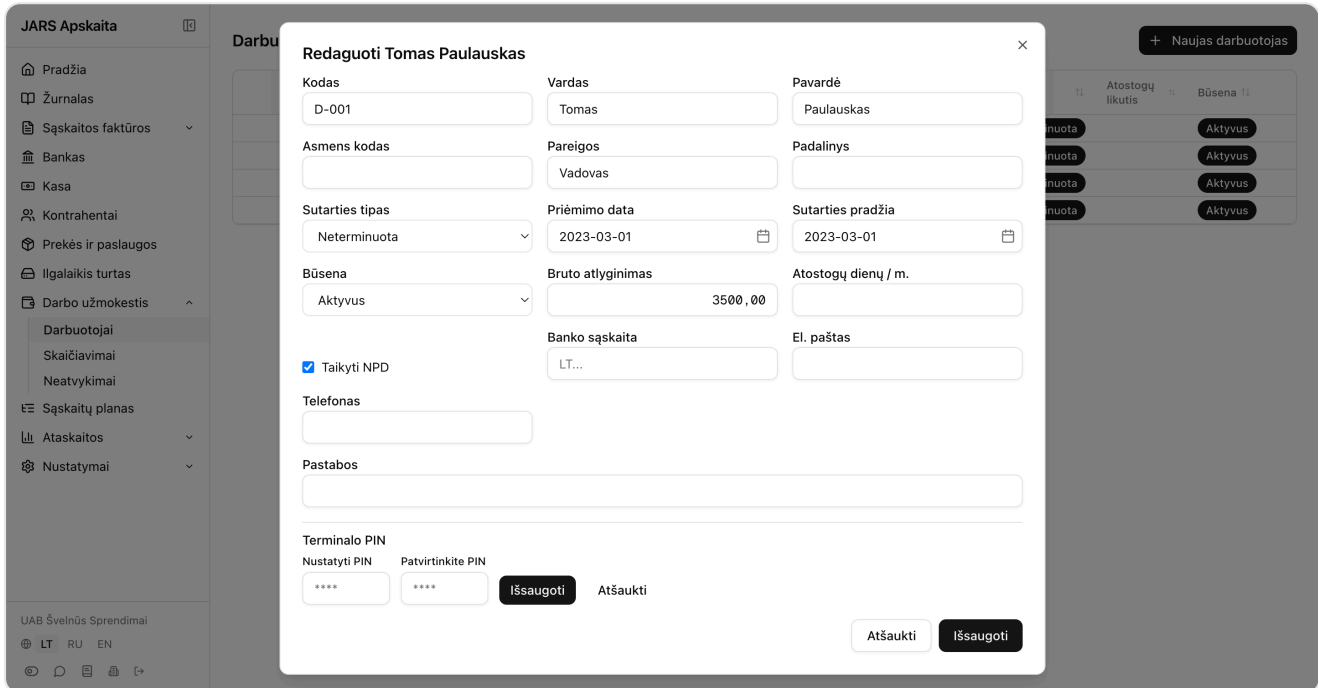
- Kodas:** D-001
- Vardas:** Tomas
- Pavardė:** Paulauskas
- Asmens kodas:** (empty)
- Pareigos:** Vadovas
- Padalinys:** (empty)
- Sutarties tipas:** Neterminuota
- Priėmimo data:** 2023-03-01
- Sutarties pradžia:** 2023-03-01
- Būsena:** Aktyvus
- Bruto atlyginimas:** 3500,00
- Atostogų dienų / m.:** (empty)
- Banko sąskaita:** LT...
- El. paštas:** (empty)
- Telefonas:** (empty)
- Pastabos:** (empty)
- Terminalo PIN:** PIN nustatytas, Keisti PIN, Pašalinti PIN

At the bottom right of the form, there are two buttons: 'Atšaukti' and 'Išsaugoti'.

PIN priskyrimas

Darbuotojo kortelės apačioje skyriuje **Terminalo PIN** paspauskite „**Nustatyti PIN**“ ir įveskite 4 skaitmenų kodą. Sistema reikalauja:

- Lygiai **4 skaitmenų** (ne mažiau, ne daugiau).
- Tik skaitmenys (0 – 9).
- PIN serveryje **iškart hash'inamas su script** ir individualia druska; atviro PIN serveris niekada nesaugo.

Po išsaugojimo darbuotojo kortelėje rodomas ženklas, kad PIN priskirtas, bet pats PIN niekur nerodomas. Jei reikia, administratorius gali jį pakeisti tame pačiame dialoge.

PIN keitimas

Jei PIN jau nustatytas, mygtuko etiketė pasikeičia į „**Keisti PIN**“ — paspaudus įvedamas naujas 4 skaitmenų kodas. Senas PIN nereikalingas (operaciją atlieka administratorius).

Visi PIN priskyrimai ir keitimai įrašomi į audito žurnalą: kas keitė, kada, kuriam kasininkui. **Patys PIN ar jų hash žurnale niekada nesaugomi** — fiksuojama tik veiksmo faktas.

Klaidingų bandymų ribojimas

Terminale PIN įvedimo bandymai ribojami serverio pusėje su griežtėjančia blokuotės kopėtėle:

- Po **5 klaidingų bandymų iš eilės** terminalas užblokuojamas.

- Pirmas blokavimas — **30 sekundžių**, antras — 2 minutės, toliau 10 minučių → 1 valanda → 24 valandos → 7 paros.
- Lygis nesumažėja palaukus — jis nuliniamas tik po sėkmingo PIN įvedimo.
- Skaitiklis saugomas duomenų bazėje, todėl išgyvena serverio perkrovimą ar diegimą.

Daugiau detalių — žr. *Sauga* → *PIN apsauga*.

PIN panaikinimas

Kai darbuotojas atleidžiamas ar perkeliamas į kitas pareigas, jo PIN reikia panaikinti:

1. Atidarykite darbuotojo kortelę.
2. Paspauskite „**Pašalinti PIN**“ skyriuje *Terminalo PIN*.
3. Patvirtinkite.

Po to darbuotojas nebegali prisijungti jokiame terminale. Pati darbuotojo paskyra išsaugoma istorinių dokumentų atveju (kvitai, susieti su senais pardavimais, lieka nepakitę).

Jei darbuotojui nustatomas statusas, kitokis nei **Aktyvus** (laukas *Būsena* darbuotojo kortelėje — pvz., **Atleistas** arba **Atostogose**), PIN naikinti rankiniu būdu nereikia — sistema neleidžia jam prisijungti automatiškai.

Kelių kasos aparatų priskyrimas

Šiuo metu kasininkas gali prisijungti **prie bet kurio savo įmonės terminalo** — papildomas priskyrimas konkrečiam aparatui nebūtinas. Audito žurnale fiksuojama, kuriame fiziniame terminale buvo vykdomi veiksmai.

Rekomendacijos administratoriui

- Neskirstykite paprastai atspėjamų PIN (1234 , 0000 , gimimo metai). Jei reikia, atsitiktinę reikšmę sugeneruokite naudojant generatorių.
- Reguliariai (kas keletą mėnesių) skatinkite kasininkus pakeisti PIN.
- Kiekvienam kasininkui — savo paskyra. Nesidalykite vienu PIN tarp kelių darbuotojų.
- Po darbuotojo atleidimo PIN šalinkite tą pačią dieną.

Kvitų spausdintuvas

POS terminale kvitai spausdinami ant **terminalinio kvitų spausdintuvo**, palaikančio ESC/POS protokolą. JARS Apskaita kvitus spausdina per USB jungtį iš stalinės programos.

Svarbu: kvitų spausdinimas per USB veikia tik **stalinėje versijoje**. Žiniatinklio versijoje spausdinimas per USB negalimas dėl naršyklės ribojimų. Pardavimai POS režime atliekami tik stalinėje programoje.

Palaikomi spausdintuvai

Sistema palaiko ESC/POS standartą — tai apima daugumą rinkoje esančių 58 mm ir 80 mm kvitų spausdintuvų (pvz., Epson TM serija, Star TSP, Bixolon SRP). Bendrieji reikalavimai:

- USB jungtis (Bluetooth ir LAN jungtys šiuo metu nepalaikomos).
- ESC/POS arba ESC/POS + UTF-8 LT palaikymas (lietuviški simboliai).
- Popieriaus plotis: 58 arba 80 mm.

Suderinami modeliai

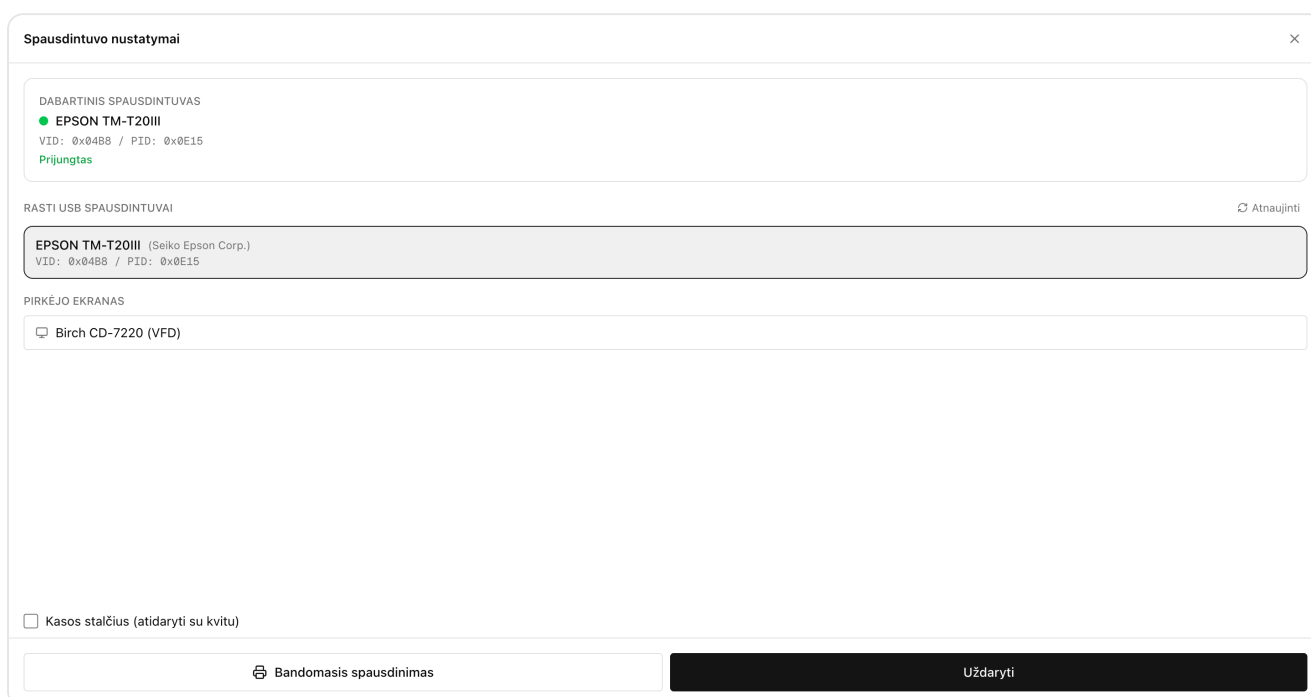
Pagrindinis testuotas modelis — **Epson TM-T20III**. Kiti žemiau išvardyti ESC/POS spausdintuvai yra suderinami pagal protokolą, bet diegiant pirmą kartą būtina atlikti „**Bandomasis spausdinimas**“ (žr. žemiau), kad būtų patikrinta koduotė ir lietuviški diakritiniai ženklai.

Modelis	Plotis	Pastabos
Epson TM-T20III	80 mm	Pagrindinis testuotas modelis
Epson TM-T88VI	80 mm	Profesionali serija
Epson TM-m30III	80 mm	Kompaktiškas
Star TSP143III	80 mm	ESC/POS suderinamas
Bixolon SRP-350III	80 mm	ESC/POS suderinamas
Epson TM-T20IIIL	58 mm	Mažesnio formato variantas

Visi spausdintuvai jungiami per **USB** — kitos sąsajos (Bluetooth, Ethernet) šiuo metu nepalaikomos.

Prijungimas

1. Prijunkite spausdintuvą per USB.
2. Įjunkite spausdintuvą.
3. **Windows aplinkoje** sistema savaime priskirs spausdintuvui standartinę spausdinimo tvarkyklę (`USBPRINT.SYS` ar gamintojo APD), bet su ja JARS stalinė programa **negalės bendrauti tiesiogiai**. Reikia vienu kartu pakeisti tvarkyklę į **WinUSB** su Zadig — žr. [USB tvarkyklė Windows aplinkoje](#). **macOS** papildomos tvarkyklės nereikia.
4. Paleiskite JARS stalinę programą — terminalo viršuje, šalia įmonės pavadinimo, paspauskite spausdintuvo piktogramą ir atverkite **Spausdintuvo nustatymai**; sąrašė „Rasti USB spausdintuvai“ matysite aptiktą įrenginį.

Spausdintuvo testas

Tame pačiame nustatymų ekrane paspauskite „**Bandomasis spausdinimas**“ — bus atspausdintas testo kvitas su:

- JARS Apskaita logotipu.
- Įmonės pavadinimu ir adresu.
- Esama data ir laiku.
- Testo žinute lietuviškais ir specialiais simboliais (sutikrinti koduotę).

Jei kvitas sėkmingai atspausdintas — konfigūracija baigta.

Dažniausios problemos

Problema	Galima priežastis
Spausdintuvas nematomas sąrašė	Tvarkyklė neįdiegta arba USB jungtis nevisiškai prijungta.
Spausdintuvas matomas, bet bandomasis spausdinimas gražina klaidą <code>no suitable interface number found for USB device</code> (Windows)	Spausdintuvui priskirta sistemos <code>USBPRINT.SYS</code> arba gamintojo tvarkyklė, kuri blokuoja tiesioginį USB priėjimą. Pakeiskite į WinUSB su Zadig — žr. USB tvarkyklė Windows aplinkoje .
Spausdina, bet su klaidingais simboliais	ESC/POS koduotės nustatymas spausdintuvo savyje — perjunkite į <code>PC852</code> arba <code>WPC1257</code> (lietuviška).
Spausdina tik dalį kvito	Popieriaus ar dažomosios juostos baigėsi.
Spausdina labai lėtai	USB jungtis veikia per žemu greičiu — perjunkite į kitą USB prievadą (geriausia USB 2.0+).

Kvito formatas

Kvito turinį valdo serveris (ne terminalas) — jis gražina pilną ESC/POS srautą su:

- Antrašte: įmonės pavadinimas, kodas, PVM kodas, adresas.
- Pamainos / kvito numeriais.
- Kasininko vardu.
- Pirkimo eilučių sąrašu (pavadinimas, kiekis, kaina, suma).
- Mokesčių (PVM) santrauka.
- Bendra suma, gauta suma, grąža.
- VMI fiskalinio kvito identifikatoriumi ir QR kodu, kuriame užkoduotas i.EKA užklauso URL.

Po fiskalinio bloko spausdinama nuoroda į i.EKA pirkėjui (kad jis galėtų patikrinti kvito autentiškumą).

Atspausdinto kvito (80 mm popieriaus) struktūros pavyzdys:

UAB ŠVELNŪS SPRENDIMAI
Konstitucijos pr. 21A
LT-08130 Vilnius
Įmonės kodas: 303048373
PVM mokėtojo: LT100008291013

Kasos aparatas: K-01
Kasininkas: Tomas P.
Data: 2026-05-19 14:22
Kvito Nr.: KČK-2026-00004

Konsultavimo paslaugas
1 x 50,00 50,00 A
Mokymai ir seminarai
1 x 35,00 35,00 A

PVM A (21%) 14,79
SUMA BE PVM: 70,21
PVM: 14,79

IŠ VISŲ: 85,00
Gauta gryniaisiais: 100,00
Graža: 15,00

Fiskalinio kvito Nr. 162/4
VMI Reg. CR-000018630

+-----+
| QR |
| kodas |
+-----+

Patikrinkite kvitą skenavę
QR kodą arba per i.EKA:
<https://eka.vmi.lt/...>

AČIŪ UŽ APSILANKYMĄ!

KASOS APARATO KONFIGŪRAVIMAS

Pirkėjo ekranas

Pirkėjo ekranas (angl. *customer display*) — neprivalomas tekstinis 2x20 simbolių ekranas (VFD arba LCD), atsuktas į pirkėją ir rodantis perkamų prekių pavadinimus, kainas ir bendrą sumą. Tai atskiras USB įrenginys (ne antras monitorius).

Veikimo principas

- Įrenginys jungiamas per USB ir operacinėje sistemoje atsidaro kaip virtualus COM prievadas.

- Stalinė programa randa įrenginį per *Spausdintuvo nustatymai* → *Pirkėjo ekranas* ir siunčia komandas ESC-POS panašiu protokolu (priklauso nuo modelio).
- Visa logika lokali — pirkėjo ekranas nepriklauso nuo interneto ryšio.
- Palaikomos lietuvių, rusų ir anglų kalbos su diakritiniais ženklais.

Rodoma informacija

- Prekės pavadinimas ir kaina pridėjimo metu.
- Einamoji bendra suma.
- Graža atsiskaitant grynaisiais.
- Apvalinimo suma (jei taikoma).
- Laukimo (idle) ekranas tarp pardavimų.

Suderinami modeliai

Pagrindinis testuotas modelis — **Virtuos FV-2030B** (VFD). Kiti žemiau išvardyti VFD/LCD ekranai yra suderinami pagal protokolą, bet diegiant pirmą kartą būtina atlikti „**Testuoti ekraną**“ (žr. žemiau).

Modelis	Tipas	Eilutės x simboliai	Pastabos
Virtuos FV-2030B	VFD	2 x 20	Pagrindinis testuotas modelis
Posiflex PD-2800	VFD	2 x 20	Plačiai paplitęs
Logic Controls PD3000	VFD	2 x 20	Atitinka standartą

Visi ekranai jungiami per **USB** (operacinėje sistemoje atsidaro kaip virtualus COM prievadas).

Konfigūracija

1. Prijunkite ekraną per USB ir įjunkite.
2. **Windows aplinkoje** sistema priskirs PL2303 įrenginiui virtualaus COM prievado tvarkyklę (`usbser.sys` ar gamintojo Prolific). Su ja JARS ekrano **nematys** sąrašė visiškai. Pakeiskite tvarkyklę į **WinUSB** su Zadig — žr. [USB tvarkyklė Windows aplinkoje](#). **macOS** papildomos tvarkyklės nereikia.
3. Terminalo viršuje paspauskite spausdintuvo piktogramą → atverkite **Spausdintuvo nustatymai** ir slinkite į skiltį *Pirkėjo ekranas*.
4. Sąrašė pasirinkite aptiktą įrenginį — paspaudus „**Testuoti ekraną**“ ekrane turi pasirodyti testo eilutė su lietuviškais simboliais.

5. Po patvirtinimo ekranas pradeda rodyti pardavimo eigą automatiškai.

Jei po Zadig procedūros ekranas vis tiek nematomas — patikrinkite, kad WinUSB buvo įdiegtas **būtent ekrano įrašui** (pagal VID, dažniausiai 067B Prolific arba 0403 FTDI), atjunkite ir vėl prijunkite USB.

KASOS APARATO KONFIGŪRAVIMAS

Pinigų stalčius

Pinigų stalčius (angl. *cash drawer*) yra elektromechaninis stalčius, kuris atsidaro pagal signalą iš kasos sistemos. Naudojamas grynujų pinigų laikymui ir automatiniam atidarymui pardavimo metu.

Prijungimas

JARS Apskaita palaiko pinigų stalčių prijungimą **per kvitų spausdintuvą RJ-11/RJ-12 kabeliu**. Stalčius jungiamas atskira jungtimi spausdintuvo gale; spausdintuvas gauna ESC/POS komandą atidaryti stalčių ir perduoda elektrinį impulsą.

Kabelis tiekiamas su stalčiumi (RJ-11/RJ-12 6P6C). Jungiamas į **spausdintuvo prievadą su pinigų stalčiaus piktograma** (ne į tinklo / LAN prievadą) — paprastai pažymėtas „DK“ arba simboliu.

Suderinami stalčiai

Pagrindinis testuotas variantas — universalus elektrinis stalčius 12 V su Epson TM serijos spausdintuvu. Kiti suderinami modeliai:

Tipas	Voltažas	Pastabos
Universalus elektrinis stalčius	12 V	Standartiškiausias variantas; tinka prie Epson TM serijos
Universalus elektrinis stalčius	24 V	Tinka stiprių spynų modeliams; pakeičiamas perjungiant DIP-jungiklį spausdintuve
APG VB320 / panašūs	12/24 V	Plačiai naudojamas
Star CD3-1616	24 V	Kompaktiškas

Kada stalčius atsidaro

Stalčiaus atidarymo komanda siunčiama automatiškai kvito spausdinimo metu, jei terminale įjungta atitinkama nuostata.

Konfigūracija

Daugumos modelių stalčiui nereikia atskiros konfigūracijos JARS Apskaita — pakanka, kad spausdintuvas būtų teisingai prijungtas (žr. *Kvity spausdintuvas*). Atidarymo komandą sistema siunčia pagal standartinį ESC/POS protokolą (`ESC p m t1 t2`).

Jei stalčius neatsidaro:

- Patikrinkite RJ11 kabelio prijungimą prie spausdintuvo (ne prie tinklo prievado!).
- Įsitikinkite, kad stalčius prijungtas prie tinkamo voltažo (paprastai 12 V arba 24 V — žiūrėkite stalčiaus dokumentaciją).
- Patikrinkite, ar spausdintuvo prievado pin'ai sutampa su stalčiaus reikalavimais (kai kuriems modeliams reikia perjungti DIP jungiklius arba pakeisti kabelį).

KASOS APARATO KONFIGŪRAVIMAS

USB tvarkyklė Windows aplinkoje (Zadig)

JARS stalinė programa su kvity spausdintuvu ir pirkėjo ekranu bendrauja **tiesiogiai per USB** — be Windows spausdinimo paslaugos ir be virtualaus COM prievado. Tam reikia, kad prie įrenginio būtų prijungtas **WinUSB** tvarkyklė. Pirmą kartą pajungus įrenginį, Windows pati prie jo prijungia savo tvarkyklę (`USBPRINT.SYS` spausdintuvui, `usbser.sys` ar gamintojo PL2303 — ekranui). Su jomis JARS prieigos prie įrenginio negaus ir spausdinimas ar testavimas neveiks.

Sprendimas — vienu kartu pakeisti tvarkyklę į WinUSB su nemokama įrankine **Zadig**.

***Pastaba:** macOS aplinkoje šios procedūros atlikti **nereikia** — sistema leidžia tiesioginę USB prieigą be papildomų veiksmų.*

Kada būtina

Įrenginys	Be Zadig	Po Zadig
Kvitių spausdintuvas (Epson TM ir kt.)	„Spausdintuvo nustatymai" sąraše matomas, bet „ Bandomasis spausdinimas " neveikia — gauna klaidą <code>no suitable interface number found for USB device</code>	Veikia
Pirkėjo ekranas (PL2303 VFD)	Visiškai nematomas sąraše	Atsiranda sąraše ir veikia

Jei matote bent vieną iš šių požymių — vykdykite procedūrą.

Ko prarasite po pakeitimo

- Po WinUSB pakeitimo kvitių spausdintuvas **dings iš Windows spausdinimo eilių** (Word, Excel ir kt. jo nebematys). POS terminalui tai nesvarbu, bet jei tas pats spausdintuvas buvo naudojamas dar kažkam — atsižvelkite į tai.
- Atstatymas galimas (žr. *Atšaukimas* skyriuje žemiau).

Procedūra

- Uždarykite JARS stalinę programą, kad ji neužimtų USB įrenginio.
- Atsisiųskite **Zadig**: <https://zadig.akeo.ie> → `zadig-2.9.exe` (ar naujesnė). Paleiskite **administratoriaus teisėmis** (dešinysis pelės klavišas → *Run as administrator*).
- Zadig meniu pasirinkite **Options** → **List All Devices**. Be šio nustatymo įrenginiai, kuriems jau priskirta gamintojo tvarkyklė, sąraše nesimato.
- Viršutiniame išskleidžiamame sąraše pasirinkite norimą įrenginį.
 - Kvitių spausdintuvas (pvz. Epson TM-T20IV):**
 - Pavadinime turi būti modelio identifikatorius (`EPSON TM-T20IV`).
 - VID = 04B8** (Epson). Jei pavadinime modelio nesimato — orientuokitės pagal `04B8` VID.
 - Patikrinkite kairėje pusėje rodomą tvarkyklę — paprastai bus `usbprint` arba Epson APD.
 - Pirkėjo ekranas (PL2303 VFD):**
 - Pavadinime gali būti „USB-Serial Controller" ar konkretaus ekrano modelio pavadinimas.

- **VID** = `067B` (Prolific) arba `0403` (FTDI), priklausomai nuo gamintojo.
- Kairėje matysite `usbser` arba `Prolific Serial`.

5. Dešinėje (tikslinė tvarkyklė) palikite **WinUSB**.

6. Spauskite **Replace Driver** (jei dabar yra kita tvarkyklė) arba **Install Driver** (jei tvarkyklės dar nebuvo). Palaukite 30–60 sekundžių, kol baigsis diegimas.

7. Pakartokite 4–6 žingsnius antrajam įrenginiui, jei reikia.

8. Atjunkite ir vėl prijunkite USB kabelį arba paleiskite kompiuterį iš naujo, kad Windows iš naujo užregistruotų įrenginį su naująja tvarkykle.

9. Paleiskite JARS stalinę programą → atverkite **Spausdintuvo nustatymai** ir patikrinkite:

- spausdintuvas sąrašė „Rasti USB spausdintuvai“ su žaliu statusu „Prijungtas“;
- „Bandomasis spausdinimas“ atspausdina testo kvitą;
- „Pirkėjo ekranas“ sąrašė matomas ekrano įrašas;
- paspaudus „Testuoti ekraną“ jame atsiranda tekstas.

Sudėtiniai (composite) įrenginiai

Kai kurie spausdintuvai prie sistemos pateikia kelis interface'ius — Zadię sąrašė matysite kelis įrašus tam pačiam fiziniam įrenginiui (pvz. `EPSON TM-T20IV (Interface 0)`). Tokiu atveju WinUSB reikia įdiegti **Interface 0** (tam, kuriame deklaruota *Printer* klasė). Tai dažniausiai pirmas iš sąrašė matomų to paties įrenginio įrašų.

Atšaukimas

Jei norite gražinti gamintojo tvarkyklę:

1. Atverkite **Įrenginių tvarkytuvus** (*Device Manager*).
2. Skiltyje „Universal Serial Bus devices“ raskite įrenginį, prie kurio aiškiai nurodyta WinUSB.
3. Dešinysis pelės klavišas → **Pašalinti įrenginį** (*Uninstall device*).
4. Pažymėkite „Pašalinti tvarkyklės programinę įrangą“ (*Delete the driver software*).
5. Atjunkite ir vėl prijunkite USB kabelį — Windows iš naujo įdiegs originalią tvarkyklę (`USBPRINT.SYS` arba `PL2303`).

Diagnostika

Klaida arba situacija	Veiksmas
„Bandomasis spausdinimas“ gražina no suitable interface number found for USB device	Zadig nepakeitė tvarkyklės. Pakartokite procedūrą, įsitikinkite, kad sąrašė pasirinkote teisingą įrenginį, ir kad pakeitimas baigėsi sėkmingai.
Po Zadig spausdintuvas vis tiek nesimato JARS sąrašė	Patikrinkite, ar JARS stalinė programa buvo uždaryta procedūros metu. Paleiskite iš naujo.
Pirkėjo ekranas vis dar nesimato	Patikrinkite, kad pakeitėte tvarkyklę būtent ekrano įrašui , o ne kitam to paties gamintojo USB įrenginiui. Atjunkite ir vėl prijunkite USB.
Zadig sąrašė per daug nepažintų įrenginių	Atjunkite visus USB įrenginius, kurių dabar konfigūruojate, palikite tik tikslinį, ir pakartokite procedūrą.

Sąsaja su prijungimo skyriumi

- **Kvitų spausdintuvas:** [Kvitų spausdintuvas](#)
- **Pirkėjo ekranas:** [Pirkėjo ekranas](#)

Kasininko darbo vieta

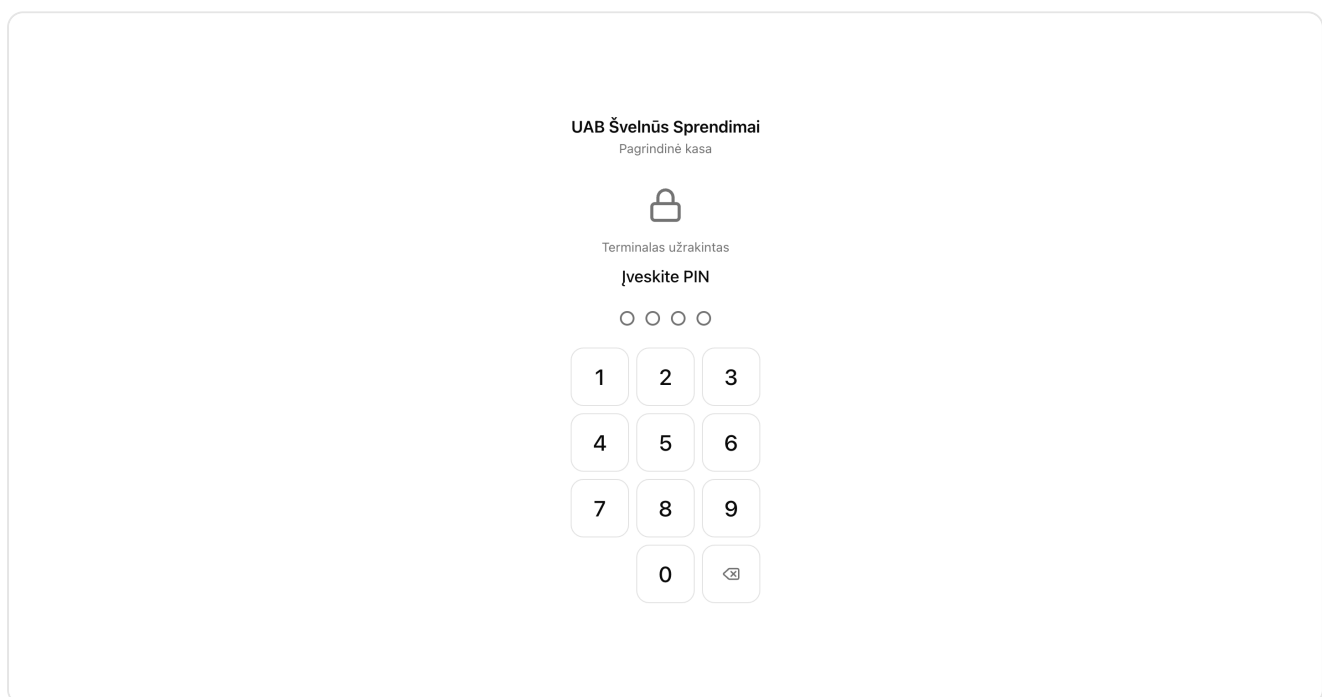
Šis skyrius skirtas kasininkui ir aprašo kasdienius veiksmus su POS terminalu: prisijungimą, pardavimo apiforminimą, grąžinimus, ataskaitų generavimą ir veiksmus klaidos atveju.

Norint sukongigūruoti kasos aparatą ar valdyti kasininkų PIN kodus — žr. *Kasos aparato konfigūravimas*.

Prisijungimas

Pradinis ekranas

Paleidus stalinę programą rodomas **PIN užrakto ekranas**. Jo viršuje matomas įmonės pavadinimas ir kasos aparato pavadinimas, kuriam priskirtas šis terminalas. Po jo — 4 indikatoriaus taškai PIN įvedimo eigai rodyti ir skaitmenų klaviatūra.

PIN įvedimas

Įveskite savo 4 skaitmenų PIN kodą:

- Galima naudoti ekrane esančią klaviatūrą.

- Galima naudoti fizinę klaviatūrą (skaitmenys ir `Backspace`).
- Įvedami skaitmenys nematomi — vietoje jų rodomi taškai.

Po 4 įvestų skaitmenų sistema automatiškai bando autentifikuoti — papildomai paspausti „Patvirtinti“ nereikia.

Sėkmingas prisijungimas

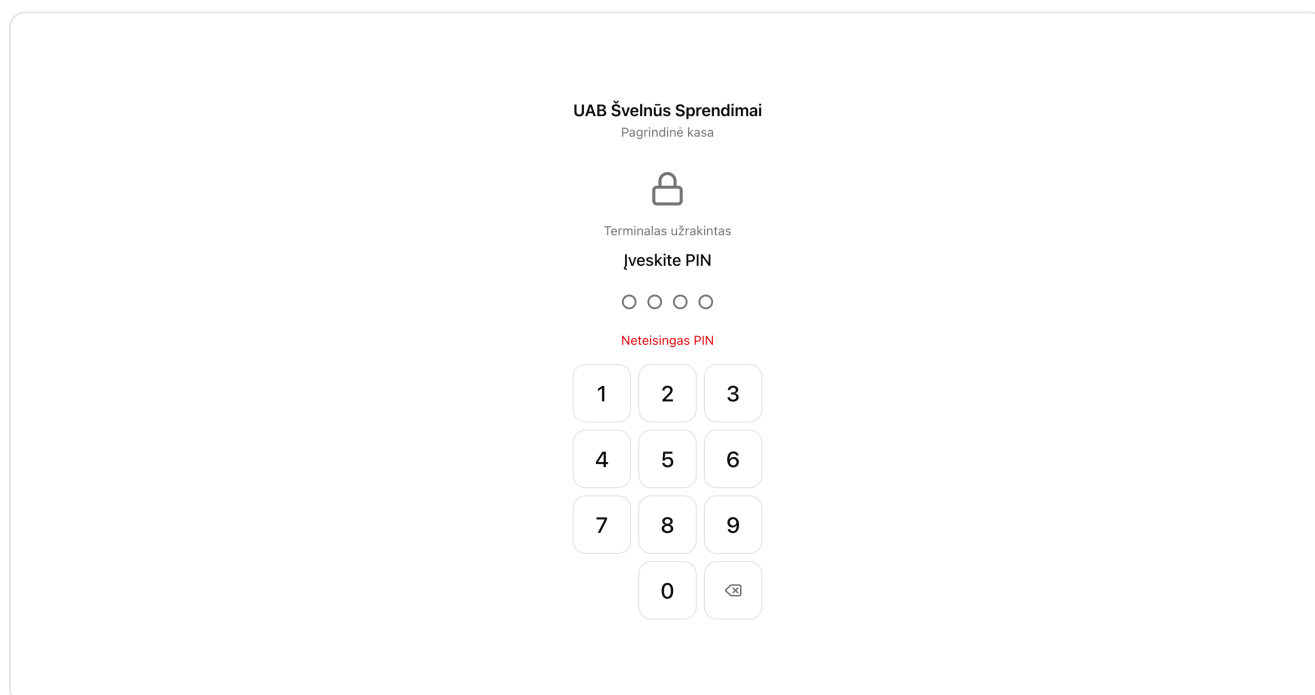
Po teisingo PIN sistema:

1. Sukuria kasininko sesiją serveryje.
2. Užkrauna kasos aparato kontekstą — fiskalinės dienos numerį, dienos operacijų sąrašą, šablonus.
3. Atveria pagrindinį POS ekraną.

Neteisingas PIN

Jei PIN neteisingas:

- PIN įvedimo taškai trumpai paryškinami raudonai.
- Po 5 klaidingų bandymų iš eilės — terminalas **užblokuojamas**. Pirmas blokavimas — 30 sekundžių; jei klaidingi bandymai kartojasi, kita blokuotės trukmė didėja (2 min → 10 min → 1 val → 24 val → 7 paros). Šio metu net teisingas PIN nebus priimtas.
- Blokavimo lygis nulinamas tik po sėkmingo prisijungimo — laukti palauks neapeisi. Daugiau detalių — žr. *Sauga → PIN apsauga*.

UAB Švelnūs Sprendimai

Pagrindinė kasa

Terminalas užrakintas

Iveskite PIN

○ ○ ○ ○

Per daug bandymų. Pabandykite po 30 sekundžių.

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	<X>	

Pamainos pradžia

Fiskalinis dienos numeris matomas pagrindinio ekrano viršuje (skiltyje *Z-ataskaita*) — pvz., „Fiskalinė diena #8“. Numeris automatiškai didėja kiekvieną kartą po *Z-ataskaitos* uždarymo.

UAB Švelnūs Sprendimai
Pagrindinė kasa (K-01) · Kasininkas: Tomas P.

LT RU EN 2026-05-19

Kvitai Orderiai

Pardavimas per kasą

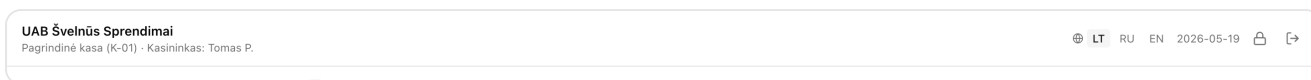
ŠIANDIENOS OPERACIJOS (0)

Dar nėra operacijų

Užrakinimas ir atsijungimas

Terminale viršuje dešinėje yra du mygtukai:

- **Užrakinti** (spynos piktograma) — grąžina į PIN užrakto ekraną, **neuždarant** kasininko sesijos. Greitas būdas pasitraukti nuo terminalo, kai grįžtate netrukus.
- **Atsijungti** — galutinai uždaro kasininko sesiją. Jei reikia užbaigti pamainą — pirma sugeneruokite Z-ataskaitą (žr. *Z-ataskaita*), tik po to atsijunkite.

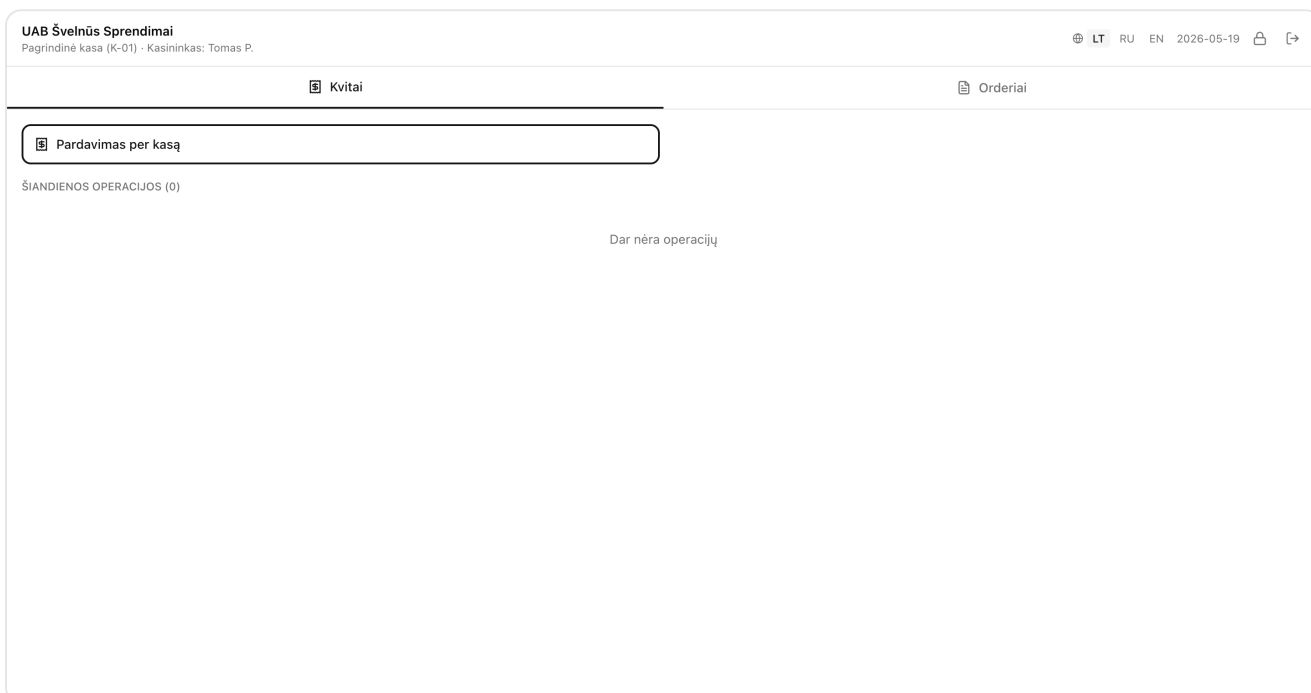

KASININKO DARBO VIETA

Pardavimo apiforminimas

Naujo kvito pradžia

Pagrindiniame ekrane skiltyje **Kvitai** matosi kvito šablonų mygtukai (sukurti administratoriaus *Nustatymai* → *Operacijų šablonai*). Paspaudus šabloną atveriamas naujo kvito forma su tuščiu eilučių sąrašu.

Prekių pridėjimas

Kvito formoje prekes pridėkite per **paieškos lauką** kvito viršuje — įvedant prekės kodo arba pavadinimo pradžią, sistema parodo siūlomus rezultatus iš prekių katalogo. Pasirinkus prekę, ji įtraukiama į kvitą su numatytoju kiekiu **1** ir įprastine kaina iš prekės kortelės.

← Atgal
Pardavimas per kasą

Konsultavimo paslaugos	1	x	120,00	=	145.20	✕
+ Aprašymas						
Techninė priežiūra	1	x	50,00	=	60.50	✕
+ Aprašymas						
Mokymai ir seminarai	1	x	35,00	=	42.35	✕
+ Aprašymas						
+ Pridėti eilutę						

Be PVM:	205.00
PVM:	43.05
Viso:	248.05 €

Gauta	Grąža
<input style="width: 90%;" type="text" value="300,00"/>	51.95 €

El. pašto adresas	<input type="text" value="name@example.com"/>
-------------------	---

Atšaukti
Išsaugoti
Išsaugoti ir registruoti

Eilutės keitimas

Eilutėje galima:

- Pakeisti **kiekį** (laukas „Kiekis“).
- Pakeisti **kainą** (laukas „Kaina“).
- **Pašalinti eilutę** iš kvito (raudonas kryžiuokas eilutės dešinėje).

Visi pakeitimai iškart atsispindi bendroje sumoje.

Apmokėjimas ir kvito uždarymas

Apatinėje kvito dalyje matomi bendrieji rodikliai:

Rodiklis	Reikšmė
Be PVM	Eilučių sumos suma be PVM.
PVM	PVM mokesčių suma (sumuota pagal tarifus).
Viso	Galutinė bendra suma su PVM.

Apmokėjimas vyksta grynaisiais. Kasininkas įveda iš pirkėjo gautą sumą lauke „**Gauta**“ — sistema automatiškai parodo, kiek grąžinti.

Paspaudus „**Išsaugoti ir registruoti**“:

1. Serveris generuoja fiskalinį dokumentą ir siunčia jį į VMI per i.EKA.
2. Gavęs VMI atsakymą su unikaliu kvito numeriu, serveris grąžina kvito duomenis stalinės programai.
3. Stalinė programa atspausdina kvitą per kvitų spausdintuvą.
4. Pinigų stalčius (jei sukonfigūruotas) atsidaro.
5. Pirkėjo ekrane (jei prijungtas) rodoma „Ačiū!“ žinutė ir bendra suma.

Kvitas užbaigtas — kasininkas grąžinamas į pagrindinį ekraną, pasiruošęs sekančiam pardavimui.

Kvito atšaukimas (iki apmokėjimo)

Jei kasininkas nori atšaukti kvitą prieš apmokėjimą — paspaudžia „**Atšaukti**“ kvito formoje. Visi įvesti duomenys panaikinami; nei serveryje, nei VMI nieko neišsiunčiama. Audito žurnale lieka informacija apie kvito pradžių ir atšaukimą (kas, kada).

Apmokėtą kvitą galima koreguoti tik per grąžinimą — žr. Pirkimo grąžinimas.

KASININKO DARBO VIETA

Pirkimo grąžinimas

Pirkimo grąžinimas — operacija, kuria visiškai ar dalinai grąžinami pinigai už anksčiau apiformintą kvitą. Grąžinimas pateikiamas VMI per i.EKA kaip atskiras fiskalinis dokumentas su nuoroda į pirminį kvitą.

Pirminio kvito atvėrimas

Pagrindiniame POS ekrane skiltyje **Kvitai** apačioje matomas šios fiskalinės dienos kvitų sąrašas (senesnius kvitus galima rasti per paieškos lauką pagal numerį). Spustelėjus norimą kvitą atveriamą jo detalė.

Graštinimo apiforminimas

Kvito detalėje, jei kvitas užregistruotas VMI (`fiscalStatus = SUCCESS`) ir dar yra negrašinta dalis — matomas mygtukas „**Graštinimas**“. Paspaudus atveriamas grąžinimo formos blokas:

- **Grąžinama suma** — leidžiama nuo 0,01 € iki dar negrąžintos kvito sumos. Pradinė reikšmė užpildoma kaip pilna negrąžinta suma; kasininkas gali sumažinti dalinio grąžinimo atveju.
- **Apmokėjimo būdas** — pasirenkamas iš sąrašo: grynaisiais, kortele arba pavedimu.

Paspaudus formos „**Grąžinimas**“ mygtuką:

1. Serveris formuoja grąžinimo dokumentą ir siunčia jį į VMI per i.EKA.
2. Apskaitoje sukuriamas atvirkštinis (storno) žurnalo įrašas atitinkamai grąžinimo sumai.
3. Atnaujinama kvito grąžinta suma (jei buvo dalinis — galima grąžinti likutį vėliau).

Visiško kvito anuliovimo atveju (jei reikia ne tik grąžinti pinigus, bet ir visiškai anuliuoti kvitą be tolesnės galimybės grąžinti dalimis) naudojamas mygtukas „**Anuliuoti kvitą**“ — jis prieinamas tik tuomet, kai dar negrąžinta nė viena suma.

Apribojimai

- Grąžinti galima tik **užregistruotus VMI** (`POSTED` + `fiscalStatus = SUCCESS`) kvitus.
- Negalima grąžinti daugiau, nei kvite buvo.
- Anuliovimas galimas tik tuomet, kai dar nebuvo nė vieno dalinio grąžinimo.

Audito žurnalas

Visi grąžinimai ir anuliovimai įrašomi į audito žurnalą su nuoroda į pirminį kvitą, grąžintos sumos ir kasininko ID. Žiūrėti — *Ataskaitos* → *Pakeitimų žurnalas*.

KASININKO DARBO VIETA

Kvito kopija el. paštu

Pagal Lietuvos teisės aktus pirkėjas turi teisę gauti kvito kopiją elektroniniu būdu. JARS Apskaita leidžia išsiųsti HTML formato kvito kopiją bet kuriam el. pašto adresui iš kasos orderio kortelės.

Kada pasiekiamas

Vokelio piktograma (siųsti el. paštu) atsiranda operacijos detalių apačioje, kai:

- Orderis yra **kvito** (`RECEIPT`) tipo;
- Orderis yra **užregistruotas** (`POSTED`) — t. y. fiskalinis dokumentas jau pateiktas VMI.

Iki registravimo ar atšaukus registravimą mygtukas nerodomas.

← Atgal Operacijos detalės

Numeris	KČK-2026-00004
Tipas	Kvitas
Data	2026-05-19 14:22
Būsena	Registruota
Suma	67.50 €
Aprašymas	Pardavimas per kasą
Fiskalinė būsena	SUCCESS
Fiskalinis dok. Nr.	162
Kvito Nr.	4

Naudojimo eiga

1. Atidarykite užregistruotą kvitą — terminale per *Z-ataskaita* → *konkretus kvitas* arba apskaitoje per *Kasa* → *konkretus kvitas*.
2. Operacijos detalių apačioje paspauskite **vokelio piktogramą** (pirmas mygtukas iš kairės).
3. Atsiveria el. pašto įvedimo forma su laukeliu „**El. pašto adresas**“. Įveskite pirkėjo el. paštą rankiniu būdu.
4. Paspaudus „**Siųsti**“ kvitas iš serverio išsiunčiamas nurodytu adresu.

← AtgalOperacijos detalės

Numeris	KČK-2026-00004
Tipas	Kvitas
Data	2026-05-19 14:22
Būsena	Registruota
Suma	67.50 €
Aprašymas	Pardavimas per kasą
Fiskalinė būsena	SUCCESS
Fiskalinis dok. Nr.	162
Kvito Nr.	4

El. pašto adresas

AtgalSiųsti

Laiško turinys

Pirkėjui ateina HTML laiškas su:

- **Tema** — „Kvitas {numeris}“ pasirinkta įmonės korespondencijos kalba (LT / EN / RU).
- **Antrašte** — įmonės pavadinimas, įmonės kodas, PVM mokėtojo kodas, adresas.
- **Kvito metaduomenimis** — kvito numeris, data, pirkėjo pavadinimas (jei buvo).
- **Pirkimo eilutėmis** — pavadinimas, kiekis, vieneto kaina, PVM tarifas, eilutės bendra suma.
- **Suvestine** — tarpsuma be PVM, PVM suma, bendra suma.
- **Mokėjimo informacija** — gauta suma ir grąža (jei mokėta grynaisiais).
- **Fiskalinio bloko duomenimis** — VMI registracijos numeris, fiskalinis dokumento Nr., parašas, dokumento maišos kodas.
- **„Reply-To“ lauke** — įmonės el. paštas (iš nustatymų), kad pirkėjas galėtų atsakyti tiesiogiai įmonei.

Apribojimai ir auditas

- Adresas neprivalo būti registruotas anksčiau — galima įvesti vienkartinį el. pašta.
- Sistema **nesaugo** HTML kopijos — kiekvieną siuntimą generuoja iš naujo iš serverio duomenų.
- Kvita galima pakartotinai išsiųsti — nei dažnumo, nei skaičiaus apribojimo nėra.

- Visi siuntimai įrašomi į audito žurnalą su gavėjo adresu (`emailSentTo` lauke) — žr. *Sauga* → *Audito žurnalas*.

Klaidos atveju

Jeigu SMTP atsako klaida (pvz., neegzistuojantis domenas), serveris grąžina pranešimą su klaidos tekstu, o kasininkas mato klaidą terminale. Sėkmingo siuntimo audito įrašas nesukuriamas.

KASININKO DARBO VIETA

Z-ataskaita ir pamainos uždarymas

Z-ataskaita yra **privalomas** dokumentas, kuris uždaro fiskalinę dieną ir informuoja VMI apie visus per ją įvykdytus pardavimus. Ji generuojama vieną kartą per kalendorinę dieną — paprastai pamainos / darbo dienos pabaigoje.

Kada generuoti

- Darbo dienos pabaigoje, prieš išjungiant terminalą — kiekvieną dieną, kai kasa buvo naudojama.
- Z-ataskaita uždaro tos dienos fiskalinę dieną ir negali būti atidėta sekančiais dienai. Jei kasa tą dieną buvo naudojama, bet pardavimų nebuvo, ataskaita vis tiek privaloma (su nulinėmis sumomis). Dieną, kurią kasa visai nebuvo įjungta (fiskalinė diena nebuvo atidaryta), Z-ataskaitos generuoti nereikia.
- Po kasos perdavimo kitam darbuotojui — administratoriaus politika gali reikalauti uždaryti pamainą tarp kasininkų pakeitimo.

Generavimas

Pagrindiniame POS ekrane atidarykite **Z-ataskaita** skirtuką. Matosi:

- Esamos fiskalinės dienos numeris (pvz., „Fiskalinė diena #8“).
- Sąrašas dienos operacijų (kvitai, pajamos, išlaidos) su laiku, fiskaliniais numeriais ir sumomis.
- Suvestinė pagal tipą ir bendra dienos suma.
- Mygtukas „**Uždaryti fiskalinę dieną (Z-ataskaita)**“ apačioje.

UAB Švelnūs Sprendimai
Pagrindinė kasa (K-01) · i.EKA · Kasininkas: Tomas P.

LT RU EN 2026-05-19

Kvitai Orderiai Z-ataskaita

Fiskalinė diena #8

FISKALINĖS DIENOS OPERACIJOS (6)

KČK-2026-00004 2026-05-19 14:22 Pardavimas per kasą	Kvitas Registruota #162/4	67.50 €
KIO-2026-00002 2026-05-19 13:05 Kuro kompensacija	Išlaidos Registruota #161	32.00 €
KPO-2026-00002 2026-05-19 12:10 Skola už paslaugą	Pajamos Registruota #160	150.00 €
KČK-2026-00003 2026-05-19 11:47 Pardavimas per kasą	Kvitas Registruota #159/3	85.00 €
KČK-2026-00002 2026-05-19 10:32 Pardavimas per kasą	Kvitas Registruota #158/2	120.00 €
KČK-2026-00001 2026-05-19 09:14 Pardavimas per kasą	Kvitas Registruota #157/1	45.00 €
Kvitai (4)		317.50 €
Pajamos (įplaukos) (1)		150.00 €
Išlaidos (išmokos) (1)		32.00 €
Iš viso		435.50 €

Z-ataskaita uždarys fiskalinę dieną ir perduos duomenis VMI.

Uždaryti fiskalinę dieną (Z-ataskaita)

Pranešimas VMI

Paspaudus mygtuką:

1. Serveris sukuria Z-ataskaitos fiskalinį dokumentą.
2. Dokumentas siunčiamas į VMI per i.EKA `SubmitDocument` SOAP paslaugą.
3. VMI grąžina Z-ataskaitos sertifikuotą numerį ir patvirtinimą.
4. Sistemoje fiskalinė diena pažymima kaip uždaryta.
5. Sekančio prisijungimo metu sistema automatiškai atvers naują fiskalinę dieną.

Spausdinimas

Pagal VMI reikalavimus Z-ataskaitą privalu atspausdinti popieriuje. Spausdinimas atliekamas rankiniu būdu — žiniatinklio sąsajoje atidarykite **Kasa → Z ataskaita**, pasirinkite reikiamą dokumentą iš sąrašo ir paspauskite „**Spausdinti**“. Popierinis dokumentas saugojamas pagal įmonės politiką (paprastai 10 metų).

Atspausdintos Z-ataskaitos (80 mm popieriaus) struktūros pavyzdys:

UAB ŠVELNŪS SPRENDIMAI
Įmonės kodas: 303048373

Z-ATASKAITA

VMI Reg. nr.: CR-000018630
Vietos UID: 1293390
Kasos aparatas: K-01
Kasininkas: Tomas P.
Fiskalinė d.: #8
Data: 2026-05-19 18:00

Kvityų skaičius: 4
Kvityų suma: 317,50
Pajamos (KPO): 150,00
Išlaidos (KIO): 32,00

DIENOS SUMA: 435,50

PVM A (21%)

Apmokestinama: 262,40
PVM: 55,10

Z dok. Nr.: 8
Bendra suma nuo
pradžios (GT): 12 762,80

Pateikta VMI 2026-05-19 18:00

Z-ataskaitų istorija

Visi sugeneruoti Z-ataskaitos prieinami administratoriui:

- **Kasa → Z ataskaita** skirtukas — pilnas sąrašas su atspausdinimo galimybe.
- *Ataskaitos → Pakeitimų žurnalas* (filtras pagal `zReport`) — kas ir kada generavo.

KASININKO DARBO VIETA

Klaidos ir gedimai

Šis poskyris aprašo dažniausius POS terminalo gedimus ir veiksmus jiems atsitikus.

Interneto ryšio dingimas

JARS Apskaita kasos modulis priklauso nuo nuolatinio ryšio su serveriu (kuris savo ruožtu jungia į VMI). Jei ryšio nėra, naujų kvityų apiforminti negalima — kasininkas pamatys atitinkamą klaidą bandydamas patvirtinti pardavimą. Atsistačius ryšiui darbas tęsiamas

įprastai.

Spausdintuvo gedimas

Terminalo antraštės dešinėje pusėje matomas dabartinis spausdintuvo statusas (žalia varnelė = prijungtas, pilkas/raudonas indikatorius = neaptiktas). Smulkesni nustatymai atveriami paspaudus spausdintuvo piktogramą — atsiveria *Spausdintuvo nustatymai* langas.

Gedimo atvejai

Situacija	Veiksmas
Spausdintuvas atjungtas (USB)	POS antraštėje rodomas įspėjimas. Naujų kvitų pradėti negalima, kol nebus atstatytas ryšys.
Popieriaus baigėsi	Sistema parodo įspėjimą; kvitas neuždaromas, kol popierius nepakeičiamas.
Spausdina, bet su klaidomis	Spausdintuvo nustatymuose pakartotinai paspauskite „ Bandomasis spausdinimas “ — žr. <i>Kvitų spausdintuvas</i> .

Atspausdinti pakartotinai

Jei kvitas jau sukurtas serveryje, bet spausdintuvas neištransliavo (pvz., dingo elektra mid-print):

1. POS pagrindiniame ekrane atidarykite **Z-ataskaita** skirtuką ir suraskite kvitą dienos operacijų sąrašė.
2. Paspauskite kvito eilutę — atsidaro **Operacijos detalės** rodinys.
3. Apačioje paspauskite „**Perspausdinti**“ — spausdintuvas atspausdins kopiją.

← Atgal
Operacijos detalės

Numeris	KČK-2026-00004
Tipas	Kvitas
Data	2026-05-19 14:22
Būsena	Registruota
Suma	67.50 €
Aprašymas	Pardavimas per kasą
Fiskalinė būsena	SUCCESS
Fiskalinis dok. Nr.	162
Kvito Nr.	4

Perspauzdinti

Grąžinimas

Anuluoti kvitą

Klaidingas kvitas

Kvitas	Veiksmas
Neapmokėtas	Paspauskite „Atšaukti“ kvito formoje. Kvitas naikinamas, VMI nieko nesiunčiama.
Apmokėtas, atspausdintas	Vienintelis būdas yra grąžinimas (žr. <i>Pirkimo grąžinimas</i>) — pirminis kvitas lieka, grąžinimas išsiunčiamas VMI kaip atskiras dokumentas.

Negalima „ištaisyti“ jau apmokėtą kvitą — visos korekcijos privalo eiti per grąžinimo mechanizmą, kad VMI duomenys liktų vientisi.

Sesijos gedimai

„Sesija pasibaigė“

Jei kasininkas paliko terminalą neaktyvų ilgiau nei 5 minutes, kasininko sesija automatiškai uždaroma ir grąžinama į PIN užrakto ekraną. Naujam darbui — paprastas pakartotinis PIN įvedimas.

„Terminalas neautorizuotas“

Jei administratorius anuliuo įrenginį (arba įrenginio raktas tapo negaliojantis), terminalas po sekančio užklausimo serveriui gauna 401 klaidą. Rodomas pranešimas „**Terminalas neautorizuotas**“ ir kvietimas iš naujo autorizuoti įrenginį. Spaudžiant „**Autorizuoti**“ atveriamas susiejimo puslapis — norint tęsti, reikalingas pakartotinis susiejimas administratoriaus pagalba (žr. *Įrenginio susiejimas*).

Pagalba

Jei klaidos kartojasi arba nesuvokiate, ką daryti:

1. Pabandykite užrakinti ir iš naujo prisijungti.
2. Jei tai nepaveda — uždarykite ir iš naujo paleiskite stalinę programą.
3. Jei klaida išlieka — susisiekite su administratoriumi arba JARS techninės pagalbos tarnyba per *Pagalba* skyrių.

Niekada neperduokite prekės pirkėjui prieš galutinį kvito patvirtinimą sistemoje. Jei iškyla abejonė — atsisakykite operacijos „Atšaukti“ mygtuku ir kreipkitės į administratorių prieš tęsiant.

Sauga

Šis skyrius aprašo, kaip JARS Apskaita užtikrina kasos modulio saugumą. Pagrindinis šio skyriaus tikslas — paaiškinti grėsmių modelį ir parodyti, kad net suteikus piktavaliui fizinę prieigą prie kasos terminalo failų sistemos, neįmanoma:

1. Apsimesti kasininku ir vykdyti pardavimus.
2. Pavogti naudojamus žetonus ir juos panaudoti kitur.
3. Klastoti duomenis, kurie jau išsiųsti VMI.
4. Pasiiekti kitų tinklo įrenginių ar įmonių duomenis.

Toliau pateikiama bendra apžvalga; konkretūs mechanizmai aprašyti atskiruose poskyriuose.

Pagrindiniai principai

- **Niekas nepasitikima vien tik įrenginiu.** Visi svarbūs veiksmai (prisijungimas, pardavimas, ataskaitos uždarymas) reikalauja dviejų faktorių derinio: įrenginio žetono ir kasininko PIN kodo.
- **Žetoni yra trumpalaikiai sesijos lygmenyje.** Ilgalaikis įrenginio žetonas pats savaime nesuteikia teisės atlikti operacijų — jis tik leidžia gauti trumpalaikę sesiją po sėkmingo PIN įvedimo.
- **Atšaukimas vyksta serverio pusėje.** Bet kuris žetonas gali būti akimirksniu anuliuotas administratoriaus per žiniatinklio sąsają — pavogtas žetonas nustoja galioti net jei jį pavogęs asmuo jį turi.
- **VMI duomenys nekeičiami atgal.** Visi į VMI nusiųsti kvitai turi serverio pasirašytą atspaudą; lokalsios kopijos modifikavimas neturi įtakos oficialiems duomenims.

Grėsmių modelis

Į ką orientuotas saugumo modelis

JARS Apskaita kasos modulis projektuojamas atsižvelgiant į šiuos grėsmių scenarijus:

1. **Įrenginio fizinis pasisavinimas** — piktavalius fiziškai gauna POS terminalą (pavyzdžiui, pavogtas kompiuteris).

2. **Failų sistemos lygmens prieiga** — piktavališkas turi administratoriaus teises terminalo operacinėje sistemoje ir gali skaityti bet kuriuos failus.
3. **Tinklo srauto perėmimas** — piktavališkas bando perimti ryšį tarp terminalo ir debesijos.
4. **Kasininko paskyros pažeidimas** — piktavališkas sužino arba atspėja kasininko PIN.
5. **Pavogtas įrenginio žetonas** — piktavališkas nukopijuoja žetono failą ir bando jį panaudoti kitame įrenginyje.

Kiekvienam scenarijui skirtos atskiros priemonės — žr. tolesnius poskyrius.

Sąmoningai už modelio ribų

Šis saugumo modelis **neapsaugo** nuo:

- Autorizuoto administratoriaus, sąmoningai siunčiančio piktybinius duomenis (insider-tipo ataka — čia veikia audito žurnalas ir teisinė atsakomybė).
- Operacinės sistemos ar aparatinės įrangos backdoor'ų lygmens atakų, kurios būtų aktyvios kiekvienoje OS instaliacijoje.
- Klautojimo, kuris vyksta dar prieš duomenims pasiekiant programą (pvz., kasininkas rankiniu būdu įveda neteisingą prekės kainą).

Tokie atvejai sprendžiami organizacinėmis priemonėmis, o ne programine įranga.

Atsakomybės pasiskirstymas

Komponentas	Kas atsakingas	Pagrindinė rizika, kurią dengia
OS lygmens prieigos kontrolė	Įmonė / administratorius	Neautorizuoti fiziniai prisijungimai
Stalinė programa	JARS	Žetonų apsauga ir naudojimo apribojimai
Debesijos serveris	JARS	Sesijų valdymas, anuliavimas, audito žurnalas
Kasininko paskyra	Kasininkas + administratorius	PIN konfidencialumas
VMI duomenų integralumas	JARS + VMI	Kvity autentiškumas

Įrenginio žetono modelis

Šis poskyris paaiškina, kaip JARS Apskaita kasos terminalo žetonas apsaugotas nuo pavogimo ir piktnaudžiavimo, net jei piktavalis turi pilną prieigą prie terminalo failų sistemos.

Susiejimo procesas

Kai administratorius pirmą kartą susieja stalinę programą su kasos aparatu:

1. Stalinė programa kreipiasi į JARS serverį ir gauna du kodus: ilgąjį `deviceCode` (vidiniam ryšiui) ir trumpąjį 8 simbolių `userCode` (skirtą įvesti rankiniu būdu). Pastarasis sudarytas iš nedviprasmiškų simbolių (be `0`, `o`, `1`, `I`, `L`), kad būtų sunku suklysti.
2. Trumpasis kodas galioja **15 minučių** — po to anuliuojamas serveryje.
3. Administratorius prisijungia prie žiniatinklio sąsajos, įveda šį kodą ir patvirtina susiejimą: nurodo, kuriai įmonei ir kuriam kasos aparatui jis priskirtas.
4. Patvirtinimo metu serveris išsiunčia stalinei programai ilgalaikį įrenginio žetoną. Žetonas saugomas serveryje **tik kaip SHA-256 hash** — net pats serveris nesaugo žetono atviru tekstu.
5. Trumpasis kodas po patvirtinimo akimirksniu anuliuojamas — jo pakartoti panaudoti neįmanoma.

Žetoną sugeneruoti gali tik administratorius, turintis `OWNER` arba `ACCOUNTANT` rolę toje įmonėje. Stebėtojas (`VIEWER`) negali patvirtinti naujo įrenginio.

Autorizuoti įrenginį

LT RU EN

Įrenginys prašo prieigos kaip kasos terminalas

Kodas: 62FG3F8U
Įrenginys: JARS Desktop
Platforma: macos

Įmonė

UAB Švelnūs Sprendimai (303048373)

Kasos aparatas

Pagrindinė kasa (CR-000018630)

Atmesti Patvirtinti

Ką iš tiesų suteikia įrenginio žetonas

Įrenginio žetonas savaime nesuteikia jokios teisės atlikti pardavimus, generuoti kvitus, peržiūrėti duomenis ar matyti VMI registracijos informaciją.

Žetono vienintelis paskirtumas — leisti terminalui inicijuoti **kasininko prisijungimo procesą** ir gauti jam priskirto kasos aparato kontekstą. Kasininkas vis tiek privalo įvesti savo PIN kodą, kad gautų darbinę sesiją. Tik šios sesijos metu galima atlikti pardavimus, generuoti ataskaitas ir t. t.

Tai reiškia, kad žetono nukopijavimas į kitą įrenginį suteikia tik galimybę bandyti įvesti PIN — lygiai tą patį, ką gali padaryti bet kuris žmogus, prieinantis prie originalaus terminalo. Tai nepadidina atakuotojo galimybių lyginant su tiesiog prieiga prie terminalo ekrano.

Atskiri autorizacijos sluoksniai

Žetono modelis remiasi keliais atskirais sluoksniais:

Sluoksnis	Ką patvirtina	Kas tai turi
Įrenginio žetonas	Įrenginys užregistruotas	Saugomas terminale (server saugo tik hash)
Kasininko PIN	Konkretus kasininkas	Atmintinai kasininkui
Kasininko sesijos žetonas	Esama darbinė sesija	Tik RAM, niekada į diską
VMI sertifikatas	Įmonės programinė kasa	Serverio pusėje, nepasiekiamas iš terminalo

Pardavimui apiforminti reikia visų keturių sluoksnių. Vieno (įrenginio žetono) turėjimas nesuteikia praktiškai nieko.

Anuliavimas serverio pusėje

Administratorius bet kuriuo metu gali per žiniatinklio sąsajos skiltį *Nustatymai* → *Įrenginiai* atšaukti įrenginio susiejimą. Po atšaukimo:

- Įrenginio žetono hash serveryje pažymimas kaip negaliojantis.
- Sekantis bandymas pradėti sesiją iš šio terminalo gauna klaidą ir neleidžia tęsti.
- Net jei žetonas anksčiau buvo nukopijuotas — kopija taip pat tampa nebeveikianti, nes patikrinimas vyksta serveryje, ne lokaliai.

JARS Apskaita

Autorizuoti įrenginiai
Įrenginiai, autorizuoti kaip kasos terminalai

Pagrindinis terminalas (1 a.)
Pagrindinė kasa (K-01) · macOS
863a667e
Sukurta: 2026-05-19 09:59 · Paskutinį kartą naudotas: 2026-05-19 08:30

Atsarginis terminalas
Pagrindinė kasa (K-01) · Windows
28addf99
Sukurta: 2026-05-19 09:59 · Paskutinį kartą naudotas: 2026-05-18 17:45

UAB Švelnūs Sprendimai
LT RU EN

Kodėl tai svarbu praktiškai

Jei piktavalis nukopijuoja žetono failą iš kasos terminalo ir bando jį naudoti savo įrenginyje:

1. Vis tiek reikia kasininko PIN — pirmasis ekranas terminale yra PIN užraktas, kuriame brutaliojo spėjimo bandymai ribojami (žr. *PIN apsauga*).
2. Net jei piktavalis žinotų ir PIN — administratorius gali anuliuoti žetoną per kelias sekundes nuo neįprasto įvykio aptikimo žiniatinklio sąsajoje.
3. Visi atlikti veiksmai prisijungus su šiuo žetonu yra fiksuojami audito žurnale (žr. *Audito žurnalas*) ir gali būti retrospektyviai atsekti pagal kasos aparato ID, kasininko ID ir laiką.
4. Pats žetonas nesuteikia prieigos prie kitų įmonės duomenų — jis griežtai susietas su konkrečiu kasos aparatu, todėl iš jo neįmanoma pasiekti, pvz., sąskaitų plano ar partnerių katalogo.

SAUGA

PIN kodų apsauga

PIN saugojimas

Kasininko PIN kodas serveryje saugomas ne atviru tekstu, o kaip kriptografinis hash (`script`), kiekvienam kasininkui sugeneruojama unikali atsitiktinė druska (salt). Tai reiškia:

- Net jei piktavalis kažkokiu būdu gautų prieigą prie serverio duomenų bazės, jis nematytų faktinių PIN kodų — tik jų hash reikšmes.
- Hash neįmanoma efektyviai atvirkščiai dešifruoti — PIN reikia spėti, o brutalaus spėjimo bandymai serveryje ribojami (žr. žemiau).
- Tas pats PIN dviejų skirtingų kasininkų atveju duomenų bazėje atrodo skirtingai dėl skirtingos druskos, todėl ataka prieš vieną hash nedaugina pavojaus likusiems.

PIN formatas

PIN visada yra **keturių skaitmenų** seka (`0000` - `9999`). Trumpesni ar ilgesni kodai atmetami tiek kliento, tiek serverio pusėje.

Klaidingų bandymų ribojimas

Serveris stebi klaidingus PIN įvedimo bandymus per kasos aparatą (raktas formuojamas iš autentifikuoto `cashRegisterId`, ne IP adreso — todėl pakeisti tinklą ar VPN ataką ribojimą apeiti negalima). Po **5 klaidingų** bandymų iš eilės terminalas užblokuojamas, o pakartotiniai pažeidimai blokavimo trukmę didina pagal griežtėjantį tvarkaraštį:

Blokavimas iš eilės	Trukmė
1-asis	30 sekundžių
2-asis	2 minutės
3-iasis	10 minučių
4-asis	1 valanda
5-asis	24 valandos
6-asis ir vėliau	7 paros

Kaip tai veikia praktiškai:

- Per blokavimo laiką visi bandymai grąžina klaidą `Too many attempts`, net jei PIN įvestas teisingai.
- Pasibaigus blokavimui kasininkas vėl gauna 5 bandymus — bet kitas blokavimo lygis automatiškai pakyla per vieną pakopą. Lygis nesumažėja vien tik palaukus, o **nulinamas tik po sėkmingo PIN įvedimo**. Todėl atakuojantis negali atstatyti laikmačio paprastu laukimu.
- Skaitiklis ir lygis saugomi duomenų bazėje, ne serverio atmintyje — blokavimo neįmanoma apeiti perkraunant terminalą, paleidžiant API iš naujo arba diegimo metu. Po **30 dienų be naujų bandymų** įrašas automatiškai išvalomas, kad atsitiktiniai praeities suklydimai neaugintų rizikos amžinai.

Praktinė matematika: atakuojantis per parą gali išbandyti ne daugiau kaip ~30 PIN'ų vienai kasai. Visiems 10 000 keturženklių PIN'ų išmėginti reikėtų daugiau nei dešimtmečio.

UAB Švelnūs Sprendimai
Pagrindinė kasa

Terminalas užrakintas

Įveskite PIN

○ ○ ○ ○

Per daug bandymų. Pabandykite po 30 sekundžių.

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	⌫	

PIN įvedimo terminale apsauga

- Įvedimo metu rodomi tik taškai, ne patys skaitmenys.
- Po neaktyvumo terminale kasininko sesija automatiškai uždaroma, reikalingas pakartotinis PIN įvedimas.
- PIN įvedimas vyksta vietoje terminalo arba per ekrane esančią klaviatūrą — abu būdai siunčia PIN tik per HTTPS kanalą.

PIN keitimas ir atstatymas

- Administratorius gali priskirti naują PIN kasininkui per žiniatinklio sąsajos darbuotojo kortelę. Senas PIN tampa negaliojantis tuoj pat.
- Visi PIN pakeitimai įrašomi į audito žurnalą (kas keitė, kada, kuriam kasininkui). Patys PIN ar jų hash reikšmės žurnale niekada nesaugomi — tik veiksmo faktas.

Rekomendacijos administratoriui

- Nesteikite kasininkams paprastai atspėjamų PIN (pvz., 1234 , 0000 , kasininko gimimo metai).
- Reguliariai (pavyzdžiui, kas kelis mėnesius) skatinkite kasininkus pakeisti PIN.
- Nesidalykite vienu PIN tarp kelių kasininkų — kiekvienas kasininkas turi turėti savo paskyrą, kad audito žurnale liktų aiški atsakomybė už atliktus veiksmus.

SAUGA

Audito žurnalas

JARS Apskaita visus reikšmingus duomenų pakeitimus rašo į **audito žurnalą** (`auditlogs` kolekciją įmonės duomenų bazėje). Žurnalas naudojamas:

- Įvykių tyrimui (kas, kada, ką darė).
- Klaidų ar tyčinio piktnaudžiavimo aptikimui.
- VMI / Finansų ministerijos audito reikalams.
- Sistemos sertifikacijos reikalavimams.

Kas yra fiksuojama

Žurnale įrašomi šie įvykiai:

Subjektas	Veiksmai
Sąskaita (chart of accounts)	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Partneris	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Prekė / paslauga	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
PVM kodas	sukūrimas, redagavimas
Pirkimo / pardavimo sąskaita	sukūrimas, redagavimas, šalinimas, registravimas (POST), atšaukimas (REVERSE)
Bendrasis žurnalas	rankinių įrašų sukūrimas, redagavimas
Banko operacijos	registravimas, atšaukimas, susiejimas su partneriu
Banko išrašas	importas
Kasos orderis	sukūrimas, redagavimas, registravimas, grąžinimas, anuliavimas
Kasos aparatas	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Kasininkas (darbuotojas)	sukūrimas, redagavimas, PIN priskyrimas / keitimas / šalinimas
Neatvykimas	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Atlyginimo skaičiavimas	sukūrimas, atšaukimas
Ilgalaikis turtas	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Nusidėvėjimo paleidimas	sukūrimas, atšaukimas
Operacijų šablonas	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Kainoraštis	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Projektas	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Matavimo vienetas	sukūrimas, redagavimas, šalinimas
Kvietimas (vartotojai / rolės)	sukūrimas, atšaukimas, priėmimas

Žurnalo įrašo struktūra

Kiekvienas įrašas turi:

- **Laiko žymą** — `createdAt` (Date).
- **Kas atliko** — naudotojo ID ir vardas (`userId` , `userName`).
- **IP adresas** — kai prieinamas (`ipAddress`).
- **Subjektą** — `entityType` (pvz., `invoice` , `cashOrder` , `employee`) ir `entityId` .
- **Veiksma** — `CREATE` , `UPDATE` , `DELETE` , `POST` , `REVERSE` .
- **Iniciatorių** — `initiatedBy` : `user` arba `ai` (jei veiksma atliko AI asistentas).
- **Pakeitimus** — `changes` masyvas su konkrečiais keistais laukais (kiekvienas su `before` / `after` reikšmėmis arba snapshot'u CREATE / DELETE atveju).

Pasiekimas administratoriui

Audito žurnalas peržiūrimas per *Ataskaitos* → *Pakeitimų žurnalas*. Galima filtruoti pagal:

- Datos diapazoną.
- Naudotoją.
- Subjekto tipą (`entityType`).
- Konkretų subjektą (pvz., konkretus partneris, konkretus kvitas).
- Veiksma tipą.

The screenshot shows the 'Pakeitimų žurnalas' (Change Log) interface in the JARS Apskaita application. The interface includes a sidebar with navigation options, a main header with filters for date range, user, and action type, and a table of change log entries.

JARS Apskaita

Pakeitimų žurnalas 2026-01-01 — yyyy-mm-dd Visi tipai Visi veiksmai Q Ieškoti...

Data ir laikas ↓	Naudotojas	Veiksmas ↑	Objekto tipas ↑	Pakeitimai
2026-05-18 13:28	Jonas Jonaitis	Patvirtinta	Sąskaita faktūra	number: → SF-2026-00008 +4
2026-05-18 10:32	Ona Onaitytė	Atnaujinta	Kvietimas	acceptedBy: → Ona Onaitytė +2
2026-05-18 10:31	Jonas Jonaitis	Sukurta	Kvietimas	email: → ona@imone.lt +3

UAB Švelnius Sprendimai
LT RU EN
🏠 📄 🗑️ ↻

The screenshot shows the 'Pakeitimų žurnalas' (Transaction Log) in the JARS Apskaita application. The main view displays a list of transactions with columns for date and time, user, action, object type, and details. A modal window titled 'Pakeitimo detalės' (Transaction Details) is open, showing the details for a specific transaction.

Data ir laikas	Naudotojas	Veiksmai	Objekto tipas	Pakeitimai
2026-05-18 13:28	Jonas Jonaitis	Patvirtinta	Sąskaita faktūra	number: ∅ → SF-2026-00008 +4
2026-05-18 10:32	Ona Onaitytė	Atnaujinta	Kvietimas	acceptedBy: ∅ → Ona Onaitytė +2
2026-05-18 10:31	Jonas Jonaitis	Sukurta	Kvietimas	email: ∅ → ona@imone.lt +3

Data ir laikas	Naudotojas	Objekto tipas	ID
2026-05-18 13:28:37	Jonas Jonaitis	Sąskaita faktūra	6a0a7e4b2f5aad0c34975ff8

Laukas	Sena reikšmė	Nauja reikšmė
number	∅	SF-2026-00008
type	∅	SALES
partnerName	∅	Kauno Technika UAB
total	∅	114950
status	DRAFT	POSTED

Žurnalo apsauga

- Įrašymas — vienkartinė operacija (append-only). Sistema nesuteikia jokios galimybės redaguoti ar trinti audito įrašų — galima tik juos peržiūrėti.
- Įrašai saugomi nuo įmonės kūrimo iki **neribotą laiką** (GDPR atveju — naudotojo asmens duomenys gali būti anonimizuoti, bet pats faktas išsaugomas).

Realiu laiku atnaujinami duomenys

Audito žurnalas tarnauja dvigubam tikslui:

- Istoriniam atsekimui (žmonėms).
- Realiu laiku atnaujinimui kitiems naudotojams. Kai vienas naudotojas keičia partnerį, kiti naudotojai automatiškai gauna pranešimą per SSE (Server-Sent Events) ir jų puslapis atsinaujina.

Tai reiškia, kad žurnalas yra **funkcinė sistemos dalis**, ne tik retais atvejais pasitelkiama kontrolės priemonė.

GDPR ir asmens duomenys

Jei naudotojas reikalauja jo asmens duomenų ištrynimo pagal GDPR:

- Iš naudotojo įrašo (`User` kolekcija) ištrinami asmens identifikuoti duomenys (el. paštas, vardas).
- Audito žurnalo įrašuose paliekamas tik anonimizuotas naudotojo ID (UUID), bet šis ID nebenurodo faktinio asmens.
- Iš įmonės buhalterinių duomenų (pvz., sąskaitų partneriai) ištrynimo nereikalaujama — tai yra įmonės teisėtas mokesčių dokumentas.

SAUGA

VMI duomenų integralumas

JARS Apskaita kasos modulio fiskaliniai dokumentai (kvitai, grąžinimai, Z-ataskaitos) yra **autoritetiniai** Lietuvos mokesčių registre. Šis poskyris paaiškina, kaip užtikrinamas jų autentiškumas ir kokios apsaugos priemonės skirtos prieš klastojimą.

VMI parašas ir mutual TLS

Kiekvienas fiskalinis dokumentas (kvitas, grąžinimas, Z-ataskaita) siunčiamas į VMI per **mutual TLS** ryšį, naudojant įmonės programinės kasos aparato sertifikatą (PEM formato X.509, gautas iš VMI registracijos metu — žr. *Registracija VMI*). Mutual TLS užtikrina, kad VMI priima dokumentus tik iš autorizuoto kasos aparato.

Pateikimo procesas:

1. Sukuriamas dokumento XML pagal i.EKA schemos `i.EKA VF 1.2` reikalavimus.
2. Apskaičiuojamas dokumento SHA-256 maišos kodas (Base64).
3. Dokumentas išsiunčiamas į VMI per HTTPS su mutual TLS autentifikacija.
4. VMI patikrina dokumentą ir grąžina **parašą** (`<documentSignature>`), kurį sistema išsaugo prie operacijos.

Privatusis sertifikato raktas saugomas **tik serveryje**, niekada nepasiekiamas iš stalinės programos. Tai reiškia, kad piktavališkas, gavęs visišką prieigą prie POS terminalo, **negali siųsti dokumentų VMI vardu** — kiekvienas dokumentas privalo praeiti per JARS serverį, kuris turi prieigą prie sertifikato.

QR kodas ant kvito

Atspausdinto kvito apatinėje dalyje yra **QR kodas**, leidžiantis pirkėjui patikrinti kvito autentiškumą per VMI portalą. QR užkoduotas URL turi tokią struktūrą:

```
https://kvitas.vmi.lt/?CR=<kasos_aparato_VMI_kodas>&RS=<parašas>&RC=<dokumento_hash>&M=true
```

Parametrai:

- **CR** — kasos aparato VMI registracijos numeris.
- **RS** — dokumento parašas, grąžintas VMI po pateikimo.
- **RC** — SHA-256 dokumento maišos kodas.
- **M=true** — mobiliam patikrinimui pritaikyta vaizdo versija.

Pirkėjas nuskenavęs QR kodą atveria VMI tikrinimo puslapį, kuris parodo, ar šis kvitas yra realiai registruotas VMI duomenų bazėje. Jei kvitas buvo suklastotas (pvz., kažkas atspausdino panašų atskirai), tikrinimo puslapis pareišk, kad kvitas neegzistuoja.

Z-ataskaita

Z-ataskaita yra **autoritetinė** paminos suvestinė — VMI laiko ją galutiniu fiskalinės dienos dokumentu, apjungiančiu visus tos dienos pardavimus ir grąžinimus.

Apskaita

Šiame skyriuje aprašyti bendrieji JARS Apskaita moduliai, naudojami kasdieninei buhalterinei apskaitai.

Sąskaitų planas

Sąskaitų planas yra apskaitos pagrindas — jame apibrėžta visa įmonės sąskaitų hierarchija. JARS Apskaita automatiškai įkelia standartinį **Lietuvos Verslo apskaitos standartų (VAS) sąskaitų planą** įmonės sukūrimo metu (klases 1–6, 8 ir 9 pagal VAS).

VAS klasės

Standartiniame VAS sąskaitų plane naudojamos šios pagrindinės klasės:

Klasė	Pavadinimas	Tipas	Atskaitomybė
1	Ilgalaikis turtas	Turtas	Balansas
2	Trumpalaikis turtas	Turtas	Balansas
3	Nuosavas kapitalas	Nuosavybė	Balansas
4	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	Įsipareigojimai	Balansas
5	Pajamos	Pajamos	Pelno (nuostolių) ataskaita
6	Veiklos sąnaudos	Sąnaudos	Pelno (nuostolių) ataskaita
8	Pardavimų savikaina	Sąnaudos	Pelno (nuostolių) ataskaita
9	Pelno mokestis	Sąnaudos	Pelno (nuostolių) ataskaita

Klasė **7** VAS standartiniame plane nenaudojama.

Pasiekimas

Atidarykite **Sąskaitų planas** (sąrašę kairėje).

Kodas	Pavadinimas	Tipas
1	Ilgalaikis turtas	Turtas
10	Nematerialusis turtas	Turtas
1000	Plėtros darbai	Turtas
1001	Plėtros darbų amortizacija (-)	Turtas
1010	Prestižas	Turtas
1030	Programinė įranga	Turtas
1031	Programinės įrangos amortizacija (-)	Turtas
1040	Koncesijos, patentai, licencijos	Turtas
1041	Koncesijų, patentų, licencijų amortizacija (-)	Turtas
12	Ilgalaikis materialusis turtas	Turtas
1200	Žemė	Turtas
1210	Pastatai ir statiniai	Turtas
1211	Pastatų nusidėvėjimas (-)	Turtas
1220	Mašinos ir įrenginiai	Turtas
1221	Mašinų ir įrengimų nusidėvėjimas (-)	Turtas
1230	Transporto priemonės	Turtas
1231	Transporto priemonių nusidėvėjimas (-)	Turtas
1240	Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	Turtas
1241	Kitų įrenginių nusidėvėjimas (-)	Turtas
1250	Nebaigta statyba	Turtas
1260	Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą	Turtas

Struktūra

Sąskaitos sudaromos medžio principu:

- **Klasė** (vienskaitmenis kodas, pvz., 2 — Trumpalaikis turtas).
- **Grupė** (dviženklis, pvz., 27 — Pinigai ir pinigų ekvivalentai).
- **Sąskaita** (keturženklis, pvz., 2710 — Sąskaitos bankuose, 2720 — Kasa).
- **Subsąskaita** (papildomi simboliai, pvz., 27201 — Padalinio kasa).

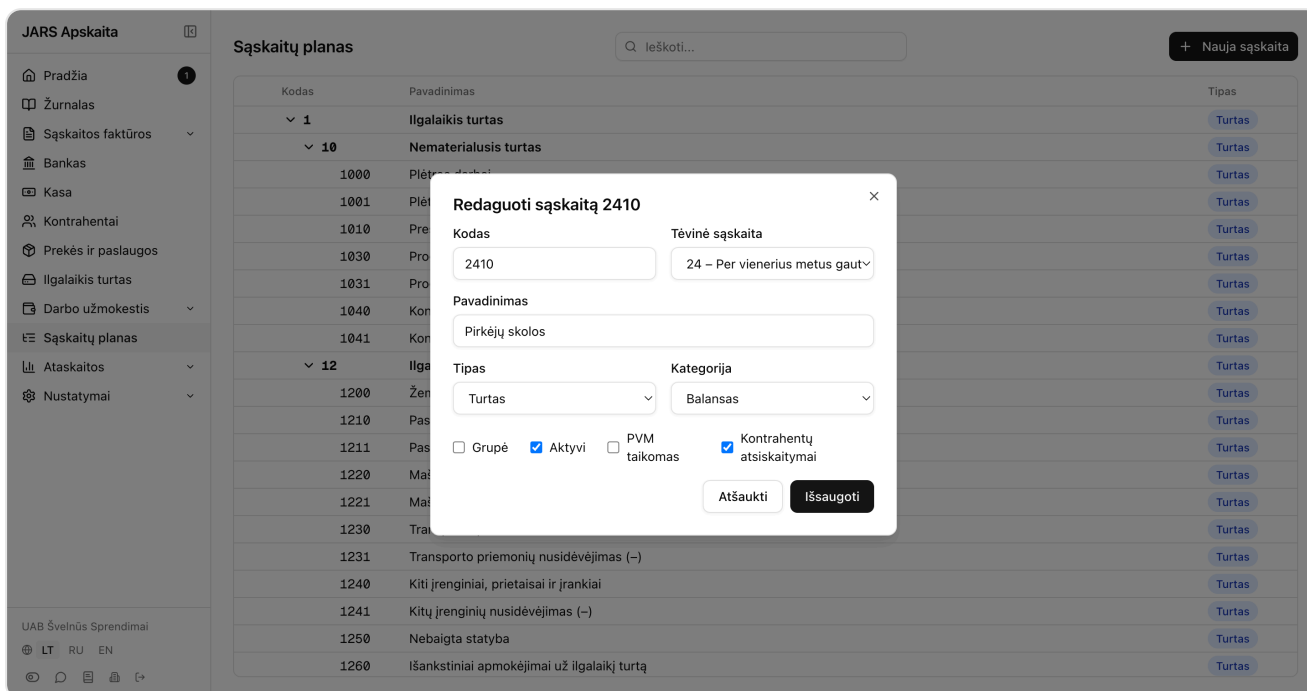
Galima kurti tiek lygmenų, kiek reikia. Grupinės sąskaitos (`isGroup: true`) negali turėti registų — į jas registruojamos tik vaikinės sąskaitos.

Sąskaitos kortelė

Atidarius sąskaitą (per peržiūros mygtuką) matosi:

- **Kodas** ir **pavadinimas**.
- **Tipas** — Turtas (ASSET), Įsipareigojimai (LIABILITY), Nuosavybė (EQUITY), Pajamos (REVENUE), Sąnaudos (EXPENSE).
- **Kategorija** — Balansas (BALANCE_SHEET) ar Pelno (nuostolių) ataskaita (INCOME_STATEMENT).

- **Tėvinė sąskaita** (jeigu yra).
- **Grupinė sąskaita** — žyma, ar sąskaita yra grupė (į ją neregistruojami įrašai, tik vaikinės).
- **PVM taikoma** — žyma, ar sąskaitos operacijoms taikytinas PVM.
- **Partnerių atsiskaitymų** — žyma partnerių balansams sekti.
- **Aktyvumo statusas** — aktyvi / nebenaudojama.

Pakeitimai

Pakeitimai VAS sąskaitose galimi, bet nerekomenduojami — jie gali sukelti neatitiktis su standartiniais šablonais. Jei reikia papildomos detalizacijos:

- Kurkite **subsąskaitas** po esamomis (pvz., 2741 — Kasos sąskaita Vilniaus padalinyje).
- Nešalinkite, o **deaktyvuokite** nebenaudojamas sąskaitas — istoriniai įrašai liks juos referuoja.

Likučiai ir apyvarta

Pats sąskaitų plano puslapis likučių nerodo — jis skirtas tik sąskaitų struktūros valdymui. Sąskaitų likučius ir apyvartą galima peržiūrėti per *Ataskaitos* → *Didžioji knyga* arba *Apyvartos žiniaraštis*.

Partneriai

Partneriai (klientai ir tiekėjai) yra centriniai subjektai apskaitos sistemoje — kiekviena pirkimo ar pardavimo sąskaita faktūra susiejama su konkrečiu partneriu.

Pasiekimas

Atidarykite **Partneriai** (sąrašė kairėje).

Kodas	Pavadinimas	Tipas	Subjekto tipas	Reg. Nr.	PVM kodas	Šalis	Būsena	Atnaujinta
K-00001	Vilniaus Logistika UAB	Pirkėjas		302456781	LT302456781	LT	Aktyvus	2026-05-18
K-00002	Kauno Technika UAB	Pirkėjas		303567892	LT303567892	LT	Aktyvus	2026-05-18
K-00003	Klaipėdos Prekyba UAB	Pirkėjas		304678903	LT304678903	LT	Aktyvus	2026-05-18
K-00004	MB Žalioji Erdvė	Pirkėjas		305789014	-	LT	Aktyvus	2026-05-18
K-00005	Petraitis Tomas	Pirkėjas	Fizinis asmuo	-	-	LT	Aktyvus	2026-05-18
K-00006	Baltic Dynamics OÜ	Pirkėjas		14523678	EE123456789	EE	Aktyvus	2026-05-18
K-00007	TechNord GmbH	Pirkėjas		HRB 123456	DE987654321	DE	Aktyvus	2026-05-18
T-00001	Ryto Saulė UAB	Tiekėjas		400123456	LT400123456	LT	Aktyvus	2026-05-18
T-00002	IT Sprendimai UAB	Tiekėjas		400234567	LT400234567	LT	Aktyvus	2026-05-18
T-00003	Telekomas AB	Tiekėjas		400345678	LT400345678	LT	Aktyvus	2026-05-18
T-00004	Biuro Pasaulis UAB	Tiekėjas		400456789	LT400456789	LT	Aktyvus	2026-05-18
T-00005	Cloud Services Inc.	Tiekėjas		-	-	US	Aktyvus	2026-05-18
B-00001	Inžineriniai Projektai UAB	Abu		305890125	LT305890125	LT	Aktyvus	2026-05-18

Partnerio kortelė

Privalomi laukai:

- **Pavadinimas** — juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė.
- **Subjekto tipas** — COMPANY (juridinis asmuo), INDIVIDUAL (individuali veikla), PERSON (fizinis asmuo).
- **Šalis** — ISO 3166 kodas (LT, DE, US, ir kt.).

Papildomi laukai:

- **Juridinio asmens kodas** — Lietuvos atveju 9 skaitmenys.
- **PVM mokėtojo kodas** — su šalies prefiksu (pvz., LT123456789, DE987654321).
- **Registracijos adresas, el. paštas, telefonas.**
- **Banko sąskaita (IBAN)** — naudojama mokėjimo nurodymuose.

- **Numatytosios apskaitos sąskaitos** — gautinos sumos (klientams), mokėtinios sumos (tiekejams), pajamos ir sąnaudos. Naudojama automatiškai pildant sąskaitas faktūras.
- **Korespondencijos kalba** — `lt`, `en`, `ru`. Naudojama spausdinamose sąskaitose.

PVM režimo aptikimas

Pagal partnerio šalies kodą sistema automatiškai siūlo PVM režimą:

- **Lietuva (LT)** → standartinis PVM (21 % / 9 % / 5 % / 0 %).
- **ES šalys** (DE, FR, IT, ir t.t.) → atvirkštinis apmokestinimas (`reverse charge`) — pirkėjas pats deklaruoja PVM.
- **Ne ES šalys** → import / export PVM tvarka (galimos muitinės procedūros).

Į režimą šablonai (operacijų šablonai) atsižvelgia automatiškai — kasininkas ar buhalteris nereikalauja rankiniu būdu nustatyti PVM tarifo.

Importas iš kitų sistemų

Partnerius galima importuoti iš kitų vietinių sistemų — kartu su kitais duomenimis (produktais, ilgalaikiu turtu, darbuotojais, žurnalo įrašais):

- **Stekas** — `.zip` archyvas su Paradox `.DB` failais.
- **Centas** — `.zip` archyvas su Paradox `.DB` failais.

Importas atliekamas iš pat pradžių — kuriant naują įmonę puslapyje *Sukurti įmonę*, po sukūrimo formos paspauskite „**Importuoti iš Centas**“ arba „**Importuoti iš Stekas**“ ir atidarykite atitinkamą importo vedlį.

APSKAITA

Prekės ir paslaugos

Prekių ir paslaugų katalogas naudojamas sąskaitose faktūrose ir POS terminale. Naudojama bendra struktūra abiem tipams — paslauga tiesiog skiriasi tipo žyma.

Pasiekimas

Atidarykite **Prekės ir paslaugos** (sąrašė kairėje).

Kodas ^{TL}	Pavadinimas ^{TL}	Tipas ^{TL}	Matavimo vnt.	Kaina ^{TL}	Būsena ^{TL}
P-001	Konsultavimo paslaugos	Paslauga		12 000,00	Aktyvus
P-002	Programinės įrangos kūrimas	Paslauga		8 500,00	Aktyvus
P-003	Techninė priežiūra	Paslauga		5 000,00	Aktyvus
P-004	Mokymai ir seminarai	Paslauga		3 500,00	Aktyvus
P-005	Programinės įrangos licencija	Paslauga		49 900,00	Aktyvus
P-006	Nešiojamas kompiuteris Lenovo ThinkPad	Prekė	vnt.	120 000,00	Aktyvus

Prekės kortelė

Privalomi laukai:

- **Kodas** — unikalus prekės identifikatorius (pvz., P001, brūkšninis kodas).
- **Pavadinimas** — gali būti įvedamas keliomis kalbomis (lt, en, ru); priklausomai nuo dokumento korespondencijos kalbos rodomas atitinkamas variantas.
- **Tipas** — GOODS (prekė), SERVICE (paslauga).
- **Matavimo vienetas** — iš sistemos sąrašo (vnt., kg, val., ir kt.).

Pasirenkamai:

- **Numatytoji kaina** (EUR, su 4 dešimtainiais ženklais).
- **Numatytasis PVM kodas** — taikomas operacijose.
- **Apskaitos sąskaita** — pajamų sąskaita (pardavimui) arba sąnaudų / atsargų (pirkimui).
- **Aprašymas** — laisvojo teksto aprašymas, rodomas dokumentuose.

Redaguoti prekę P-001

Bendra Komponentai (BOM) Kainos

Kodas: P-001 Rūšis: Prekė/Paslauga Tipas: Paslauga Matavimo vnt.: vnt.

Tėvinis produktas: — Nėra —

Pavadinimas: Konsultavimo paslaugos

Pajamų sąskaita: 5001 Paslaugų pardavimo pajamos PVM kodas: PVM21 (21%)

Paieškos raktažodžiai: nuoma, komunalinės, elektra, vanduo...

Aktyvus

Atlikta

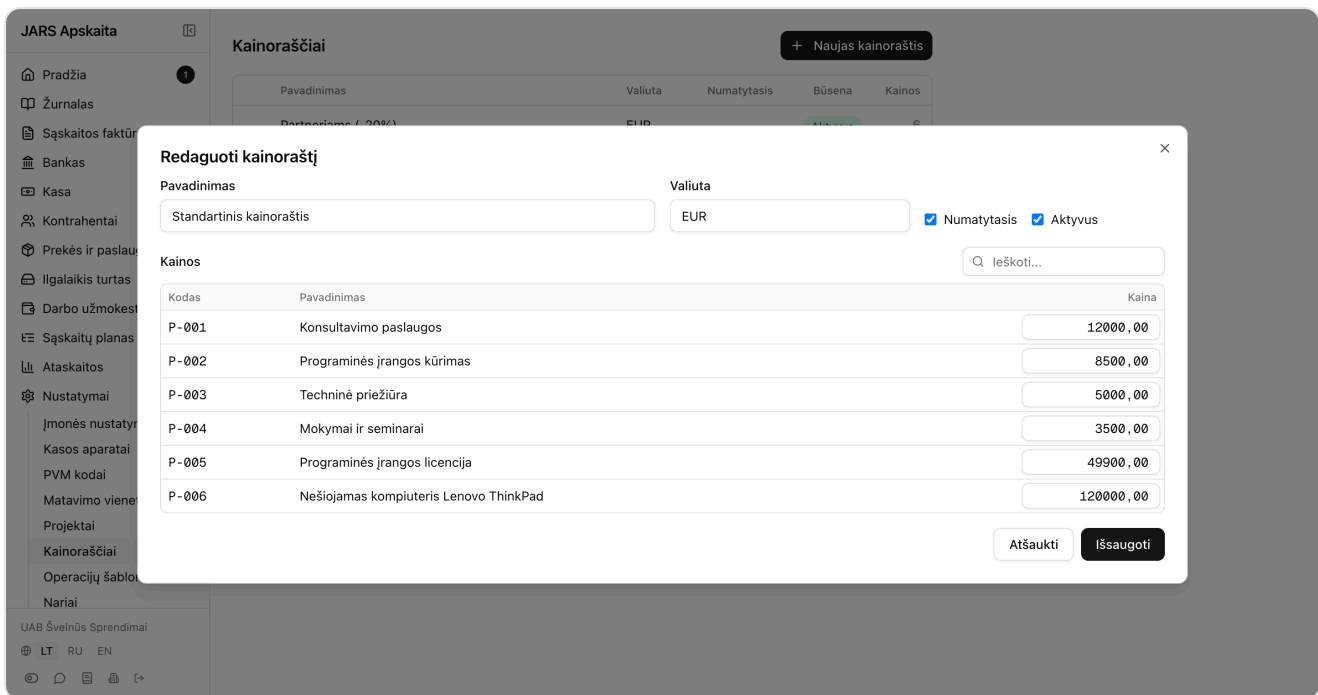
Paieška

POS terminale ir sąskaitose faktūrose prekes galima rasti pagal **kodą** arba **pavadinimą**.

Prekės kortelėje yra papildomas laukas „**Paieškos raktažodžiai**“ (`searchKeywords`), naudojamas tik importuojant sąskaitas faktūras iš kitų sistemų — pagal jį prekės nustatomos nečko (fuzzy) atitikimu.

Kainoraščiai

Prekę gali turėti vieną numatytąją kainą plus **alternatyvūs kainoraščiai** (pvz., didmeninė kaina, akcijos kaina). Kainoraščiai sukuriami per *Nustatymai* → *Kainoraščiai*.

Greitas pridėjimas

Sąskaitose faktūrose ar POS kvituose nebūtina pirma sukurti prekę katalogo — galima įvesti **laisvo teksto** eilutę su pavadinimu ir kaina. Toks variantas naudingas vienkartinėms paslaugoms.

Visgi nuolat parduodamas pozicijas geriau registruoti kataloge — taip užtikrinama vienoda terminija, lengviau matuoti pardavimus pagal prekes.

Importas iš kitų sistemų

Prekes ir paslaugas galima importuoti iš Stekas arba Centas kartu su kitais duomenimis (partneriais, ilgalaikiu turtu, darbuotojais, žurnalo įrašais) — žr. *Partneriai* → *Importas iš kitų sistemų*.

APSKAITA

PVM kodai

PVM kodai apibrėžia, kaip operacijoje skaičiuojamas pridėtinės vertės mokestis. Įmonės sukūrimo metu sistema automatiškai įkelia **8 standartinius PVM kodus**, atitinkančius Lietuvos VMI klasifikatorių.

Standartiniai PVM kodai

Kodas	Pavadinimas	Tarifas	Naudojimas
PVM21	Standartinis PVM 21 %	21 %	Dauguma prekių ir paslaugų.
PVM12	Lengvatinis PVM 12 %	12 %	Knygos, žiniasklaida, šildymas.
PVM5	Lengvatinis PVM 5 %	5 %	Vaistai, sveikatos priežiūra.
PVM0	Neapmokestinama PVM 0 %	0 %	Specialios neapmokestinamos veiklos.
PVM0EX	Eksportas / ES tiekimas 0 %	0 %	Pardavimas į ES bei ne ES šalis.
PVMRC21	Atvirkštinis PVM 21 % (ES pirkimai)	21 % (atvirkštinis)	ES tiekėjo pirkimas, kai PVM deklaruoja pirkėjas.
PVMRC12	Atvirkštinis PVM 12 % (ES pirkimai)	12 % (atvirkštinis)	ES tiekėjo pirkimas, kai PVM deklaruoja pirkėjas.
PVMNONE	Be PVM (neapmokestinama veikla)	—	Operacijos, kurioms PVM netaikomas.

Pasiekimas

Atidarykite **Nustatymai → PVM kodai**.

JARS Apskaita

+ Naujas PVM kodas

PVM kodai

Q leškoti...

Kodas	Pavadinimas	Tarifas	Pirkimo sąsk.	Pardavimo sąsk.	Atvirkšt. PVM	I.SAF
PVM0	Neapmokestinama PVM 0%	0%	2431	4491		PVM4
PVM0EX	Eksportas / ES tiekimas 0%	0%	2431	4491		PVM5
PVM12	Lengvatinis PVM 12%	12%	2431	4491		PVM2
PVM21	Standartinis PVM 21%	21%	2431	4491		PVM1
PVM5	Lengvatinis PVM 5%	5%	2431	4491		PVM3
PVMNONE	Be PVM (neapmokestinama veikla)	0%	—	—		—
PVMRC12	Atvirkštinis PVM 12% (ES pirkimai)	12%	2431	4491	Taip	PVM7
PVMRC21	Atvirkštinis PVM 21% (ES pirkimai)	21%	2431	4491	Taip	PVM6

PVM kodo kortelė

Kiekvienas PVM kodas turi:

- **Kodas** — trumpas unikalus identifikatorius.
- **Pavadinimas** — žmogui suprantamas aprašas.
- **Tarifas (%)** — skaitinė reikšmė.
- **Įvedimo sąskaita** — buhalterinė sąskaita, į kurią registruojamas pirkimo PVM (pvz., 2431).
- **Išvedimo sąskaita** — buhalterinė sąskaita, į kurią registruojamas pardavimo PVM (pvz., 4491).
- **Atvirkštinis apmokestinimas** — žyma, ar tai reverse charge kodas.
- **i.SAF tipas** — VMI klasifikatoriaus kodas (pvz., PVM1 — standartinis 21%, PVM5 — ES tiekimas 0%, PVM14 — neapmokestinami sandoriai). Naudojamas i.SAF eksporte (žr. *Ataskaitos → i.SAF eksportas*). Svarbu pasirinkti teisingą tipą: kai kurie kodai galioja tik pirkimo registre, kiti — tik pardavimo.

Kodas	Pavadinimas	Tarifas	Pirkimo sąsk.	Pardavimo sąsk.	Atvirkšt. PVM	i.SAF
PVM0	Neapmokestinama PVM 0%	0%	2431	4491		PVM4
PVM0EX	Eksportas / ES tiekimas 0%	0%	2431	4491		PVM5
PVM12	Lengvatinti		2431	4491		PVM2
PVM21	Standartinis		2431	4491		PVM1
PVM5	Lengvatinti		2431	4491		PVM3
PVMNONE	Be PVM (neapmokestinama)		-	-		-
PVMRC12	Atvirkštinis		2431	4491	Taip	PVM7
PVMRC21	Atvirkštinis		2431	4491	Taip	PVM6

Naujo PVM kodo kūrimas

Reikalingumas — retas, bet pasitaiko (pvz., specialios pramonės šakos su nestandartiniais tarifais). Naujo kodo kūrimas:

1. Per *Nustatymai* → *PVM kodai* paspauskite „**Naujas PVM kodas**“.
2. Užpildomi privalomi laukai.

3. Atskirai užtikrinkite, kad nurodytos buhalterinės sąskaitos egzistuoja sąskaitų plane.

Atsargumas: PVM kodų keitimas po jų panaudojimo dokumentuose gali sukelti neatitiktis su VMI ataskaitomis. Geriau kurti naują kodą ir senąjį deaktivuoti.

Numatytasis PVM kodas

Nustatymai → Įmonės nustatymai → Numatytasis PVM kodas — kodas, kuris taikomas naujoms prekėms / paslaugoms ir naujose operacijų eilutėse. Pakeisti galima bet kuriuo metu.

APSKAITA

Pirkimo sąskaitos

Pirkimo sąskaitos faktūros yra iš tiekėjų gauti dokumentai, kurie pajamos kaip įmonės sąnaudos arba atsargos.

Pasiekimas

Atidarykite **Sąskaitos** → **Pirkimo** (sąrašė kairėje).

JARS Apskaita

Pirkimo sąskaitos faktūros

2026-01-01 — yyyy-mm-dd

Q Ieškoti...

Importuoti PDF + Nauja sąskaita

Reg. nr. ¶	SF nr. ¶	Data ↓	Tiekėjas ¶	Be PVM ¶	PVM ¶	Iš viso ¶		
PF-2026-00006	—	2026-04-15	IT Sprendimai UAB	4 200,00	882,00	5 082,00		
PF-2026-00005	CS-2026-0034	2026-03-25	Cloud Services Inc.	2 100,00	0,00	2 100,00	✓	○
PF-2026-00004	BP-2026-1245	2026-03-05	Biuro Pasaulis UAB	450,00	94,50	544,50	✓	○
PF-2026-00003	TEL-2026-056	2026-02-20	Telekomas AB	180,00	37,80	217,80	✓	○
PF-2026-00002	ITS-2026-008	2026-02-02	IT Sprendimai UAB	3 500,00	735,00	4 235,00	✓	○
PF-2026-00001	RS-2026-0112	2026-01-08	Ryto Saulė UAB	1 200,00	252,00	1 452,00	✓	○

UAB Švelnūs Sprendimai

LT RU EN

🏠 📄 📁 📄 🔄

Naujos sąskaitos sukūrimas

Paspauskite „**Nauja sąskaita**“ (arba **Ctrl+N**).

Pildomi laukai:

- **Tiekėjas** (partneris) — pasirinkimas iš partnerių katalogo. **Privalomas patvirtinam.**
- **Tiekėjo SF nr.** — kaip nurodyta tiekėjo dokumente. **Privalomas patvirtinam.**
- **Reg. nr.** — vidinis sistemos numeris (PF-YYYY-NNNNN), suteikiamas automatiškai jau išsaugant juodrašį. Naudojamas vidiniams žurnalams ir paieškai.
- **Operacijos šablonas** — siūlomas automatiškai pagal partnerio režimą. **Privalomas patvirtinam.**
- **Data** — sąskaitos data iš dokumento (numatytasis — šiandien).
- **Apmokėjimo terminas** — apmokėjimo data (pasirenkama).

Eilutės:

- **Prekė ar paslauga** — iš katalogo arba laisvas tekstas.
- **Kiekis, vieneto kaina.**
- **PVM kodas** — automatiškai siūlomas pagal partnerio režimą.
- **Apskaitos sąskaita** — sąnaudų arba atsargų sąskaita.

Pirkimo sąskaita PF-2026-00006 Juodraštis

Tiekėjas: T-00002 — IT Sprendimai UAB

Operacijos šablonas: PURCH_LT — Pirkimas Lietuvoje

Kainoraštis: — Nėra —

Tiekėjo SF nr.: [] Reg. nr.: PF-2026-00006

Data: 2026-04-15 Apmok. terminas: 2026-04-29

Sąskaitos eilutės

#	Aprašymas	Kiekis	Vnt.	Kaina	Suma	PVM kodas
> 1	Pasirinkite prekę...		Pasirinkti...		4200,00	PVM21 (21%)
	Konsultavimo paslaugos					
	5001 Paslaugų pardavimo pajamos					

+ Pridėti eilutę

Pastabos: []

PVM suvestinė

PVM kodas	Tarifas	Apmokest. suma	PVM	Viso
PVM21	21%	4 200,00	882,00	5 082,00

Atšaukti Patvirtinti Ištrinti Spausdinti

Patvirtinimas (Post)

Iki patvirtinimo sąskaita yra **juodraščio** būsenoje — duomenis galima keisti, dokumentas dar nepatenka į apskaitos likučius.

Paspaudus „**Patvirtinti**“ (F9):

1. Sukuriamas atitinkamas žurnalo įrašas (debitas: sąnaudų / atsargų; kreditas: mokėtinos sumos).
2. Atskira eilutė įrašoma PVM įvedimui (jei taikoma).
3. Atnaujinami partnerio balansai ataskaitose (žr. *Ataskaitos → Partnerių saldainai*).
4. Sąskaitos būseną keičiama į **Patvirtinta**.

The screenshot shows the 'Pirkimo sąskaitos faktūros' (Purchase Invoice) screen in the JARS Apskaita software. A modal dialog box is open for invoice PF-2026-00005, which is marked as 'Patvirtinta' (Confirmed). The dialog contains the following information:

- Tiekėjas:** T-00005 — Cloud Services Inc.
- Operacijos šablonas:** PURCH_NONEU — Pirkimas iš ne-ES (import...)
- Kainoraštis:** — Nėra —
- Tiekėjo SF nr.:** CS-2026-0034
- Reg. nr.:** PF-2026-00005
- Data:** 2026-03-25
- Apmok. terminas:** 2026-04-24

Sąskaitos eilutės

#	Aprašymas	Kiekis	Vnt.	Kaina	Suma	PVM kodas
1	Cloud hosting services Q1 5001				2 100,00	PVM0

Pastabos: Cloud hosting services Q1

PVM suvestinė

PVM kodas	Tarifas	Apmokest. suma	PVM	Viso
PVM0	0%	2 100,00	0,00	2 100,00
Iš viso		2 100,00	0,00	2 100,00

Buttons: Atšaukti, Atšaukti patvirtinimą, Spausdinti.

Patvirtinimo atšaukimas

Klaidingai patvirtintą sąskaitą galima grąžinti į juodraščių — paspauskite „**Atšaukti patvirtinimą**“. Atitinkamas žurnalo įrašas anuluojamas (sukuriamas atvirkščias įrašas, kad istorinė informacija liktų).

Apmokėjimas

Sąskaitos apmokėjimas registruojamas atskirai — per banko operaciją arba kasos orderį. Sąskaitos sąrašė matosi statusas: **Neapmokėta**, **Dalinai**, **Apmokėta**.

PDF importas

Atskirų pirkimo sąskaitų galima importuoti iš PDF failų. Sąrašo viršuje paspauskite „**Importuoti PDF**“, pasirinkite vieną ar kelis PDF failus — sistema iš jų automatiškai išskaičiuoja:

- Tiekėjo duomenis (pavadinimas, kodas, PVM kodas) ir suderina su partnerių katalogu.
- Sąskaitos numerį, datą, apmokėjimo terminą.
- Eilutes (prekė/paslauga, kiekis, kaina, PVM).

Importo vedlys leidžia patikslinti duomenis prieš išsaugant.

APSKAITA

Pardavimo sąskaitos

Pardavimo sąskaitos faktūros išrašomos klientams. Tai oficialus pardavimo dokumentas, kuris turi atitikti VMI nustatytus reikalavimus.

Pasiekimas

Atidarykite **Sąskaitos** → **Pardavimo** (sąrašė kairėje).

JARS Apskaita

Pardavimo sąskaitos faktūros

2026-01-01 — yyyy-mm-dd

leškoti...

Importuoti PDF + Nauja sąskaita

Reg. nr.	SF nr.	Data	Pirkėjas	Be PVM	PVM	Iš viso		
SF-2026-00009	—	2026-05-05	Klaipėdos Prekyba UAB	3 750,00	787,50	4 537,50		
SF-2026-00008	—	2026-04-20	Kauno Technika UAB	950,00	199,50	1 149,50		
SF-2026-00007	SF-00007	2026-04-03	Vilniaus Logistika UAB	4 200,00	882,00	5 082,00		
SF-2026-00006	SF-00006	2026-03-12	TechNord GmbH	6 700,00	0,00	6 700,00		
SF-2026-00005	SF-00005	2026-03-01	MB Žalioji Erdvė	1 100,00	231,00	1 331,00		
SF-2026-00004	SF-00004	2026-02-15	Baltic Dynamics OÜ	3 200,00	0,00	3 200,00		
SF-2026-00003	SF-00003	2026-02-05	Klaipėdos Prekyba UAB	8 500,00	1 785,00	10 285,00		
SF-2026-00002	SF-00002	2026-01-20	Kauno Technika UAB	2 400,00	504,00	2 904,00		
SF-2026-00001	SF-00001	2026-01-10	Vilniaus Logistika UAB	5 000,00	1 050,00	6 050,00		

Naujos sąskaitos sukūrimas

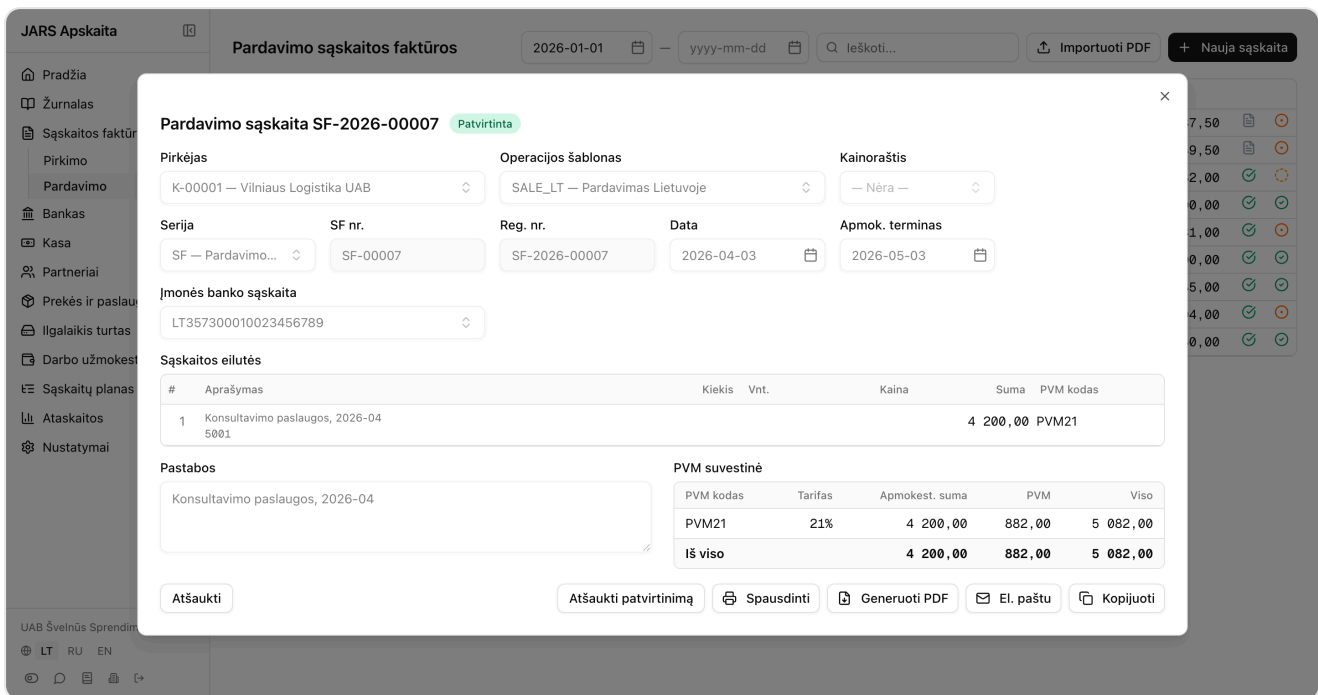
Procesas panašus į pirkimo sąskaitas, bet su skirtumais:

- **Reg. nr.** (SF-YYYY-NNNNN) — vidinis sistemos numeris, suteikiamas iš karto išsaugant juodraštij. Matomas juodraščio antraštėje ir sąrašė.
- **SF nr.** (oficialus) — generuojamas iš pasirinktos **serijos patvirtinant** sąskaitą (pvz., SF-00001). Juodraščiui šis laukas tuščias, nes oficialus numeris rezervuojamas tik tada, kai dokumentas tampa patvirtintas (taip išvengiama spragų, kurios neaiškinamos VMI auditui).
- **Klientas** (partneris) pasirenkamas iš katalogo.
- Eilutės — prekės iš katalogo su numatyta parduavimo kaina, kuri gali būti keičiama.

Patvirtinimas

Patvirtinant pardavimo sąskaitą (mygtukas „**Patvirtinti**“):

1. Iš pasirinktos serijos suteikiamas **SF nr.** (pvz., SF-00001) — sekantis laisvas numeris. Anksčiau tuščias laukas užpildomas ir tampa nebekeičiamas.
2. Sukuriamas žurnalo įrašas (debitas: gautinos sumos; kreditas: pajamos).
3. PVM įrašoma į „Mokėtiną PVM“ sąskaitą.
4. Sąskaita pereina į **Patvirtinta** būseną.

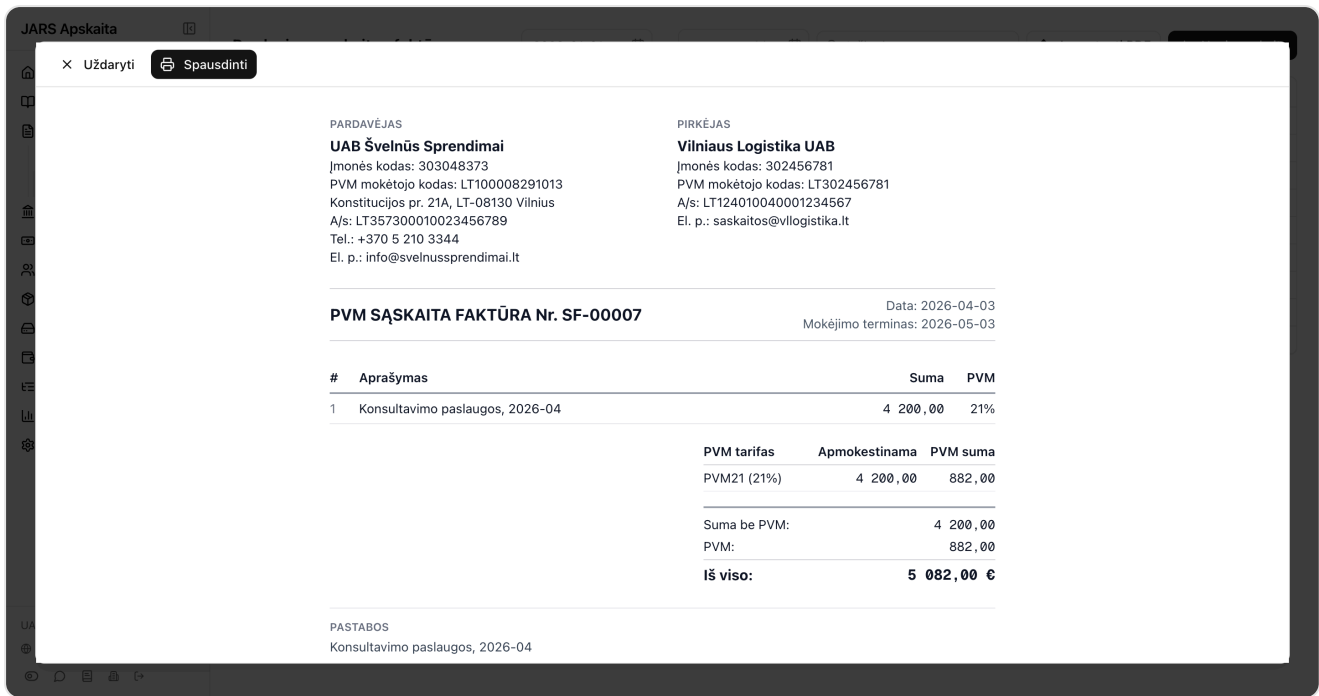

Spausdinimas, peržiūra ir PDF

Patvirtintai sąskaitai prieinami šie veiksmai:

- **„Spausdinti“** — atveria peržiūros dialogą (iframe su A4 versija), kuriame galima išspausdinti dokumentą.
- **„Generuoti PDF“ / „Pergeneruoti PDF“** — sukuria PDF kopiją serveryje (saugoma kartu su sąskaita).
- **„Atsisiųsti PDF“** — atsisiunčia anksčiau sugenerotą PDF failą.

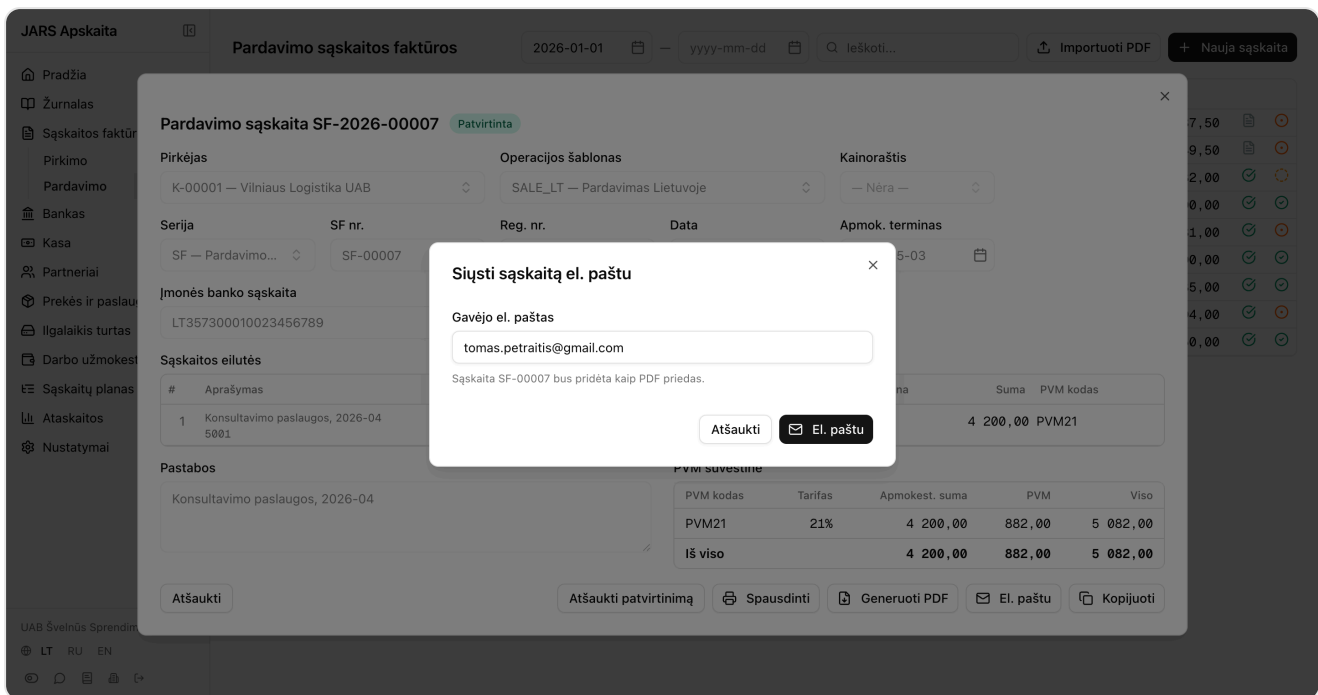
Spausdinama versija formuojama trimis kalbomis (lt / en / ru) pagal partnerio korespondencijos kalbą.

Siuntimas el. paštu

Patvirtintą pardavimo sąskaitą galima išsiųsti klientui tiesiai iš sistemos — paspauskite „**El. paštu**“ veiksmų juostoje.

Atsidaro dialogas su gavėjo el. pašto laukeliu. Jeigu sąskaitos PDF dar nesugeneruotas, sistema sukurs jį automatiškai prieš išsiųsdama. PDF pridedamas prie laiško kaip priedas.

Po sėkmingo išsiuntimo sistema įsimesna gavėjo adresą ir laiko žymą — kitą kartą atvėrus dialogą, paskutinis adresas pasiūlomas automatiškai.

Kopijavimas

Pasikartojančias pardavimo sąskaitas (mėnesinės paslaugos, abonementinės sutartys, periodinis aptarnavimas) galima nukopijuoti į naują juodraščių. Atidarykite bet kurią sąskaitą — juodraščių arba patvirtintą — ir paspauskite „**Kopijuoti**“ veiksmų juostoje.

Atsidaro nauja juodraščio forma su perkeltais duomenimis:

- klientas, operacijos šablonas, banko sąskaita, kainoraštis;
- visos prekių / paslaugų eilutės su kainomis ir PVM kodais;
- pastabos.

Atnaujinami šie laukai:

- **Data** — šiandienos;
- **Apmok. terminas** — šiandiena plus partnerio standartinis apmokėjimo terminas;
- **SF nr.** — tuščias (bus suteiktas patvirtinant);
- **Reg. nr.** — naujas, suteikiamas išsaugant juodraščių.

Toliau galima koreguoti bet ką (pvz., paslaugos laikotarpį pastabose) ir įprastiniu būdu patvirtinti.

Numeracija

Pardavimo sąskaitų numeracija — atskira nuo pirkimo. Konfigūruojama per *Nustatymai* → *Įmonės nustatymai* → *Numeracija*. Sistema laiko du atskirus skaitiklius:

- **Reg. nr.** — vidinis metinis skaitiklis (SF-YYYY-NNNNN). Suteikiamas iškart kuriant juodraštį, naudojamas vidinei paieškai ir žurnalams.
- **SF nr.** — oficialus klientui matomas numeris iš pasirinktos serijos (pvz., SF-NNNNN). Suteikiamas tik **patvirtinant** sąskaitą, kad numeracijoje neliktų nepaaiškinamų spragų. Galima:
 - naudoti vieną bendrą seriją (SF-00001 , SF-00002 ...);
 - kelias serijas — atskira filialui, el. parduotuvei ar pan.

PDF importas

Pardavimo sąskaitas galima importuoti iš PDF failų — sąrašo viršuje paspauskite „**Importuoti PDF**“. Sistema iš PDF išskaičiuoja kliento duomenis, sąskaitos numerį, datą, apmokėjimo terminą ir eilutes (su neško atitikimu prekių katalogui). Importo vedlys leidžia patikslinti duomenis prieš išsaugant.

APSKAITA

Bendrasis žurnalas

Bendrasis žurnalas yra visų apskaitos įrašų pagrindas. Dauguma įrašų į žurnalą patenka automatiškai (iš registruotų sąskaitų faktūrų, banko operacijų, kasos orderių), bet kai kuriais atvejais reikalingas **rankinis įrašas** — pvz., perskaičiavimai, koregavimai, perkėlimai.

Pasiekimas

Atidarykite **Žurnalas** (sąrašė kairėje).

JARS Apskaita		Žurnalas		2026-01-01	yyyy-mm-dd	Q leškoti...	+ Naujas įrašas
Numeris ↑↓	Data ↓	Aprašymas	Šaltinis	Debetas	Kreditas	Būsena	
KPO-2026-00007	2026-04-03	Vilniaus Logistika UAB — SF-2026-00007	Pardavimas	5 082,00	5 082,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00012	2026-03-25	Cloud Services Inc. — PF-2026-00005	Pirkimas	2 100,00	2 100,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00006	2026-03-12	TechNord GmbH — SF-2026-00006	Pardavimas	6 700,00	6 700,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00011	2026-03-05	Biuro Pasaulis UAB — PF-2026-00004	Pirkimas	544,50	544,50	Patvirtintas	
KPO-2026-00005	2026-03-01	MB Žalioji Erdvė — SF-2026-00005	Pardavimas	1 331,00	1 331,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00010	2026-02-20	Telekomas AB — PF-2026-00003	Pirkimas	217,80	217,80	Patvirtintas	
KPO-2026-00004	2026-02-15	Baltic Dynamics OÜ — SF-2026-00004	Pardavimas	3 200,00	3 200,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00003	2026-02-05	Klaipėdos Prekyba UAB — SF-2026-00003	Pardavimas	10 285,00	10 285,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00009	2026-02-02	IT Sprendimai UAB — PF-2026-00002	Pirkimas	4 235,00	4 235,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00002	2026-01-20	Kauno Technika UAB — SF-2026-00002	Pardavimas	2 904,00	2 904,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00001	2026-01-10	Vilniaus Logistika UAB — SF-2026-00001	Pardavimas	6 050,00	6 050,00	Patvirtintas	
KPO-2026-00008	2026-01-08	Ryto Saulė UAB — PF-2026-00001	Pirkimas	1 452,00	1 452,00	Patvirtintas	

Įrašo struktūra

Kiekvienas žurnalo įrašas turi:

- **Data** ir **dokumento numerį**.
- **Aprašymą** (operacijos pobūdis).
- **Eilutes** — kiekviena su sąskaita, debeto suma, kredito suma, partneriu (jei taikoma), aprašymu.

Tradiciškai vienas įrašas turi po dvi (ar daugiau) eilutes, kurių debeto suma lygi kredito sumai.

JARS Apskaita

Žurnalas

2026-01-01 — yyyy-mm-dd Q leškoti... + Naujas įrašas

Numeris	Data	Aprašymas	Šaltinis	Debetas	Kreditas	Būsena
KPO-2026-00007	2026-04-03	Vilniaus Logistika UAB — SF-2026-00007	Pardavimas	5 082,00	5 082,00	Patvirtintas
KPO-2026-00012	2026-03-25	Cloud Services Inc. — PF-2026-00005	Pirkimas	2 100,00	2 100,00	Patvirtintas
KPO-2026-00006	2026-03-12	TechNord GmbH — SF-2026-00006	Pardavimas	6 700,00	6 700,00	Patvirtintas
KPO-2026-00011	2026-03-05	Biuro Pasaulis UAB — PF-2026-00004	Pirkimas	544,50	544,50	Patvirtintas
					1 331,00	Patvirtintas
					217,80	Patvirtintas
					3 200,00	Patvirtintas
					10 285,00	Patvirtintas
					4 235,00	Patvirtintas
					2 904,00	Patvirtintas
					6 050,00	Patvirtintas
					1 452,00	Patvirtintas

Žurnalo įrašas KPO-2026-00001 Patvirtintas

Data: 2026-01-10 Registracijos data: 2026-01-10 Šaltinis: Pardavimas Aprašymas: Vilniaus Logistika UAB — SF-2026-00001

#	Sąskaita	Debetas	Kreditas
1	2410 Pirkėjų skolos	6 050,00	
2	5001 Paslaugų pardavimo pajamos		5 000,00
3	4491 Mokėtinas PVM (pardavimo PVM)		1 050,00
Iš viso		6 050,00	6 050,00

UAB Švelnūs Sprendimai
LT RU EN

Pavyzdys

Pavyzdžiui, patalpų nuomos sąnaudų priskaitymas:

Sąskaita	Debetas	Kreditas
6300 Patalpų nuomos sąnaudos	1000,00	
2431 Pirkimo PVM	210,00	
4430 Skolos tiekėjams		1210,00

Bendra debeto = 1210,00; bendra kredito = 1210,00 → balansas.

Validacija

Sistema neleidžia išsaugoti įrašo, jei:

- Debeto ir kredito sumos nesutampa.
- Eilutėje nurodyta grupinė sąskaita (į ją registruoti neleidžiama).
- Eilutėje nenurodyta sąskaita arba sumos.

Šablonai

Daug rankinių įrašų atliekama kartotinai (pvz., kas mėnesį tas pats palūkanų atskaitymas). Šabloninius įrašus galima išsaugoti kaip **operacijų šablonus** ir naudoti naujame žurnalo įrašė per „**Naudoti operacijos šabloną**“.

Audito žurnalas

Visi rankiniai sukurti, redaguoti ar pašalinti įrašai pasiekiami audito žurnale (žr. *Sauga* → *Audito žurnalas*). Praeities laikotarpiu pašalinti įrašai žymimi atskirais audito ženklais — visiškai dingti nieko negali.

Importas iš kitų sistemų

Žurnalo įrašus galima perkelti iš Stekas arba Centas kartu su kitais duomenimis (partneriais, prekėmis, ilgalaikiu turtu, darbuotojais) — žr. *Partneriai* → *Importas iš kitų sistemų*. Importuoti įrašai patenka tiesiogiai į žurnalą ir suderinami su sąskaitų planu.

APSKAITA

Bankas

JARS Apskaita banko modulis leidžia importuoti banko išrašus, susieti operacijas su sąskaitomis faktūromis ir automatiškai registruoti į apskaitą.

Pasiekimas

Atidarykite **Bankas** (sąrašė kairėje).

JARS Apskaita		Banko operacijos		Apdoroti iš naujo		Importuoti	
Pradžia Žurnalas Sąskaitos faktūros Bankas Kasa Kontrahentai Prekės ir paslaugos Ilgalaisis turtas Darbo užmokestis Sąskaitų planas Ataskaitos Nustatymai		2026-01-01 — 2026-05-18 Visos sąskaitos Visos būsenos Ieškoti pagal aprašymą, kontrahentą, sumą, sąskaitą...	Data Aprašymas Kontrahentas Suma Šablonas Sąskaita Būsena Veiksmai				
2026-05-02	Komisinis mokestis	Pasirinkite kontrahentą...	-324,00 €	Pasirinkite šabloną...	Pasirinkite sąskaitą...	Neapdorota	Patvirtinti Ignoruoti
2026-04-25	Telekomas AB — paslaugos Telekomas AB	Telekomas AB	-658,00 €	Pasirinkite šabloną...	Pasirinkite sąskaitą...	Neapdorota	Patvirtinti Ignoruoti
2026-04-22	Mokėjimas iš Inžineriniai Projektai UAB Inžineriniai Projektai UAB	Inžineriniai Projektai UAB	8 470,00 €	Pasirinkite šabloną...	Pasirinkite sąskaitą...	Neapdorota	Patvirtinti Ignoruoti
2026-04-10	Avansas pagal SF-2026-00007 Vilniaus Logistika UAB	Vilniaus Logistika UAB	2 600,00 €	-	-	Patvirtinta	Atsaukti
2026-03-20	Konsultacijos, 2026-Q1 Baltic Dynamics OÜ	Baltic Dynamics OÜ	18 150,00 €	-	-	Patvirtinta	Atsaukti
2026-03-12	Apmokėjimas tiekėjui T-00002 IT Sprendimai UAB	IT Sprendimai UAB	-2 420,00 €	-	-	Patvirtinta	Atsaukti
2026-03-05	Apmokėjimas pagal SF-2026-00003 Klaipėdos Prekyba UAB	Klaipėdos Prekyba UAB	4 235,00 €	-	-	Patvirtinta	Atsaukti
2026-02-20	Apmokėjimas tiekėjui T-00001 Ryto Saulė UAB	Ryto Saulė UAB	-1 815,00 €	-	-	Patvirtinta	Atsaukti
2026-02-15	Apmokėjimas pagal SF-2026-00002 Kauno Technika UAB	Kauno Technika UAB	2 904,00 €	-	-	Patvirtinta	Atsaukti
2026-02-08	Apmokėjimas pagal SF-2026-00001 Vilniaus Logistika UAB	Vilniaus Logistika UAB	6 050,00 €	-	-	Patvirtinta	Atsaukti

Išrašo importas

Sistema palaiko du formatus:

- **ISO 20022** (XML, `camt.053` arba `camt.052`) — standartas, naudojamas dauguma Lietuvos bankų.
- **SEB CSV** — SEB internetinės bankininkystės eksporto formatas.

Importo procesas

1. Atidarykite *Bankas* ir paspauskite „**Importuoti**“ viršuje dešinėje.
2. Operacinės sistemos failų lange pasirinkite `.xml` (ISO 20022) arba `.csv` failą.
3. Sistema automatiškai atpažįsta failo formatą, perskaito banko sąskaitos IBAN iš išrašo ir suderina jį su įmonės nustatymuose esančiomis sąskaitomis. Operacijos įtraukiamos į sąrašą; įkėlimo metu rodomas progresas.

Banko sąskaitos IBAN turi būti iš anksto įvestas *Nustatymai* → *Įmonės nustatymai* → *Banko sąskaitos* — jei IBAN iš išrašo nesutampa nė su viena registruota, importas atmetamas.

Dublikatų apsauga

Kiekviena operacija turi unikalų **piršto atspaudą** (SHA-256), sukurtą iš `iban`, datos, sumos ir, jei yra, mokėjimo nuorodos (`referenceNo`). Jei nuorodos nėra — papildomai naudojami kontrapusės IBAN ir aprašymo pradžia. Pakartotinai importuojant tą patį failą — dublikatai automatiškai praleidžiami.

Operacijų lentelė

Visos importuotos operacijos rodomos pagrindinio puslapio lentelėje. Stulpeliai:

- **Data** ir **suma** (su kryptimi: teigiama — gauta, neigiama — išmokėta).
- **Aprašymas** ir kontrapusės pavadinimas / IBAN (iš banko išrašo).
- **Partneris** — automatiškai siūlomas (žr. *Automatinis susiejimas*); galima keisti tiesiogiai eilutėje.
- **Šablonas** ir **sąskaita** — užpildomi rankiniu būdu arba pasiūlomi sistemos.
- **Būseną** — Neapdorota (UNPROCESSED), Patvirtinta (POSTED) arba Ignoruota (IGNORED).

Neapdorotas eilutes galima redaguoti tiesiogiai lentelėje; patvirtintos — užrakintos.

Automatinis susiejimas

Importo metu sistema bando pati priskirti partnerį kiekvienai operacijai:

1. Pagal **įmonės kodą** (iš banko išrašo) — patikimiausias kelias Lietuvos kontekste.
2. Pagal **kontrapusės IBAN**.
3. Pagal **įmonės kodą operacijos aprašyme** (jei aprašymas turi pažįstamą kodą).
4. Pagal **partnerio pavadinimą** (substring).

Jei pirmas (įmonės kodo) būdas neranda atitinkmens lokaliaje partnerių bazėje, sistema kreipiasi į **jars.lt registrą** ir automatiškai sukuria naują partnerį iš VMI registro duomenų.

Susiejus partnerį, mygtuku „**Apdoroti iš naujo**“ (viršuje, kai yra neapdorotų operacijų) galima papildomai pasiūlyti **operacijų šabloną** ir **sąskaitą** pagal sumos kryptį, partnerio tipą ir komisinių aptikimą.

Registravimas

Po susiejimo paspaudus „**Patvirtinti**“:

1. Sukuriamas žurnalo įrašas pagal pasirinktą operacijų šabloną.
2. Atitinkamos buhalterinės sąskaitos (gautinos sumos, mokėtinos sumos, sąnaudos, komisiniai) atnaujinamos pagal šabloną.
3. Banko sąskaitos likutis atnaujinamas atitinkamai.

Papildomai:

- „**Patvirtinti visus paruoštus**“ — masinis kelių operacijų patvirtinimas (rodomas, kai yra eilučių su priskirtu šablonu ir sąskaita).
- „**Ignoruoti**“ — pažymėti operaciją kaip nereikalingą apskaitai (pvz., asmeninis pavedimas).
- „**Atšaukti**“ — gražinti patvirtintą operaciją į juodrašį (anuliuoja žurnalo įrašą atvirkščiu).

Importas iš kitų sistemų

Banko operacijas galima perkelti iš **Centas** kartu su kitais duomenimis (partneriais, prekėmis, žurnalo įrašais) — žr. *Partneriai* → *Importas iš kitų sistemų*. Stekas archyve banko operacijų nėra.

APSKAITA

Kasos orderiai

Kasos orderiai yra tradiciniai apskaitos dokumentai, fiksuojantys grynujų pinigų judėjimą kasoje. JARS Apskaita orderiai integruoti su kasos aparatu — vienas modulis aptarnauja ir tradicinę kasos knygą, ir POS terminalą.

Pasiekimas

Atidarykite **Kasa** (sąrašė kairėje).

Puslapio viršuje yra dvi kortelės: „**Mokėjimai**“ (orderių sąrašas) ir „**Z ataskaitos**“ (uždarytų fiskalinių dienų istorija).

JARS Apskaita	Kasa								+ Naujas KPO	+ Naujas KIO	+ Naujas Čekis
<ul style="list-style-type: none"> Pradžia Žurnalas Sąskaitos faktūros Bankas Kasa Kontrahentai Prekės ir paslaugos Ilgalaikis turtas Darbo užmokestis Sąskaitų planas Ataskaitos Nustatymai 	2026-01-01	2026-05-18	Visi tipai	Visos būsenos	leškoti pagal aprašymą, partnerį, numerį...						
Data	Numeris	Tipas	Aprašymas	Partneris	Suma	Sąskaita	Būsenos	Fiskalinė			
2026-04-18	-	KIO	Kuro kompensacija (Vadov	Tomas Paulauskas	54,00 €	6100	Juodraštis				
2026-04-12	KIO-2026-00001	KIO	Biuro reikmenys	Biuro Pasaulis UAB	87,50 €	6001	Registruota				
2026-04-05	KPO-2026-00001	KPO	Avansinio mokėjimo grąžir	Petraitis Tomas	250,00 €	2410	Registruota				

Orderių tipai

Sistema palaiko tris orderių tipus:

Tipas	Aprašymas
CASH_IN (KPO)	Pajamų orderis — pinigai gauti į kasą (pvz., grąžinta avansinė suma).
CASH_OUT (KIO)	Išlaidų orderis — pinigai išmokami iš kasos (pvz., dienpinigiai, smulkios išlaidos).
RECEIPT (Kvitas)	POS kvitas — pardavimas grynaisiais per kasos aparatą.

Naujo orderio sukūrimas

Kasos sąrašo viršuje yra trys mygtukai: „**Naujas KPO**“ (pajamos), „**Naujas KIO**“ (išlaidos), „**Naujas Čekis**“ (POS pardavimas). Paspaudus atveriamas orderio kortelė su iš anksto pasirinktu tipu. Operacijų šablonas pasirenkamas jau formoje:

- Kasos pajamų šablonai: `CASH_RECEIPT_CUSTOMER`, `CASH_SALE`, `CASH_FROM_BANK`.
- Kasos išlaidų šablonai: `CASH_PAYMENT_SUPPLIER`, `CASH_OTHER_EXPENSE`, `CASH_TO_BANK`.

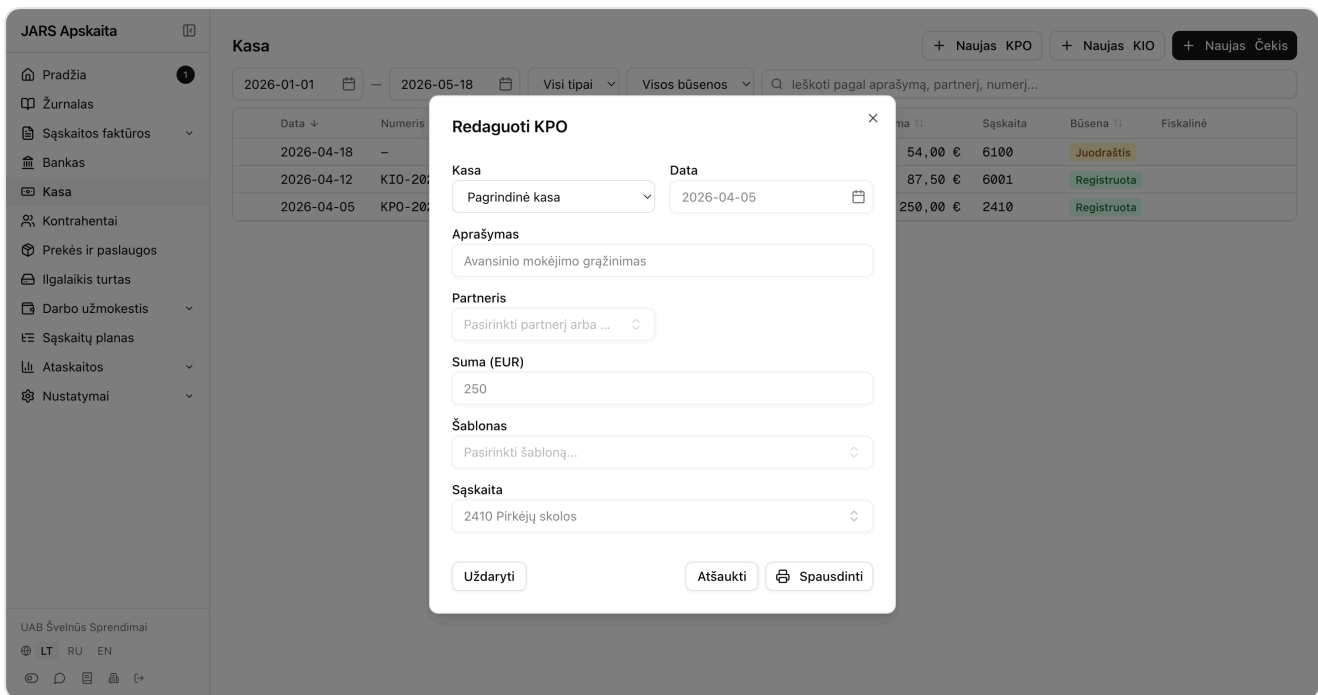
Visą šablonų sąrašą galima peržiūrėti *Nustatymai* → *Operacijų šablonai*:

Kodas	Pavadinimas	Tipas	Eilutės	Sisteminis
BANK_FEES	Banko komisiniai	Bankas	2	Sistema
BANK_PAYMENT_SUPPLIE	Apmokėjimas tiekėjui	Bankas	2	Sistema
BANK_RECEIPT_CUSTOME	Gauta įplaukos iš pirkėjo	Bankas	2	Sistema
CASH_FROM_BANK	Grynųjų išėmimas iš banko	Kasa	2	Sistema
CASH_OTHER_EXPENSE	Kitos kasos išlaidos	Kasa	2	Sistema
CASH_PAYMENT_SUPPLIE	Apmokėta grynais tiekėjui	Kasa	2	Sistema
CASH_RECEIPT_CUSTOME	Gauta grynais iš pirkėjo	Kasa	2	Sistema
CASH_SALE	Pardavimas per kasą	Kasa	3	Sistema
CASH_TO_BANK	Grynųjų įnešimas į banką	Kasa	2	Sistema
COGS_WRITEOFF	Parduotų prekių savikainos nurašymas	Savikaina	2	Sistema
MANUAL_ENTRY	Laisva koreguojanti operacija	Rankinis	0	Sistema
PURCH_EU	Pirkimas iš ES (atvirkštinis PVM)	Pirkimas	4	Sistema
PURCH_LT	Pirkimas Lietuvoje	Pirkimas	3	Sistema
PURCH_NONEU	Pirkimas iš ne-ES (importas)	Pirkimas	3	Sistema
SALE_EU	Pardavimas į ES (0% PVM)	Pardavimas	2	Sistema
SALE_EU_COGS	Pardavimas į ES su savikaina (0% PVM)	Pardavimas	4	Sistema
SALE_LT	Pardavimas Lietuvoje	Pardavimas	3	Sistema
SALE_LT_COGS	Pardavimas Lietuvoje su savikaina	Pardavimas	5	Sistema
SALE_NONEU	Eksportas (ne-ES, 0% PVM)	Pardavimas	2	Sistema
SALE_NONEU_COGS	Eksportas (ne-ES) su savikaina	Pardavimas	4	Sistema

Orderio kortelė

Užpildomi laukai:

- **Kasa** — kasos registras (dropdown), į kurį/iš kurio juda pinigai. Privalomas.
- **Data** — orderio data.
- **Aprašymas** — laisvo teksto operacijos pobūdis (klasikinis „Pagrindas“).
- **Partneris** (jei taikoma) — kam išmokėta arba iš ko gauta. Galima pasirinkti ir darbuotoją.
- **Projektas** — pasirenkamas, jei sistemoje yra projektų sąrašas.
- **Suma** (tik KPO / KIO) — pajamos arba išlaidos.
- **Šablonas** (tik KPO / KIO) — operacijų šablonas. Privalomas patvirtinant.
- **Sąskaita** (tik KPO / KIO) — apskaitos sąskaita kontrapunkto pusėje (automatiškai pasiūloma iš šablono).
- **Prekių eilutės** (tik Čekis) — pardavimo pozicijos su prekėmis, kiekiu, kaina ir PVM; suma sumuojasi automatiškai.

Registravimas

Paspaudus „**Registruoti**“ sukuriama žurnalo įrašas pagal šabloną; kasos balansas atsinaujinamas automatiškai. Registruotą orderį galima grąžinti į juodraštį mygtuku „**Atšaukti**“, o nepateiktą juodraštį pašalinti mygtuku „**Šalinti**“.

Spausdinimas ir el. paštas

Orderio kortelėje yra mygtukas „**Spausdinti**“ — atveria spausdinamą KPO ar KIO blanko versiją naršyklės spausdinimo dialoge. POS kvitams papildomai matomas mygtukas „**El. paštu**“ — leidžia išsiųsti čekio kopiją klientui.

KASOS PAJAMŲ ORDERIS Nr. KP0-2026-00001

Data: 2026-04-05

Gauta iš: Petraitis Tomas

Pagrindas: Avansinio mokėjimo grąžinimas

Suma: 250.00 EUR

Buhalterinė sąskaita: 2720 / 2410

Kasininkas: _____

Gavau: _____

(parašas)

(parašas)

POS kvitai ir fiskalizacija

POS kvitai (RECEIPT tipas) paprastai formuojami kasos terminale, bet žiniatinklio sąsajoje irgi rodomi pilnai:

- **Juodraščius** galima redaguoti tiek terminale, tiek žiniatinklyje.
- **Registruotus** (fiskalizuotus VMI i.EKA) kvitus redaguoti negalima — laukai užrakinami.
- **Fiskalinės operacijos** (kvito pateikimas VMI i.EKA, fiskalinis atšaukimas, grąžinimas) galimos tik darbalaukio programoje — tam reikalinga prijungta terminalo įranga (žr. *Pirkimo grąžinimas*). Jei fiskalizacija nepavyko, kvitą galima pakartoti mygtuku „**Kartoti fiskalizaciją**“.

APSKAITA

Ilgalaikis turtas

Ilgalaikio turto modulis valdo įsigytų objektų (pastatų, įrangos, transporto priemonių, programinės įrangos) apskaitą — nuo įsigijimo iki visiško nusidėvėjimo.

Pasiekimas

Atidarykite **Ilgalaikis turtas** (sąrašė kairėje).

Kodas ↑	Pavadinimas ↑	Kategorija ↑	Įsigijimo data ↑	Įsigijimo vertė ↑	Sukauptas nusidėvėjimas ↑	Likutinė vertė ↑	Būsena ↑
BL-001	Baldai ir biuro įranga		2023-04-01	1 850,00	312,50	1 537,50	Aktyvus
IT-001	Serveris Dell PowerEdge R550		2024-02-01	4 500,00	1 800,00	2 700,00	Aktyvus
IT-002	MacBook Pro 16" (2 vnt.)		2024-06-15	6 200,00	1 377,78	4 822,22	Aktyvus

Statusai:

- **Aktyvus** — turtas naudojamas, jam skaičiuojamas nusidėvėjimas.
- **Visiškai nusidėvėjęs** — likutinė vertė pasiekė likvidacinę.
- **Nurašytas** — turtas pašalintas iš apskaitos.

Turto kortelė

Pildomi laukai:

- **Kodas ir pavadinimas.**
- **Kategorija** — laisvo teksto klasifikacija (pvz., „Įranga“, „Transportas“).
- **Įsigijimo data ir įsigijimo vertė.**
- **Likvidacinė vertė** — vertė, kurios nusidėvėjimas nebesiekis (paprastai 0).
- **Naudingo tarnavimo laikas** (mėnesiais).
- **Nusidėvėjimo metodas:**
 - **Tiesioginis** — vienoda suma kas mėnesį per visą gyvavimo trukmę.
 - **Mažėjančios vertės** — didesnis nusidėvėjimas pradžioje, mažėjantis vėliau.
- **Apskaitos sąskaitos** (3 atskiri laukai):
 - **Turto sąskaita** — pagrindinio turto sąskaita (pvz., 1210 Pastatai, 1220 Mašinos, 1230 Transporto priemonės, 1240 Kiti įrenginiai).
 - **Nusidėvėjimo sąskaita** — kontraktinė sąskaita sukauptam nusidėvėjimui (pvz., 1211, 1221, 1231, 1241).

- **Sąnaudų sąskaita** — nusidėvėjimo sąnaudų sąskaita (paprastai 6100 „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas“).
- **Serijinis numeris, vieta, pastabos** — papildoma informacija inventORIZACIJAI.

Likutinė vertė ir sukauptas nusidėvėjimas — apskaičiuojami automatiškai pagal nusidėvėjimo istoriją, atskirų laukų jiems nėra.

Redaguoti turtą IT-001

Kodas: IT-001 | Pavadinimas: Serveris Dell PowerEdge R550

Kategorija: | Įsigijimo data: 2024-02-01 | Nusidėvėjimo metodas: Tiesioginis

Įsigijimo vertė: 4500,00 | Likvidacinė vertė: | Naudingo tarnavimo laikas (mėn.): 60

Turto sąskaita: 1240 | Nusidėvėjimo sąskaita: 1231 Transporto priemonių nusidėv... x | Sąnaudų sąskaita: 6100 Ilgalaikio materialiojo turto nu... x

Serijinis numeris: DPE-R550-7H4K2N9 | Vieta: Vilnius, serverinė

Pastabos:

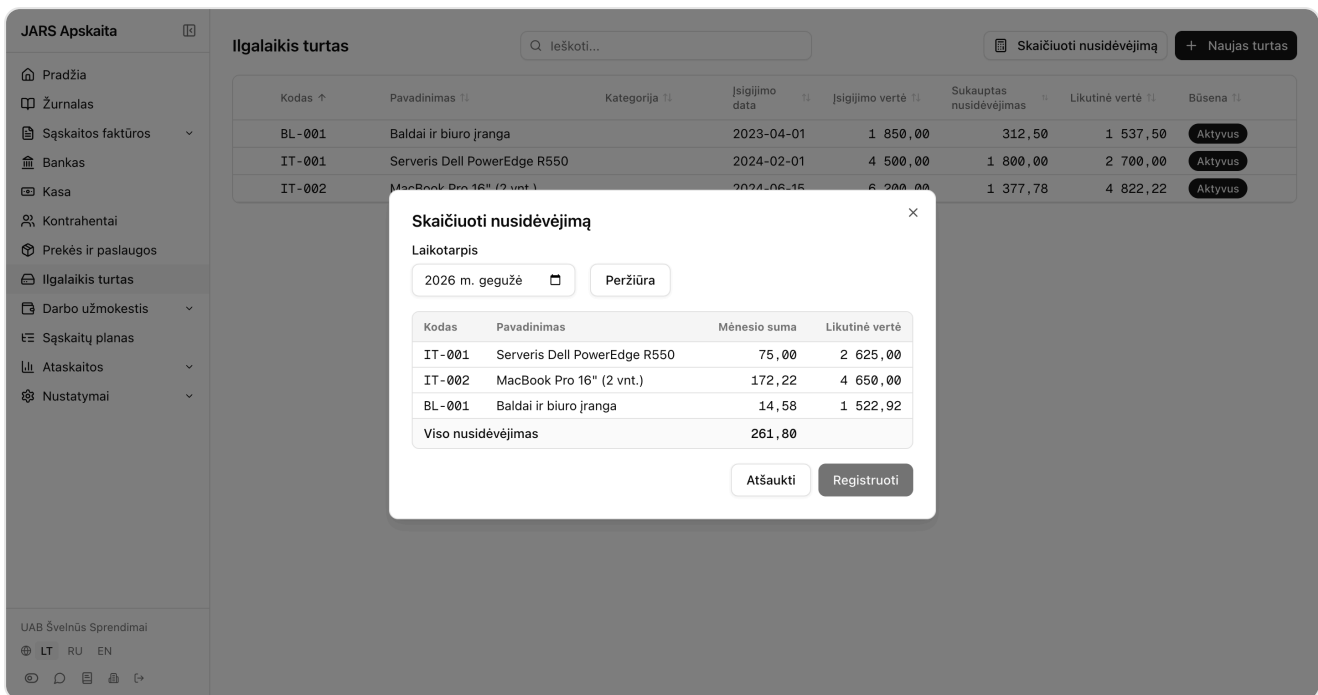
Atlikta

Likutinė vertė	Būsena
1 537,50	Aktyvus
2 700,00	Aktyvus
4 822,22	Aktyvus

Mėnesinis nusidėvėjimas

Pabaigoje kiekvieno mėnesio atliekamas **nusidėvėjimo priskaičiavimas**:

1. Ilgalaikio turto sąrašo viršuje paspauskite „**Skaičiuoti nusidėvėjimą**“.
2. Pasirinkite laikotarpį ir paspauskite „**Peržiūra**“ — sistema apskaičiuoja kiekvieno aktyvaus turto vieneto mėnesio nusidėvėjimą ir likutinę vertę.
3. Paspaudus „**Registruoti**“ sukuriamas atitinkamas žurnalo įrašas.

Kodas	Pavadinimas	Mėnesio suma	Likutinė vertė
IT-001	Serveris Dell PowerEdge R550	75,00	2 625,00
IT-002	MacBook Pro 16" (2 vnt.)	172,22	4 650,00
BL-001	Baldai ir biuro įranga	14,58	1 522,92
Viso nusidėvėjimas		261,80	

Nurašymas

Kai turtas nebenaudojamas (parduotas, nurašytas), atidarykite turto kortelę ir paspauskite „**Nurašyti**“. Sukuriama nurašymo operacija, likutinė vertė perkeliama į nurašymo sąnaudų sąskaitą.

Inventorizacija

Periodiška inventorizacija — palyginimas, ar fiziškai esantis turtas atitinka sistemos įrašus — atliekama atskirai (rankinio žurnalo įrašų pagal aktą).

Importas iš kitų sistemų

Ilgalaikį turtą galima importuoti iš **Stekas** arba **Centas** kartu su kitais duomenimis (partneriais, prekėmis, žurnalo įrašais) — žr. *Partneriai → Importas iš kitų sistemų*. Importuojama įsigijimo data, vertė, nusidėvėjimo istorija ir sąskaitos.

APSKAITA

Darbo užmokestis

Darbo užmokesčio modulis apjungia tris srities veiklas: darbuotojų valdymą, neatvykimų (atostogų, ligų) registravimą ir mėnesinį atlyginimo skaičiavimą.

Darbuotojai

Atidarykite **Darbo užmokestis** → **Darbuotojai**.

Darbuotojo kortelėje saugomi:

- **Kodas** — unikalus darbuotojo identifikatorius (generuojamas automatiškai).
- **Asmens duomenys** — vardas, pavardė, asmens kodas, el. paštas, telefonas.
- **Darbo informacija** — pareigos, padalinys, sutarties tipas (**Neterminuota** / **Terminuota**), priėmimo data, sutarties pradžia ir, jei terminuota, sutarties pabaiga.
- **Statusas** — **Aktyvus** / **Atostogose** / **Atleistas** (atleidžiant pildoma atleidimo data).
- **Atlyginimas:**
 - **Bruto atlyginimas.**
 - **Atostogų dienų / m.** — kasmetinių atostogų norma.
 - **Taikyti NPD** — žyma, ar šiam darbuotojui taikomas neapmokestinamųjų pajamų dydis.
 - **DU sąnaudų sąskaita** ir **Sodros (darbdavio) sąskaita** — buhalterinės sąskaitos žurnalo įrašui.
- **Banko sąskaita** — IBAN, į kurį pervedamas neto atlyginimas.
- **Pastabos** — laisvo teksto laukas.
- **Terminalo PIN** — jei darbuotojas dirba kasininku (žr. *Kasininkų PIN kodai*). Galima nustatyti, pakeisti arba pašalinti.

Redaguoti Tomas Paulauskas

Kodas	Vardas	Pavardė
D-001	Tomas	Paulauskas
Asmens kodas	Pareigos	Padalinys
	Vadovas	
Sutarties tipas	Priėmimo data	Sutarties pradžia
Neterminuota	2023-03-01	2023-03-01
Būsena	Bruto atlyginimas	Atostogų dienų / m.
Aktyvus	3500,00	
☒ Taikyti NPD	Banko sąskaita	El. paštas
	LT...	
Telefonas		
Pastabos		
Terminalo PIN		
PIN nustatytas	Keisti PIN	Pašalinti PIN

Atšaukti Išsaugoti

Atlyginimo skaičiavimas

Mėnesinis atlyginimo priskaitymas atliekamas per **Darbo užmokestis** → **Skaičiavimai**, paspaudus „**Skaičiuoti DU**“:

1. Pasirinkite mėnesį (laikotarpį) ir paspauskite „**Peržiūra**“.
2. Sistema sudaro priskaitymo lentelę su visais aktyviais darbuotojais. Stulpeliai: Kodas, Vardas, Dirbtos d. (+atostogų), Atostog., Nedarbingumas, Bruto, NPD, GPM, Sodra (darb.), Neto, Sodra (darbd.), Bendra kaina.
3. Peržiūros lentelė yra **tik skaitoma** — koreguoti tiesiogiai eilučių negalima. Jei reikia pakeitimų, redaguokite darbuotojo kortelę arba užregistruokite neatvykimą ir pakartokite peržiūrą.
4. Paspaudus „**Registruoti**“ sukuriama atitinkami žurnalo įrašai. Atšaukti skaičiavimą galima mygtuku „**Atšaukti**“ — žurnalo įrašai gražinami atvirkščiu.

Kodas	Pavadinimas	Dirbtos d.	Atostog.	Nedarbingumas	Bruto	NPD	GPM	Sodra (darb.)	Neto	Sodra (darbd.)	Bendra kaina
D-001	Tomas Paulauskas	22	–	–	3 500,00	0,00	700,00	682,50	2 117,50	61,95	3 561,95
D-002	Rūta Kazlauskienė	22	–	–	2 700,00	0,00	540,00	526,50	1 633,50	47,79	2 747,79
D-003	Mindaugas Žukauskas	22	–	–	3 100,00	0,00	620,00	604,50	1 875,50	54,87	3 154,87
D-004	Eglė Mockūnaitė	22	–	–	2 850,00	0,00	570,00	555,75	1 724,25	50,45	2 900,45
Viso					12 150,00		2 430,00	2 369,25	7 350,75	215,06	12 365,06

Neatvykimai (atostogos, nedarbingumas)

Per **Darbo užmokestis** → **Neatvykimai** registruojami šie tipai:

- **Atostogos** — kasmetinės atostogos.
- **Nedarbingumas** — ligos laikotarpis. Papildomai pildomas **Pažymos Nr.** ir **Darbdavio %** (procentas, kuriuo darbdavys kompensuoja pirmąsias dvi nedarbingumo dienas).
- **Neapmokamos atostogos.**
- **Motinystė** ir **Tėvystė** — du atskiri tipai.
- **Kita** — kiti nedirbti laikotarpiai.

Neatvykimai integruojami su atlyginimo skaičiavimu — nedirbtos dienos automatiškai mažina bazinį atlyginimą, atostogų ir nedarbingumo išmokos skaičiuojamos atskirai pagal Lietuvos taisykles.

Darbuotojas	Tipas	Pradžia	Pabaiga	Darbo dienos	DU skaičiavimas
Tomas Paulauskas	Nedarbingumas	2026-04-27	2026-04-28	2	—
Eglė Mockūnaitė	Neapmokamos atostogos	2026-04-13	2026-04-14	2	—
Mindaugas Žukauskas	Atostogos	2026-03-23	2026-04-03	10	—
Tomas Paulauskas	Atostogos	2026-02-09	2026-02-13	5	—
Rūta Kazlauskienė	Nedarbingumas	2026-01-19	2026-01-21	3	—

Sodros deklaracijos

Po registruoto DU skaičiavimo (ar priimant/atleidžiant darbuotoją) galima parengti ir pateikti į **Sodros EDAS** (Elektroninę draudėjų aptarnavimo sistemą) atitinkamas deklaracijas. Modulis pasiekiamas per **Darbo užmokestis** → **Sodra deklaracijos**.

Palaikomos formos:

- **SAM** (v07) — pranešimas apie apdraustus už ataskaitinį laikotarpį (mėnesinė įmoku deklaracija).
- **1-SD** (v11) — pranešimas apie apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo **pradžią** (naujai įdarbinto asmens).
- **2-SD** (v09) — pranešimas apie apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo **pabaigą** (darbuotojo atleidimo atveju).

Paruošiamoji konfigūracija

Prieš generuojant deklaracijas, įmonės kortelėje (*Nustatymai* → *Įmonės nustatymai* → *Sodra*) reikia užpildyti:

- **Sodros draudėjo kodas** — 7 skaitmenų kodas, kurį Sodra priskiria darbdaviui. Reikalingas visų deklaracijų antraštei.

- **Sodra EDAS integracija** — EDAS naudotojo vardas ir slaptažodis (sugeneruojami EDAS portale: *Mano duomenys* → *Nustatymai* → „*Pateikti pasirašymui per tinklinę sąsają paslaugą*“). Reikalingi, jei norite tiesiogiai įkelti deklaraciją kaip ruošinį į savo EDAS paskyrą.
- **Numatytieji laukai** „Vadovo / įgalioto asmens vardas, pavardė“ ir „Pranešimą užpildžiusio asmens duomenys“ — bus automatiškai įrašomi į kiekvieną deklaraciją (galima keisti rankiniu būdu).

Sąrašo eilutėje paspaudus pieštuko ikoną kairėje atsidaro deklaracijos peržiūros/redagavimo dialogas. Jame matomi visi deklaracijos duomenys, o dialogo apačioje — visi prieinami veiksmai (įkelti į EDAS, pasirašyti, atsisiųsti, atnaujinti būseną, pašalinti). Sugeneruotos ir atmestos deklaracijos laukai redaguojami — paspaudus **Išsaugoti**, XML pergeneruojamas; EDAS susijusios būsenos (jeigu buvo įkeltas anksčiau) atstatomos į **Sugeneruota**. Pateiktos ar priimtos deklaracijos atveju laukai užrakunami — galima tik atsisiųsti arba atnaujinti būseną.

Forma	Sukurta	Dalykas	Būsena
SAM	2026-05-26 13:42:01	2026-04	Sugeneruota
SAM	2026-05-26 13:42:01	2026-03	EDAS ruošinys
SAM	2026-05-26 13:42:01	2026-02	Priimta

Naujos deklaracijos kūrimas

Visos formos kuriamos iš to paties mygtuko viršuje dešinėje — „+ **Nauja deklaracija** ▼“. Atsidaręs sąrašas suskirstytas pagal paskirtį (*Mėnesinė*, *Apdraudimas* ir kt.), kiekvienoje grupėje rodomas formos kodas ir trumpas aprašymas. Pasirinkus formą atsidaro jos generavimo dialogas.

Virš sąrašo taip pat yra du filtrai:

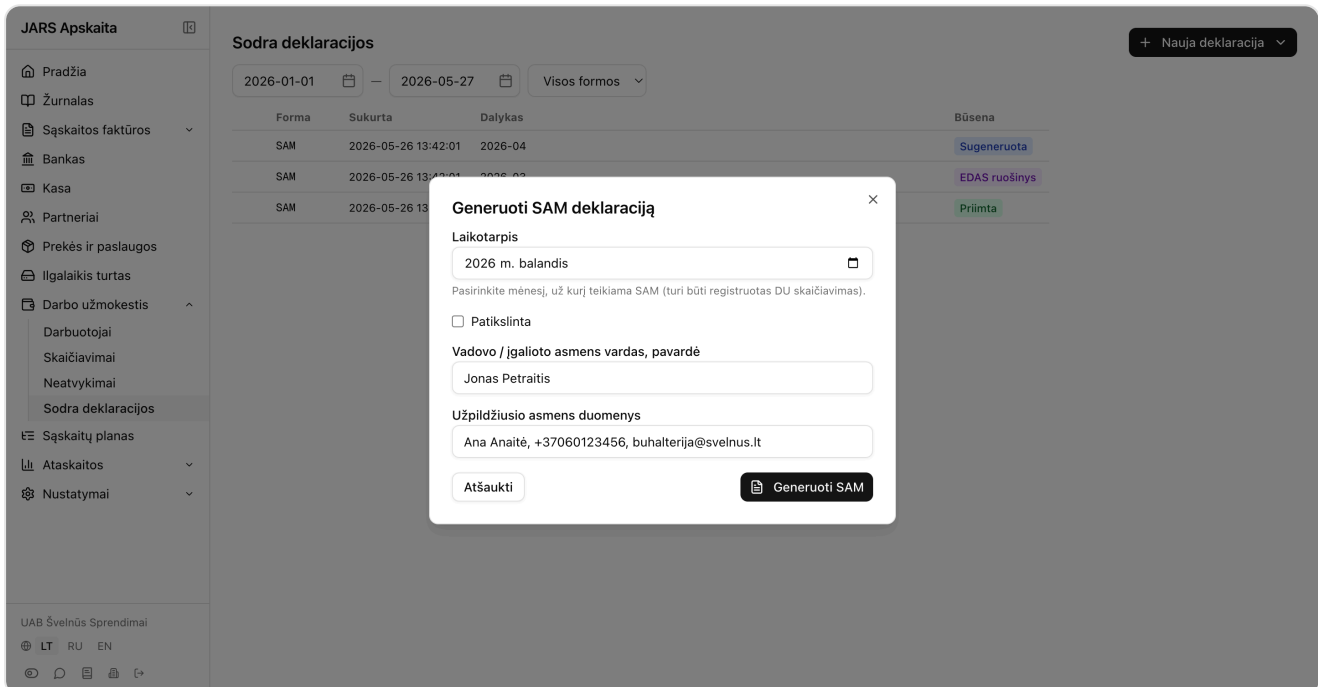
- **Sukūrimo data** (nuo / iki) — pagal nutylėjimą rodomas einamasis kalendoriniai metai.
- **Forma** — *Visos formos* / SAM / 1-SD / 2-SD.

SAM — mėnesinė deklaracija

Spauskite „+ Nauja deklaracija → SAM“:

1. Pasirinkite mėnesį (laikotarpį). Numatytoji reikšmė — praėjęs mėnuo.
2. Jei tai patikslinta deklaracija — pažymėkite „**Patikslinta**“ ir nurodykite tikslinamą laikotarpį.
3. Patikrinkite ar prireikus pakoreguokite **Vadovo / įgalioto asmens** ir **Užpildžiusio asmens** laukus (užpildomi iš įmonės nustatymų numatytųjų reikšmių).
4. Paspauskite „**Generuoti SAM**“.

Sistema iš registruoto DU skaičiavimo apskaičiuoja kiekvieno apdraustojo pajamų sumą, įmokų tarifą ir įmokų sumą, sudaro FFDData XML pagal Sodros schemos versiją 07 ir išsaugo deklaraciją su būsena **Sugeneruota**.

1-SD — priėmimas į darbą

Pranešimas Sodrai apie naujo darbuotojo priėmimą turi būti pateiktas **ne vėliau kaip pirmąją darbo dieną**. Spauskite „+ Nauja deklaracija → 1-SD“:

1. **Darbuotojas** — pasirinkite iš sąrašo (tik darbuotojai su užpildytu asmens kodu).
2. **Pradžios data** — apdraudimo pradžios data (paprastai sutampa su priėmimo data).
3. **Priežastis** — pasirinkite iš sąrašo (numatytoji 01 – Priėmimas į darbą (pagal darbo sutartį)). Galima keisti ranka, jei reikalingas specialus Sodros klasifikatoriaus kodas.
4. **Sutarties tipas** — pasirinkite iš sąrašo (numatytasis 01 – neterminuota darbo sutartis)). Galimi kodai 01 – 08 pagal Sodros klasifikatorių (terminuota, laikinojo, pameistrystės, projektinio, dalijimosi, keliems darbdaviams, sezoninio).

- Sutarties patikslinimas** — papildomas pikeris, kuris atsiranda **tik** kai pagrindinis sutarties tipas yra 03 (laikinojo), 06 (dalijimosi), 07 (keliems darbdaviams) arba 08 (sezoninio). Pasirinkite terminuotą ar neterminuotą atmainą (pvz., 031 – terminuota laikinojo darbo sutartis).
- Profesija** — **privaloma** pasirinkti iš profesijų klasifikatoriaus (žr. žemiau). Be jos Sodra deklaracijos nepriims.
- Papildomi laukai** (sutraukiamas blokas) — SDPR serija ir numeris. Paprastai paliekama tuščia: Sodra senąjį SDPR numerį priskiria automatiškai.
- Patikrinkite **Vadovo** ir **Užpildžiusio asmens** laukus, paspauskite „**Generuoti 1-SD**“.

Lietuvos piliečiams gimimo data (A2.1 laukas) deklaracijoje paliekama tuščia — Sodra ją išskaičiuoja iš asmens kodo. Užsieniečiams data nustatoma automatiškai pagal duomenis sistemoje.

2-SD — atleidimas iš darbo

Pranešimas Sodrai apie darbo santykių pabaigą. Spauskite „**+ Nauja deklaracija → 2-SD**“:

- Darbuotojas** ir **Pabaigos data** (apdraudimo pabaiga, paprastai paskutinė darbo diena).
- Priežastis** — pasirinkite iš sąrašo pagal Darbo kodekso straipsnį, pvz., 01 – DK 54 str. (šalių susitarimu), 04 – DK 57 str. (darbdavio iniciatyva be kaltės) ir kt.
- Pajamos** (Eur), **Įmokų tarifas** (%), **Įmokų suma** (Eur) — paskutinio mėnesio duomenys arba išaitinė išmoka.
- DK straipsnis / dalis / punktas** — nurodykite konkretų teisės akto straipsnį (pvz., 57 / 1 / 01 reiškia DK 57 str. 1 d. 1 p.).
- Komp. mėn.** — kiek mėnesių kompensuojama išaitinė išmoka (pildoma tik jei taikoma).

6. Patikrinkite Vadovo / Užpildžiusio asmens laukus, paspauskite „Generuoti 2-SD“.

JARS Apskaita

Sodra deklaracijos

2026-01-01

Forma Sukurtas

Forma	Sukurtas
SAM	2026-01-01
SAM	2026-01-01
SAM	2026-01-01

Generuoti 2-SD (apdraudimo pabaiga)

Darbuotojas Pabaigos data

Pasirinkti... 2026-05-27

Priežastis

— Pasirinkti iš sąrašo —

Kodas Tekstas

02 Atleidimas iš darbo (pagal darbo sutartį)

Patikslinimo kodas Patikslinimo tekstas

01 Šalių susitarimu

Pajamos (Eur) Įmokų tarifas (%) Įmokų suma (Eur)

0 21,27 0

DK straipsnis Dalis Punktas Komp. mėn.

54 1 1 0

Vadovo / Įgalioto asmens vardas, pavardė

Jonas Petraitis

Užpildžiusio asmens duomenys

Atšaukti Pranešimas 2-SD (atleidimas)

Pateikimas į EDAS

Sugeneruotai deklaracijai prieinami du keliai. Visi veiksmai pasiekiami atidarius deklaraciją (pieštukas eilutėje) — mygtukai matomi dialogo apačioje.

Tiesioginis kelias per JARS (rekomenduojamas, jei užpildyti EDAS prisijungimo duomenys):

1. Atidarykite deklaraciją ir paspauskite „**Įkelti į EDAS**“ — JARS per Sodros SOAP sąsają įkels XML į jūsų EDAS ruošinių aplanką. Būsena pasikeis į „**EDAS ruošinys**“.
2. Automatiškai atsidarys naujas naršyklės langas su Sodros pasirašymo nuoroda. Jame paspauskite **Pasirašyti**, tada **Registruoti** — taip Sodra oficialiai priims deklaraciją.
3. Grįžę į JARS, atidarykite tą pačią deklaraciją ir paspauskite „**Atnaujinti būseną**“ — programa per `getDocumentStatus` patikrins ir atnaujins būseną į **Pateikta į EDAS**, vėliau — **Priimta** arba **Atmesta**.

Failo eksportas (atsarginis kelias):

1. Atidarykite deklaraciją ir paspauskite „**Atsisiųsti**“ — gausite FFData XML failą.
2. Patys įkelkite jį per EDAS portalą įprastiniu būdu.
3. Po pateikimo grįžę į JARS — galite naudoti rankinį būsenos pakeitimą (per audito žurnalo API), bet paprasčiau tiesiog laikytis tiesioginio kelio.

Būsenos

Būsena	Reikšmė
Juodraštis	Vidinė būsena, kol XML dar neparengtas.
Sugeneruota	XML sukurtas, lokaliai saugomas. Galima atsisiųsti arba įkelti į EDAS.
EDAS ruošinys	XML įkeltas į EDAS, laukia pasirašymo portale. Atitinka Sodros DRF .
Pateikta į EDAS	Pasirašyta ir pateikta, Sodra apdoroja. Atitinka NST arba PRC .
Priimta	Sodra priėmė deklaraciją (FNS / ARC).
Atmesta	Sodra rado klaidų (ERR). Po pataisymų galima įkelti iš naujo.

Deklaracijų sąrašė galima ištrinti tik tas, kurios dar nepateiktos arba atmestos.

Profesijų klasifikatorius (ISCO-08)

Sodros 1-SD pranešimui apie naujai įdarbintą asmenį reikalingas 4 skaitmenų **profesijos kodas pagal ISCO-08** (Lietuvos profesijų klasifikatorių). JARS turi atskirą profesijų katalogą, pasiekiamą per **Nustatymai → Profesijos**.

Po įmonės sukūrimo katalogas užpildomas **~30 dažniausiai pasitaikančių kodų** — vadovai, finansininkai, IT specialistai, prekybininkai, sekretoriai, vairuotojai, valytojai ir kt. Jų turėtų pakakti tipinei smulkiojo verslo įmonei.

Jei reikalingo kodo sąrašė nėra (pvz., specifinė profesija — **2643** Vertėjas, **7411** Elektrikas):

- Nustatymai → Profesijos → „Nauja profesija“.**
- Įveskite **4 skaitmenų kodą** (priimami tik skaitmenys).
- Pavadinimą galima vesti trimis kalbomis (lt / en / ru). Pildomi tie, kurie reikalingi — kitomis kalbomis bus naudojamas pagrindinės kalbos pavadinimas.
- Išsaugokite — kodas iš karto bus prieinamas 1-SD pranešimo dialoge.

Profesijas galima ir **deaktyvuoti** (žymė „Aktyvus“) — neaktyvūs kodai nedingsta iš katalogo, bet nebus pasirodo 1-SD profesijų pikeryje.

Kodas [?]	Pavadinimas [?]	Būsena [?]
1120	Generaliniai direktoriai	Aktyvus
1211	Finansų vadovai	Aktyvus
1212	Personalo vadovai	Aktyvus
1221	Pardavimo ir rinkodaros vadovai	Aktyvus
1330	Informacinių technologijų vadovai	Aktyvus
2411	Buhalteriai	Aktyvus
2412	Finansų ir investicijų konsultantai	Aktyvus
2421	Vadybos analitikai	Aktyvus
2423	Personalo specialistai	Aktyvus
2431	Reklamos ir rinkodaros specialistai	Aktyvus
2511	Sistemų analitikai	Aktyvus
2512	Programų sistemų kūrėjai	Aktyvus
2513	Internetinių svetainių ir multimedijos kūrėjai	Aktyvus
2519	Programinės įrangos ir programų kūrėjai, kitur nepriskirti	Aktyvus
2611	Teisininkai (advokatai)	Aktyvus
3313	Apskaitos specialistai	Aktyvus
3322	Prekybos atstovai	Aktyvus
3343	Vadovų administracijos sekretoriai	Aktyvus
4110	Bendrosios praktikos raštinės tarnautojai	Aktyvus
4120	Sekretoriai (bendrieji)	Aktyvus
4311	Apskaitos ir sąskaitybės tarnautojai	Aktyvus

Importas iš kitų sistemų

Darbuotojus galima importuoti iš **Stekas** arba **Centas** kartu su kitais duomenimis (partneriais, prekėmis, ilgalaikiu turtu) — žr. *Partneriai* → *Importas iš kitų sistemų*.

APSKAITA

Ataskaitos

JARS Apskaita siūlo standartinių finansinių ataskaitų rinkinį. Visos ataskaitos generuojamos pagal aktualią būseną, todėl realiu laiku atvaizduoja įmonės padėtį.

Didžioji knyga

Pasiekimas: **Ataskaitos** → **Didžioji knyga**.

Detali sąskaitos apyvarta per pasirinktą laikotarpį:

- Visi įrašai (debito, kredito eilutės) chronologiškai.
- Pradinis ir galutinis sąskaitos likutis.
- Filtravimas pagal **sąskaitą**, **projektą** (jei sistemoje yra projektų) ir laikotarpį; papildomai — laisvo teksto paieška aprašymuose.

JARS Apskaita		Didžioji knyga				
Sąskaita		Nuo	Iki			
Visos sąskaitos		2026-01-01	2026-12-31	Q leškoti...	Atnaujinti	
Data	Irašo Nr.	Sąskaita	Aprašymas	Debetas	Kreditas	
2026-01-08	KPO-2026-00008	2431 Sumokėtas PVM (pirkimo PVM)	Ryto Saulė UAB — PF-2026-00001	252,00		
2026-01-08	KPO-2026-00008	4430 Skolos tiekėjams	Ryto Saulė UAB — PF-2026-00001		1 452,00	
2026-01-08	KPO-2026-00008	6001	Ryto Saulė UAB — PF-2026-00001	1 200,00		
2026-01-10	KPO-2026-00001	2410 Pirkėjų skolos	Vilniaus Logistika UAB — SF-2026-00001	6 050,00		
2026-01-10	KPO-2026-00001	5001 Paslaugų pardavimo pajamos	Vilniaus Logistika UAB — SF-2026-00001		5 000,00	
2026-01-10	KPO-2026-00001	4491 Mokėtinai PVM (pardavimo PVM)	Vilniaus Logistika UAB — SF-2026-00001		1 050,00	
2026-01-20	KPO-2026-00002	2410 Pirkėjų skolos	Kauno Technika UAB — SF-2026-00002	2 904,00		
2026-01-20	KPO-2026-00002	5001 Paslaugų pardavimo pajamos	Kauno Technika UAB — SF-2026-00002		2 400,00	
2026-01-20	KPO-2026-00002	4491 Mokėtinai PVM (pardavimo PVM)	Kauno Technika UAB — SF-2026-00002		504,00	
2026-02-02	KPO-2026-00009	2431 Sumokėtas PVM (pirkimo PVM)	IT Sprendimai UAB — PF-2026-00002	735,00		
2026-02-02	KPO-2026-00009	4430 Skolos tiekėjams	IT Sprendimai UAB — PF-2026-00002		4 235,00	
2026-02-02	KPO-2026-00009	6001	IT Sprendimai UAB — PF-2026-00002	3 500,00		
2026-02-02	KPO-2026-00009	2410 Pirkėjų skolos	Klaipėdos Praxys UAB — SF-2026-00003	10 285,00		
Iš viso				44 101,30	44 101,30	

Apyvartos žiniaraštis

Pasiekimas: **Ataskaitos** → **Apyvartos žiniaraštis**.

Visų sąskaitų likučiai pasirinktam laikotarpiui:

- Ploščias visų sąskaitų sąrašas, surūšiuotas pagal kodą (vaikinės sąskaitos vizualiai grupuojasi po tėvinių).
- Stulpeliai: Sąskaita | **Pradinis likutis** (debetas / kreditas) | **Apyvarta** (debetas / kreditas) | **Galutinis likutis** (debetas / kreditas).
- Apačioje — bendros sumos. Skirta tikrinti, ar debeto / kredito sumos balansuoja.

Sąskaita		Pradinis likutis		Apyvarta		Galutinis likutis	
		Debetas	Kreditas	Debetas	Kreditas	Debetas	Kreditas
2410	Pirkėjų skolos			35 552,00		35 552,00	
2431	Sumokėtas PVM (pirkimo PVM)			1 119,30		1 119,30	
4430	Skolos tiekėjams				8 549,30		8 549,30
4491	Mokėtinas PVM (pardavimo PVM)				4 452,00		4 452,00
5001	Paslaugų pardavimo pajamos				31 100,00		31 100,00
6001				7 430,00		7 430,00	
Iš viso		0,00	0,00	44 101,30	44 101,30	44 101,30	44 101,30

Partnerių saldai

Pasiekimas: **Ataskaitos** → **Partnerių saldai**.

Klientų ir tiekėjų balansų suvestinė pasirinktam laikotarpiui:

- Visi partneriai išvardinti su jų kodu ir pavadinimu.
- Stulpeliai: **Pradinis likutis** (debetas / kreditas), **Apyvarta** (debetas / kreditas), **Galutinis likutis** (debetas / kreditas).
- Apačioje — bendros sumos.

Kontrahentų saldai		Pradinis likutis		Apyvarta		Galutinis likutis	
		Debetas	Kreditas	Debetas	Kreditas	Debetas	Kreditas
K-00001	Vilniaus Logistika UAB			11 132,00		11 132,00	
K-00002	Kauno Technika UAB			2 904,00		2 904,00	
K-00003	Klaipėdos Prekyba UAB			10 285,00		10 285,00	
K-00004	MB Žalioji Erdvė			1 331,00		1 331,00	
K-00006	Baltic Dynamics OÜ			3 200,00		3 200,00	
K-00007	TechNord GmbH			6 700,00		6 700,00	
T-00001	Ryto Saulė UAB				1 452,00		1 452,00
T-00002	IT Sprendimai UAB				4 235,00		4 235,00
T-00003	Telekomas AB				217,80		217,80
T-00004	Biuro Pasaulis UAB				544,50		544,50
T-00005	Cloud Services Inc.				2 100,00		2 100,00
Iš viso		0,00	0,00	35 552,00	8 549,30	35 552,00	8 549,30

Kasos knyga

Pasiekimas: **Ataskaitos** → **Kasos knyga**.

Visos pasirinktos kasos operacijos (KPO, KIO, POS kvitai) chronologiškai. Viršuje pasirenkama konkreti **kasa** ir laikotarpis.

Stulpeliai: Orderio Nr. | Tipas | Partneris | Aprašymas | **Pajamos** | **Išlaidos** | **Likutis**. Eilutė su pradiniu likučiu rodoma sąrašo viršuje, dienos sumos — kasdien.

Orderio Nr.	Tipas	Kontrahenta	Aprašymas	Pajamos	Išlaidos	Likutis
Pradinis likutis						
						0,00
2026-04-05						
KPO-2026-00001	KPO	Petraitis Tomas	Avansinio mokėjimo grąžinimas	250,00		250,00
Dienos suma				250,00		250,00
2026-04-12						
KIO-2026-00001	KIO	Biuro Pasaulis UAB	Biuro reikmenys		87,50	162,50
Dienos suma					87,50	162,50
Galutinis likutis 2720 Pagrindinė kasa				250,00	87,50	162,50

Fiskalinių dienų Z-ataskaitų istorija saugoma atskirai — žr. Kasa puslapio kortelę „Z ataskaitos“.

i.SAF eksportas

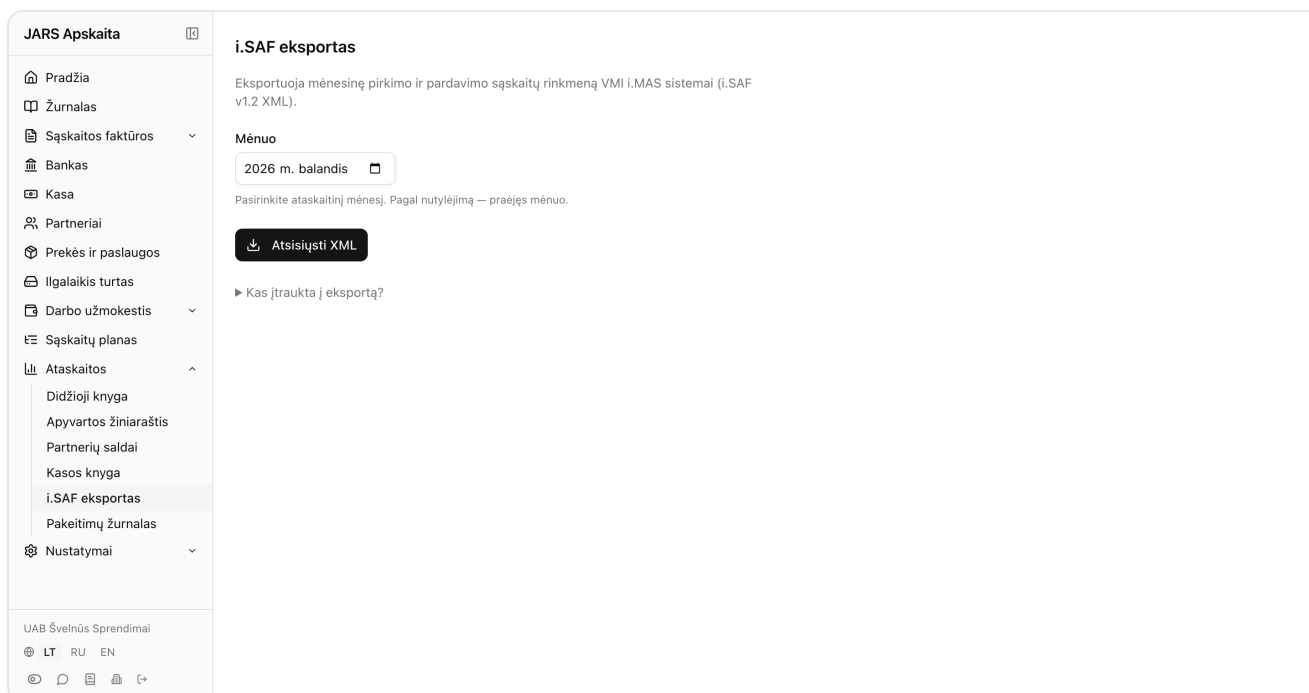
Pasiekimas: **Ataskaitos** → **i.SAF eksportas**.

Mėnesinis pirkimo ir pardavimo sąskaitų faktūrų registro XML failas, atitinkantis VMI i.SAF v1.2 specifikaciją. Failas skirtas įkelti į [i.MAS portalą](#) — į pardavimo / pirkimo PVM sąskaitų faktūrų registrą.

Veiksmai:

- Pasirinkite **mėnesį** (pagal nutylėjimą — praėjęs mėnuo).
- Spauskite „**Atsisiųsti XML**“ — sistema sugeneruoja failą iš patvirtintų to mėnesio sąskaitų (`iSAF_<YYYY-MM>_<įmonės_kodas>.xml`).

3. Įkelkite failą į i.MAS — sistema parodys peržiūrą su detalia eilučių lentele prieš galutinį patvirtinimą.

Į failą įtraukiama:

- Visi patvirtinti **pardavimo** ir **pirkimo** sąskaitos faktūros to mėnesio, su pilnais kliento / tiekėjo rekvizitais (PVM kodas, įmonės kodas, šalis, pavadinimas).
- PVM suvestinė pagal PVM kodą (pvz., PVM1 21%, PVM5 ES tiekimas 0%) — kodas paimamas iš PVM kodo lentelės lauko **iSafType**.
- Sąskaitos be partnerio arba be PVM suvestinės praleidžiamos (VMI tokias atmestų).

Pastabos:

- Failas validuojamas pagal oficialią VMI XSD schemą prieš atsiunčiant — struktūrinės klaidos neateis iki i.MAS.
- Semantinis tikrinimas (pvz., ar PVM kodas leistinas pardavimo registre, ar partnerio PVM numeris egzistuoja VIES) atliekamas i.MAS serverio pusėje, gausite atsakymą po įkėlimo.
- Jei VMI atmeta konkrečią eilutę dėl neteisingo **iSafType** — pataisykite susijusio PVM kodo lauką *Nustatymai* → *PVM kodai* ir perpostuokite paveiktas sąskaitas.

Pakeitimų žurnalas

Pasiekimas: **Ataskaitos** → **Pakeitimų žurnalas**.

Visų sukurtų, redaguotų ar pašalintų objektų istorija — naudotojas, laikas, lauko reikšmė prieš ir po. Detalų aprašymą rasite *Sauga* → *Audito žurnalas*.

Integracijos

Šiame skyriuje aprašytos integracijos su išorinėmis sistemomis: JARS tapatybės tiekėju, VMI (i.EKA kasos aparatams), Sodros EDAS portalu (deklaracijoms), taip pat JARS Apskaita REST API išorinėms programoms.

JARS tapatybės tiekėjas

JARS Apskaita nesaugo savo naudotojų slaptažodžių — vietoj to remiasi išorine **JARS tapatybės tarnyba** (`jars.lt`), kuri veikia kaip OAuth 2.0 tiekėjas.

Kodėl atskira tapatybės tarnyba

- Vieną JARS paskyrą galima naudoti **visoje JARS šeimos paslaugose** (apskaita, CRM, inventorius ir t.t. — pagal plėtros poreikius).
- Slaptažodžiai laikomi vienoje centrinėje vietoje su unifikuota saugumo politika (slaptažodžio reikalavimai, dviejų faktorių autentifikacija, ir kt.).
- Slaptažodžio atstatymas / pakeitimas vyksta tik vienoje vietoje.

Techniniai duomenys

- Protokolas: OAuth 2.0 + OpenID Connect.
- Klientas registruojamas atskirai dev / production aplinkoms.
- Autentifikacija JARS Apskaita pusėje atliekama per **Auth.js v5** (`next-auth@beta`).
- Sesijos žetonas — JWT formatas, šifruotas naudojant `AUTH_SECRET` .

Atskira API prieiga

Programinė prieiga prie JARS Apskaita be naudotojo sesijos atliekama per **API raktus** (žr. *Nustatymai* → *API raktai* arba atskirą skyrį [JARS API](#)). API raktai nepriklauso nuo jars.lt — jie generuojami pačios JARS Apskaita sistemoje.

Naudotojo duomenys

Iš jars.lt JARS Apskaita gauna minimalų duomenų rinkinį:

- Unikalių naudotojo identifikatorių (UUID).
- El. pašto adresą.
- Vardą ir pavardę.

Daugiau duomenų (gimimo data, pareigos kt.) nepasiekia — jie laikomi tik jars.lt pusėje.

Atjungimas

Kai naudotojas atsijungia iš JARS Apskaita:

- JARS Apskaita pusėje ištrinamas sesijos cookie.
- jars.lt sesija lieka aktyvi (kad būtų galima iškart prisijungti į kitas JARS paslaugas).
- Visiškai atsijungti iš visų JARS paslaugų — per *jars.lt* → *Profilis* → *Atsijungti iš visur*.

INTEGRACIJOS

VMI i.EKA

i.EKA (interaktyvi elektroninių kasos aparatų sistema) — Valstybinės mokesčių inspekcijos paslauga, į kurią realiu laiku turi būti pateikiami visi pardavimai per fiskalizuotus kasos aparatus. JARS Apskaita integruota su i.EKA per oficialiąją SOAP API.

Architektūra

POS terminalas → JARS API serveris → VMI i.EKA SOAP paslauga

Visos SOAP užklausos atliekamos iš JARS serverio pusės — terminalas niekada nesijungia tiesiai į VMI. Priežastys:

- VMI sertifikatas (privatusis raktas) saugomas tik serveryje — terminale jo nėra.
- Centralizuotas pasirašymas ir audito fiksavimas.

Naudojamos SOAP paslaugos

JARS Apskaita kviečia šias VMI paslaugas:

Paslauga	Paskirtis
registerCashRegister	Naujo kasos aparato registracija (žr. <i>Kasos aparato konfigūravimas → Registracija VMI</i>).
registerTransportModuleCertificate	Programinės kasos transport modulio sertifikato registracija.
getBusinessAddresses	Įmonės verslo adresų sąrašo gavimas (registracijos vedlyje).
getServiceOrganizationData	Aptarnaujančios organizacijos modelių ir sertifikuotų darbuotojų sąrašas.
getCashRegisterWithVFState	Užregistruoto aparato būsenos užklausa.
submitReceipt	Pardavimo kvito pateikimas.
submitZReport	Z-ataskaitos pateikimas.
submitNonFiscalReturn	Gražinimo dokumento pateikimas.
submitNonFiscalCancelation	Visiško kvito anuliovimo pateikimas.
submitNonFiscalCollection	Nefiskalinio pajamų dokumento pateikimas.
submitNonFiscalTaxChange	Nefiskalinio mokesčių pakeitimo dokumento pateikimas.
getDocumentInfo	Konkreto dokumento informacijos užklausa.
testConnection	Ryšio su VMI patikrinimas.

Visos užklauskos pasirašytos įmonės programinės kasos aparato sertifikatu (PEM X.509). Schema atitinka `i.EKA_VF_1.2.xsd`.

Aplinkos

Du atskiri SOAP endpoint'ai:

- **Demo aplinka** — `https://demo.vmi.lt/.../iEKA.wsdl` (bandymams, mokymams).
- **Production aplinka** — `https://www.vmi.lt/.../iEKA.wsdl` (realiems pardavimams).

Aplinka pasirenkama kiekvienam kasos aparatui atskirai.

Klaidų tvarkymas

Jei VMI grąžina klaidą, JARS API klasifikuoja ją pagal i.EKA atsakymo kodą ir pateikia kasininkui ar administratoriui lokalizuotą pranešimą. Klaidos detalės fiksuojamos serverio logose.

INTEGRACIJOS

Sodros EDAS

EDAS (Elektroninė draudėjų aptarnavimo sistema) — Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos portalas, per kurį darbdaviai pateikia įmokų deklaracijas (SAM) ir pranešimus apie apdraustųjų statusą (1-SD, 2-SD ir kt.). JARS Apskaita integruota su EDAS per oficialią SOAP `DataService` sąsają — sugeneruotos deklaracijos įkeliamos tiesiai į vartotojo EDAS ruošinių aplanką, kur jį tereikia pasirašyti.

Architektūra

```
JARS UI → JARS API serveris → Sodros EDAS DataService (SOAP) → vartotojo EDAS paskyra
                                     ↓
                                     vartotojas pasirašo
                                     portale (Smart-ID / m. paraš
```

JARS pati pranešimo **nepasirašo** ir **nepateikia** — tai vartotojo veiksmas. JARS vaidmuo:

1. Sugeneruoti FFData XML dokumentą (SAM / 1-SD / 2-SD) pagal Sodros schemą.
2. Įkelti jį į EDAS kaip **ruošinį** (`DRF` būseną) per SOAP.
3. Atidaryti EDAS pasirašymo URL naujame naršyklės lange.
4. Periodiškai atnaujinti būseną iš Sodros (`getDocumentStatus`), atspindint pasirašymo / pateikimo / priėmimo eigą.

Toks padalijimas atitinka Sodros saugumo reikalavimą: deklaraciją pasirašyti gali tik įgaliotas fizinis asmuo savo elektroniniu parašu.

Naudojamos SOAP paslaugos

JARS API kviečia šias EDAS `DataService` operacijas:

Operacija	Paskirtis
uploadEdasDraft	Įkelti FFData XML kaip ruošinį į vartotojo EDAS paskyrą. Gražina docUID (Sodros priskirtas dokumento identifikatorius) ir signingURL (pasirašymo nuoroda).
getDocumentLink	Atnaujinti pasirašymo nuorodą jei senoji baigėsi (nuorodos galiojimas ribotas).
getDocumentStatus	Užklausti dokumento būseną pagal docUID . Gražina vidinį Sodros kodą (DRF / NST / PRC / FNS / ARC / ERR) ir jį aprašantį tekstą.

Visos užklaustos pasirašytos **WS-Security UsernameToken** — antraštėje siunčiamas EDAS vartotojo vardas ir slaptažodis. Slaptažodis JARS pusėje saugomas **šifruotas** AES-256-GCM raktu (SODRA_EDAS_KEY aplinkos kintamasis), todėl net DB užvaldžius atakuotojas slaptažodžio neperskaitytų.

Autentifikacija EDAS portale

EDAS naudoja **atskirą slaptažodį tinklinei sąsajai**, nesutampantį su pagrindiniu portalo slaptažodžiu. Jį susikuria pats vartotojas EDAS portale:

1. Prisijunkite į EDAS savo įprastomis priemonėmis (Smart-ID, m. parašas).
2. *Mano duomenys* → *Nustatymai* → „Pateikti pasirašymui per tinklinę sąsają paslaugą“.
3. Sugeneruokite slaptažodį (10–14 simbolių, **be simbolio &** — Sodros apribojimas).
4. Šio slaptažodžio EDAS daugiau neparodys, todėl iškart įveskite jį JARS *Nustatymai* → *Įmonės nustatymai* → *Sodra* → „EDAS slaptažodis“.

EDAS vartotojo vardas paprastai sutampa su naudojamu portale prisijungimui (gali būti 7 skaitmenų draudėjo kodas).

Palaikomi pranešimai

Visi pranešimai formuojami pagal **ABBY FFData** XML formatą, kurį priima Sodros tinklinė sąsaja:

Forma	Versija	Paskirtis	FormDefId
SAM	v07	Mėnesinė įmokų ir apdraustųjų deklaracija	{963BF380-47C3-4B69-A7F7-1B4593572CFE}
1-SD	v11	Pranešimas apie apdraudimo pradžią (priėmimą į darbą)	{BE195D7B-114A-408B-9BCD-61DE0E41D8CE}
2-SD	v09	Pranešimas apie apdraudimo pabaigą (atleidimą iš darbo)	{BE53CB69-1964-4A09-97F4-406B16C010A8}

Pranešimų generavimo darbo eiga aprašyta skyriuje [Darbo užmokestis → Sodros deklaracijos](#).

Dokumento gyvavimo ciklas

Po sėkmingo `uploadEdasDraft` Sodros pusėje dokumentui priskiriama būseną, kuri keičiasi vartotojui atliekant veiksmus portale:

Sodros kodas	JARS būseną	Reikšmė
DRF	EDAS ruošinys	Įkelta JARS, laukia vartotojo pasirašymo
NST	Pateikta į EDAS	Pasirašyta, registruojama Sodros
PRC	Pateikta į EDAS	Apdorojama (validuojama)
FNS	Priimta	Galutinai priimta
ARC	Priimta	Suarchyvuota (laikoma priimta)
ERR	Atmesta	Sodros validatorius rado klaidą — pataisius galima įkelti naują versiją

Būseną atnaujinama **rankiniu** mygtuku „Atnaujinti būseną“ deklaracijų sąrašė — JARS atlieka vieną `getDocumentStatus` užklausą Sodros ir įrašo gautą būseną kartu su laiko žyme `edasLastCheckedAt`. Automatinio periodinio atnaujinimo dar nėra — po pasirašymo EDAS portale grįžkite į JARS ir spustelėkite mygtuką, kad pamatytumėte „Priimta“ būseną.

Atsarginis kelias: failo eksportas

Jei vartotojas neturi EDAS tinklinės sąsajos slaptažodžio arba pageidauja įkelti deklaraciją per įprastą EDAS portalo formą:

1. **„Atsisiųsti“** mygtukas grąžina FFDData XML failą.
2. Vartotojas pats įkelia jį per EDAS portalo *„Pateikti naują dokumentą“* skiltį.
3. Po pateikimo per portalą JARS automatiškai būsenos atnaujinti negali — JARS aplankas pasiliks „Sugeneruota“ būsenoje, bet realioji deklaracijos būseną pasimato pačiame EDAS portale.

Aplinkos

Sodros EDAS turi tik **vieną aplinką** — gamybinę (<https://draudejai.sodra.lt/...>). Skirtingai nuo VMI i.EKA, atskira testavimo aplinka deklaracijų pateikimui neegzistuoja. Bandydams Sodros patys rekomenduoja sukurti deklaracijas su testiniais duomenimis ir prieš pasirašant juos panaikinti iš EDAS ruošinių aplanko.

Klaidų tvarkymas

Jei EDAS grąžina SOAP klaidą (pvz., neteisingi prisijungimo duomenys, neatitinkanti schema, nesančio draudėjo kodas), JARS API parsina `<errorDescription>` lauką iš atsakymo ir parodo vartotojui aiškų pranešimą. Žali SOAP kūnai saugomi serverio logose diagnostikai.

INTEGRACIJOS

JARS API

JARS Apskaita turi viešą **REST API**, leidžiantį integruoti sistemą su išorinėmis programomis — el. parduotuvėmis, atsargų valdymo įrankiais, banko jungtimis, klientų portalais, BI ataskaitomis ir t.t.

Autentifikacija

Visos API užklausos autentifikuojamos per **API raktus** — kiekvienas raktas susietas su konkrečia įmone ir suteikia tokias pat teises kaip jį sukūręs naudotojas.

Raktas perduodamas `Authorization` antraštėje:

```
Authorization: Bearer jars_sk_XXXXXXXX...
```

Sėkmingo iškvietimo metu atnaujinamas rakto „**Paskutinį kartą naudotas**“ laikas — galima stebėti, ar raktas dar naudojamas.

Raktų valdymas

Atidarykite **Nustatymai** → **API raktai**:

- „**Generuoti raktą**“ — sukurkite naują raktą su žmogui suprantamu pavadinimu (pvz., „El. parduotuvės sinchronizacija“). Pilnas raktas rodomas **tik vieną kartą** — nukopijuokite jį iškart, vėliau matosi tik prefiksas.
- „**Atšaukti**“ — nedelsiant panaikina raktą. Užklauso su atšauktu raktu gražins `401 Unauthorized`.

Vienas raktas suteikia prieigą tik prie tos įmonės, kurioje jis sukurtas. Keliems klientams ar aplinkoms naudokite atskirus raktus.

Galimybės

API apima beveik visą JARS Apskaita funkcionalumą:

- **Katalogai** — partneriai, prekės ir paslaugos, matavimo vienetai, PVM kodai, sąskaitų planas, operacijų šablonai, projektai, kainoraščiai.
- **Dokumentai** — pirkimo ir pardavimo sąskaitos faktūros (įskaitant PDF importą), rankiniai žurnalo įrašai.
- **Bankas** — operacijų sąrašas, išrašų importas (ISO 20022, SEB CSV), automatinis partnerių susiejimas.
- **Kasa** — kasos registrai, KPO / KIO / čekiai, fiskalinė i.EKA integracija.
- **Ilgalaikis turtas** — turto kortelės, nusidėvėjimo skaičiavimas, nurašymas.
- **Darbo užmokestis** — darbuotojai, neatvykimai, mėnesinis DU skaičiavimas.
- **Ataskaitos** — didžioji knyga, apyvartos žiniaraštis, partnerių saldai, kasos knyga, audito žurnalas.
- **Administravimas** — įmonės nustatymai, dokumentų numeracija, naudotojai ir rolės.

Techninės detalės

- Protokolas — HTTPS, JSON užklauso ir atsakymai.
- Operacijų patvirtinimas (post / unpost) ir audito žurnalas veikia taip pat, kaip ir per žiniatinklio sąsają.

- Pinigai grąžinami **centais** (`Number` , sveikasis), pavadinimai — JSON objektais su `lt / en / ru` reikšmėmis (kur taikoma).

Išsamesnė dokumentacija

Visi endpoint'ai, užklausų / atsakymų schemas ir klaidų kodai pateikiami **interaktyvioje API nuorodoje**: </docs/api>. Ten užklausas galima iškart išbandyti su savo API raktu.

Taip pat yra oficialus TypeScript SDK: [@jars-lt/jars-app-sdk](#) .